

crescând—și în ultimii ani metamorfozarea a devenit atât de adâncă și vastă, încât provincialii cari n'au mai fost de doi ani în Capitală, azi nici n'ar mai recunoaște-o.

E drept că Bucureștii au crescut în ultima jumătate de veac cam la întâmplare și acum, când frumoasa noastră Capitală a devenit o metropolă europeană, un fel de centru al Balcanilor, arhitectura și urbanistica trebuiesc modificate, ridicate — odată cu însemnătatea-i politică — la același potențial de artă și confort. S'a alcătuit un plan de sistematizare, la care au colaborat personalități pricepute și pe care și-a pus semnătura de întărire însuși Suveranul nostru.

Dar s'a ținut oare seama de sufletul de altădată al Bucureștilor — nu de monumentele recunoscute istorice cari, desigur, nu vor fi distruse, dar de acele caracteristice peisagii, colțuri de străzi, locuri și locuințe, devenite prin semnificația lor pitorească o parte din duhul autentic al Capitalei?...

Punem întrebarea, pentru că de asemenea delicateți ni se pare că nu s'a ocupat nimeni până acum, și în ultimii ani s'au stricat neprețuite frumuseți ale Bucureștilor de eri, pe cari urmașii noștri le vor căuta, nu le vor mai găsi și vor trebui să se mulțumească doar cu palidele fotografii, mai palide cu fiecare zi.

Nimeni nu are dreptul să osândească râvna edililor de eri și de azi de a face din Bucureștii semi-oriental, de acum cincizeci de ani, un oraș demn de civilizația și menirea noastră în acest colț al Continentului. Distrugerea fără milă, totuși, pierderea celui fin sentiment al trecutului, atât de viu în câteva ziduri și câțiva metri pătrați de gazon, nu dovedește desigur nici urbanistică modernă, nici spirit progresiv, ci un semidoctism, de care se pot mândri numai mahalagi.

Toate metropolele și-au păstrat nu numai vechile monumente istorice, dar și vechile străzi, vechile cartiere, peisagiile urbane pitorești în care trăește sufletul unor epoci și moravuri trecute. Există o Budapestă veche, pe malul stâng al Dunării, o Viena veche, un Paris de altădată, o Londră cu locuințe depe vremea lui Shakespeare.

Singurele instituții pe care le-am păstrat fără nici o ezitare au fost bisericile. Hanurile din veacul trecut au dispărut toate. Turnul Colței nu l-am reclădit și nimănui nu-i trece prin gând să-l reclădească. La Roma se distrug azi toate blockhausurile cari din lipsă de respect și din neștiință, s'au ridicat pe o „Cale imperială”.

Cine trece pe Calea Victoriei, vede Palatul Regal bandajat la aripa stângă în scânduri albe uriașe, iar aripa dreaptă și fundul preschimbate într'un monumental palat. Nimic de zis! Preschimbarea e grandioasă! Dar vechiul, micul palat regal, în care-au trăit Regele Carol I, Regele Ferdinand, Carmen-Sylva și regina Maria își avea grația și delicata lui, poezie pe care nu o vom mai regăsi în niciun alt document istoric și care — după umila noastră părere — ar fi trebuit păstrate. Pentru noua Românie, pentru noul Rege Carol II, pentru noul suflet național, monumental și eroic, trebuia să fi ridicat o arhitectură nouă, din materiale noi, pe un loc, nou în vre-un colț pitoresc al vastei noastre Capitale.

E impunător Palatul Telefoanelor și desigur o adevărată podoabă a Bucureștilor, ca și palatul societății Adria, care se ridică în acest moment de partea cealaltă a Teatrului Național, ca un echilibru între monumentele cele mai înalte depe Calea Victoriei. Totuși terasa Otetelișanu ca și grațioasa cafenea Elysée, care-au fost distruse, spre a face loc celor două construcții uriașe, își aveau parfumul, grația, sufletul lor — ceva din mentalitatea romantică a Bucureștilor dela sfârșitul veacului trecut, când aristocrația începe într'adevăr dela avuție, dar se preschimba totdeauna în gândire, gest intelectual, gust pentru literatură și muzică. O întreagă perioadă a poeziei și picturii românești a trecut pe la terasa Otetelișanu — și ne e teamă că destinul acestei cafenele se va abate și asupra colțului cafelei Capșa, pândită de monumentul copleșitor de peste drum, al Cercului Militar.

Zelul urbanistic al noii generații n'a distrus încă de tot sufletul vechiului București! (Unde este, totuși, dorobanțul de bronz din fața ferestrelor dela etaj, al fostei clădiri a ziarului „L'Independance Roumaine” din calea Victoriei?... O construcție modernă, geometrică, adăpostește sucursala unor întreprinderi de sendviciuri).

A rămas Capșa, precum am arătat. A rămas încă locuința lui Maiorescu, nu departe de muzeul Aman, pe unde au trecut și poposit un Caragiale, un Eminescu, lăcaș ușor de recunoscut după două mici columnne elene dela ferestre.

Au mai rămas toate acele colțuri fără amintiri atât de importante, dar în care s'a păstrat o nuanță a sufletului de altădată, în vagabondajul lui pe ulițele Capitalei noastre — și n'a mai pierit. Un aparat fotografic îl surprinde acolo unde ochiul liber nu mai vede de mult — și toate primăriile de sectoare ar trebui înzestrate cu câte un aparat fotografic.

F. Aderca

N. R.

Se vor găsi mulți cari să nu împărtășească părerile colaboratorului nostru d. F. Aderca, în ceea ce privește opera de sistematizare și de refacere a capitalei noastre.

Bucureștii nu prea au monumente istorice, din pricina vieții sbuciumate pe care au dus-o înaintașii noștri, viață ce nu le permitea să se gândească la arta neperitoare. Cele mai multe clădiri, hanurile, casele boerilor și chiar palatele domnitorilor, erau construite fără nicio preocupare artistică, totdeauna cu grija că poate mâine vor fi distruse de foc, de dușmani, că mâine vor fi confiscate, sau vor veni alții să le locuiască. Și când astfel stau lucrurile, putem pretinde oare ca, pentru satisfacerea unui senti-

mentalism exagerat, să se construiască azi, o capitală, împetrită de locuri urite și de construcții hăde și murdare? Din relativ vechile clădiri — căci istorice cu adevărat n'avem de fel — nu se cuvin să fie păstrate decât cele frumoase.

Articolul d-lui Aderca sintetizează părerea unui grup destul de însemnat și-am socotit nimerit să-l publicăm în coloanele revisei noastre, tocmai spre a face cunoscute argumentele ce trebuiesc combătute de către progresiști.

Pentru Dvoastră!

Stimată Doamnă!

Un fen frumos și fraged
— și o piele rezistentă
veți avea întrebunțând
regulat

CREMA-NIVEA

Flori Lei 30 — și 45 —
Cutii Lei 16 — 72 —

Când plecați în vilegiatură

fie la mare, fie la munte, sau la țară, și în general oricând călătoriți

nu uitați

să puneți în geamantan tablete

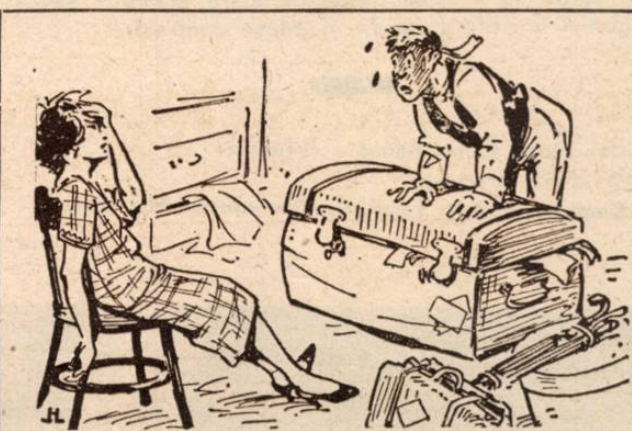
care vă ferește în mod sigur de multe neplăceri posibile. Togal înlătură orice

dureri nervoase,
dureri de cap sau de dinți,
dureri de șale sau de gât,
răceli, gripă, reumatism etc.

Togal-ul ajută garantat și cu o rapiditate uimitoare să vă simțiți bine și plăcut!

Togal în geamantan înseamnă
o vilegiatură nestingherită!

La Farmacii și Drogerii. — Produs elvețian.

Doamnele își pot ușura suferințele în
zilele critice
când Togal!

Concurs de motociclete.

Duminică a avut loc la velodromul din șoseaua Ștefan cel Mare, primul concurs internațional motociclist în anul acesta. Au ieșit învingători motocicliștii români. În fotografia noastră Austriacii și Românii la turnantă.

Helldorf

Conte, aventurier, agent de asigurări și prefect de poliție

INSFARȘIT, se găsisse o soluție menită să pue capăt luptei ce se da pentru Prefectura Poliției din Berlin.

Un aventurier se află față în față cu un fanatic, contele Helldorf îl înfrunta pe d-l Streicher: prietenul cel mai bun al lui Goering se războia crâncen, cu locotenentul lui Hitler. Câteva luni de zile sorții au fost nesiguri, de-o parte și de alta, apoi d-l Streicher pierdu partida, o pierdu pare-se în urma amestecului celor dela „Sturmer”, cari i-au impus să se dea învins. Astăzi, contele Helldorf, comisar al împărăției sportului hipic german, e Prefect al Poliției din Berlin. Un om uimitor!....

„Domnișoară, te rog scrie: o masă de fum, o bibliotecă (stejar masiv!) un birou....” Slujbașul puținel la trup, însărcinat cu prețuirea și vinderea mobilelor la mezat, întrerupse brusc inventariul.

„Domnule Conte — bălbâi el, vădit emoționat, luând de pe masă câteva obiecte scilicitoare — domnule Conte, v-ați uitat decorațiile!”

Contele Helldorf nu se întoarce. „Aruncă-le în lada de gunoi sau, dacă dorești, poartele-le d-ta” răspunde el nepăsător. Se vinde la licitație casa contelui Helldorf. Avere, mobilele vechi și prețioase, totul fusese înghițit de curse. Adio fastul marelui senior din Potsdam! Contele Helldorf era ruinat, ruinat fără scăpare și fără speranță. Afurisiți cai!

Câteva săptămâni mai târziu, contele sta în fața unui din protectorii lui. Contele avea mulți protectori: unii cari îl găseau folositor în afacerile cu dedesubt necurat, alții cărora contele și firea lui ușuratică le impunea. Bogatul fabricant de țesături, un evreu silezian, care-i sta înaintea, era unul dintre aceștia din urmă. El părea cu mult mai preocupat decât contele. „Trebuie găsit neapărat un mijloc spre a eși din încurcătură” se gândea în sine aventurierul. Fără îndoială, nu era întâia lui înfrângere, precum n'avea să fie nici întâia scăpare dela înec. Fabricantul de țesături găsi soluția. Il însărcinează pe contele să facă o asigurare a tuturor bunurilor sale, a uzinelor sale, a bijuteriilor nevastii sale. Era vorba de o sumă destul de mare. Helldorf deveni astfel agentul Societății, căreia îi aduse contractul.

Dar sprijinul protectorului nu se opri aci; îl recomandă pe protejat prietenilor lui, îl introduce peste tot locul, îi dă din când și când prilejul unei lovituri. În curând Helldorf ajunsese samsarul cel mai căutat al întreprinderilor lui. Or, Helldorf era o fire recunoscătoare și de aceea ținu să-și răsplătească binefăcătorul. Acesta precum am spus, era fabricant de țesături. Contele și-aduse aminte de câțiva prieteni de odinioară cu cari luptase în Baltica și în Reichswerul negru. Ei se aflau atunci la München, unde conduceau în mod ilegal, partidul național-socialist. Partidul avea nevoie de țesături, în special de cămăși brune, astfel că porni să-i caute pe foștii prieteni, Roehm și maiorul Buch. Comanda fu dată protectorului. Însă contele mirosia o afacere cu mult mai bună. El se strecoară în consiliul de direcțiune al N. S. D. A. P. unde mizează pe o singură carte: „Adolf Hitler”.

Ascensiunea contelui în partid fu un șir neîntrerupt de triumfuri. El este acela care organizează districtul Berlinului; în special S. A. e pusă sub ordinele lui directe. Și Helldorf nu încetează să aducă partidului noi dători de fonduri. Nimeni nu știe de unde și nici cum, dar el încasa mereu sume de bani pentru partid. Și partidul închidea ochii la toate matrapazlăcurile, pe cari în orice altă împrejurare nu le-ar fi îngăduit: numele scandalos al contelui, orgiile lui, prietenii lui, afacerea Hanussen: totul i se trece cu vederea.

Legase prietenie intimă cu Hanussen, „profetul” cu cea mai sgomotoasă reputație din Berlin, șarlatanul de-o iscu-

Contele Helldorf, martor în procesul incendiului Reichstagului.

SUS: Cancelarul Hitler ținând o cuvântare.

MIJLOC: Julius Streicher.

JOS: Contele Helldorf, comisar pentru concursurile hippice.

Vizionarul și prezicătorul Erik Jan Hanussen chemat în judecată în 1930 pentru înșelăciune, a fost totuși achitat din pricina protecțiilor mari de cari se bucura, într-o vreme.

sintă fără pereche, care știa ca nimeni altul să tragă foloase de pe urma oamenilor și a împrejurărilor. Printr'un efect netăgăduit de clarvăzător, se pricepea să reușească în orice, dela întâile vorbe sau mișcări. Apăru pe scenele marilor music-hall-uri și în cele mai elegante reprezentații particulare, ademenind mulțimea cu vorbe mari, cu scamatoriile lui totdeauna izbutite. Scotea un ziar săptămânal în care, cu litere enorme, prezicea viitorul (de altminteri în termeni destul de vagi, spre a se potrivi oricărui eventualități), iar care se tipărea în 200.000 exemplare. Bietul Berlin, hărțuit de turburări, umilit, sdruncinat de luptele politice, oferia câmpul cel mai prielnic pentru speculații tuturor șarlatanilor suprafirescului. În saloanele elegante alui Hanussen, din Kurfürstendam, sau din Joachimsthalerstrasse se întâlneau magnații marelui metalurgiei, miniștri, financieri cu greutate cari, oricât ar părea de surprinzător, așteptau rândul, spre a li se da o consultație asupra viitoarei lor „lovituri”. Hanussen făcea afaceri de aur, luând 1000 mărci pentru o consultație, iar prietenul Helldorf era și el acolo, ca să se'nfrupte din această mană a prostiei omenești. Adeseori era văzut lăfăinduse la Tiergarten, într'un Cadillac verde-rezeda, al lui Hanussen și multe din articolele ziarului săptămânal al „profetilor” au fost inspirate de el. Dar această prietenie avea o valoare — ca să nu spunem tâlc — și mai reală. Profetul evreu Hanussen — alias Steinschneider — sugera clienților lui să facă daruri, pentru „cauza națională”. Și iată că darurile bănești începură să curgă cu droaia în cassa partidului lui Helldorf, căci profetul le spusese: „mărinimia vă aduce noroc”. „Dați o mie de mărci primului om întâlnit în cale și treburile dv. vor reuși în plin”, zicea profetul, cu glas inspirat, iar secretarul lui telefona în aceeași clipă lui Helldorf, ca să fie el „cel dintâi om” despre care era vorba... Ce vreți! O turmă de naivi, îmbuibăți, cari înotau până peste cap în superstiții.

Foarte puține prietenii între naziști au dat loc la atâtea ecouri scandaloase, ca prietenia acestui ager conte, cu șiretul profet; însă Hanussen a plătit-o scump.

În seara incendierii Reichstagului, Helldorf, Hanussen și suita lor: secretarul Erik, un suedez, Irena, prietena oficială a lui Hanussen, redactorul-șef al ziarului „Proorocilor”, un ungur bărbos, cu numele de Cahen și doi bancheri berlinezi, cinau în cabaretul preferat de Helldorf,

în cartierul West-End din Berlin. Nu lipsea dela această agapă decât Ernst, șeful grupului „iubitul zeilor” cum i se spunea și intimul lui Helldorf. În seara aceea istorică, el nu putea să fie acolo, deoarece inspecta unitățile berlineze ale batalionelor de asalt, ținute pe picior de alarmă. Helldorf mânca cu poftă. La ceasurile nouă și zece minute, telefona lui Ernst, dându-i lozincă pentru noapte: arestarea tuturor comuniștilor din Berlin, aflați pe listele negre. Și aceasta, cu mult înainte ca mărturisirea, atât de minunat ticlăuită a lui Van der Lubbe să poată îndreptăți asemenea măsuri, cu mult înainte de promulgarea ordinului oficial. Pe urmă contele Helldorf se duse deadreptul la Reichstag. Nici până azi nu s'a putut lămuri cum Helldorf, în cabaretul Kurfürstendam a aflat

Prietenul Ernst îl urmă încurând pe acelaș drum; poate cu ceva mai puțină cruzime, deoarece a fost numai împușcat. Ernst era creatura lui Helldorf. Contele îl scosese pe frumosul băețandru dela „Eden-Hotel” unde servia în calitate de chelner, introducându-l în partid. Acest Ernst era un adolescent atrăgător, vioi, ambițios și fără convingeri politice, înainte de a-l fi cunoscut Helldorf. Contele îi impuse, romantismul ilegalității îl ispiti, și văzu într'asta mari posibilități de reușită pentru sine. „iubitul zeilor” se ridica în acelaș timp cu Helldorf și Roehm. El trata toate afacerile aventurierilor, afaceri puse în mișcare de Helldorf. Arestările comuniștilor, în noaptea incendierii Reichstagului, făcură din el un om cu greutate în partid. Deveni conducător de grupă, aghiotant al lui Helldorf, șeful districtului Brandenburg.

Carl Ernst și Ernst Röhm, prietenii lui Helldorf, care au fost uciși în masacrul dela 30 Iunie 1934. ■ Herman Göring, protectorul lui Helldorf.

Van der Lubbe, victima înscenării cu incendiarea Reichstagului.

și de incendierea Reichstagului, și de mărturisirea lui Van der Lubbe. Pe semne, privilegiul lui de „profet” îl slujise și de astă dată, cu vârf și îndesat.

La câțva timp după această serată, și numirea lui Helldorf în postul de prefect în Potsdam, se iviră mari dezbinări în sânul partidului. Helldorf râvnia de pe atunci la înaltul post berlinez, pe care-l ocupă astăzi, dar partidul, prea tânăr încă și prea puțin sigur, ca să poată înscăuna într'un post atât de însemnat pe un aventurier atât de deochiat, îl trimise înapoi la Potsdam.

După câteva săptămâni, „profetul” Hanussen prietenul credincios și sprijinitorul lui, ajuns o povară și prilej de scandal, fiindcă era evreu, fu găsit asasinat în marginea unei păduri de lângă Berlin, ciuruit de gloanțe și împunsături de cuțit. Ancheta nu dădu cine știe ce rezultate. S'a spus că „Profetul” făcuse o escapadă. Cadillacul rezeda fu găsit pe șosea. Secretarul și prietena plecaseră în străinătate de câteva zile. Contele Helldorf nu purtă dolii.

imperial al sportului hipic german, funcția cea mai indicată pentru un om ruinat de turf.

Contele Helldorf e figura cea mai invidiată și combătută din partid. Deși a trebuit adesea să reintre în culise, totuși se menține tare pe poziția lui. Prietenii Hanussen, Roehm și Ernst au fost răpuși în cursul revoluției naționale. El a scăpat mereu, Goering îl protejează, cunoștințele și capacitatea lui îl protejează deasemenea, și el însuși e cel mai sigur sprijin pentru sine... Neîncetat găsește combinații noi, prieteni noi, mijloace noi. Se numește aproape singur în orice slujbă și niciodată nu pierde din vedere ținta urmărită. Admirabila lui lipsă de scrupule i-a asigurat victoria asupra atâtor potrivnici înverșunați. Astăzi, contele a un om bogat. Iată-l prefect de poliție în Berlin grație unui fabricant evreu unui profet evreu, unui aventurier și unui tânăr ambițios. Centele Helldorf e prefect de poliție în Berlin... Acum câteva zile, împărțășia unor ziarști, ultima-i trăznaie: „Fiți siguri că voi ști să curăț Berlinul de toți evreii!”

J. A. R.

D. Schreiber (la stânga) cu doamna Schreiber, în fața avionului pe aerodromul din Karacki, în India.

ASIA

1935

IN DRUM SPRE EXTREMUL ORIENT
PRIMUL CONTACT CU INDIA
JODHPUR, CAPITALA UNUI MARE MAHARAJ
(Notele trimisului nostru special EMILE SCHREIBER)

D-nul Emile Schreiber, marele reporter francez, a întreprins de curând o importantă anchetă, care va forma obiectul unor serii de articole în „Realitatea Ilustrată”. Plecat din Paris cu avionul, împreună cu d-na Schreiber, eminentul reporter a trecut prin Palestina, Irak, Persia, și face prima escală la Jodhpur, capitala statului Rajhputana, unul din cele mai puternice regate indigene ale Federației. Scopul principal al anchetei d-lui Schreiber este studierea situației politice și economice a Japoniei, și astfel se înțelege că va consacra cea mai mare parte a articolelor sale acestei țări. Totuși, străbătând India, Siamul, China, el culege vii impresii, asupra condițiilor actuale din aceste mari țări, observații cari fac obiectul primelor articole.

Benares: baia sfântă, pe țărmul Gangelui.
In Bombay, pe timpul unei ploi torențiale.

La finele unei săptămâni dintr-o aventuroasă călătorie, efectuată cu trenul de la Paris la Brindisi; cu avionul dela Brindisi la Gaza, în Palestina; cu automobilul dela Gaza la Damasc în Syria; apoi din nou în avion, deasupra Irakului și Iranului; sosim la Jodhpur, unde facem primul nostru lung popas. Jodhpur, care numără aproape 200.000 locuitori, nu are propriu zis elemente stăine, cel mult vre'o treizeci de Engleji. În preajma hotelului, un singur grup de patru sau cinci magazine, în stil european, ținute totuși de Hinduși. Atâta tot. Tot restul orașului a rămas ceea ce fusese probabil în Evul-Mediu, la începutul erei creștine. Nici o firmă, nici un semn de publicitate. Străzi pietruite, cu mari lespezi, între două rânduri de case, cu un singur etaj, cu câte o terasă, dintre cari multe sunt zugrăvite în culori vii: la fel cum probabil arăta Pompei, înainte de distrugere.

Foarte puține automobile, mici trăsură cu cai, sau căruțe pline de noroi, trase de boi. Intreaga populație trumoz bronzată: bărbații poartă turbane, colorate în trandafiriu deschis, albastru ca cerul, ca verdele apei; femeile fără vâl, îmbrăcate în rochii tipătoare, purtând pe cap căldări de aramă și amfore; copiii goi, surăzători și grațioși și în mijlocul acestei agitații, vacile-sacre, pe cari nimeni nu are dreptul să le atingă, circulă libere, printre „sukuri”, ce întrerup circulația la fiecare minut.

Moșnegi, cu barba albă, cu înfățișare de brahmani din „Lakmé”; își poartă voioși cămașa, pe deasupra pantalonilor, ca de altfel mai toți orientalii; cineva a spus, nu mai știu cine, că Orientul se recunoaște la prima aruncătură de ochi, numai prin faptul că bărbații poartă cămașa pe deasupra și nu înăuntrul pantalonilor. Nu ne mai saturem privind femeile, ce aduc apă dela fântâna, sau negustorii, păzindu-și marfa depe teighelele viu colorate. Față de noi nu manifestă nici curiozitate, nici dușmănie și până noaptea târziu circulăm, fără să întâlnim un european.

A doua zi, un preot capuțin francez, pe care îl întâlnim la hotel, ne introduce într-o familie prietenă. D-na Ferguson este franceză; soțul ei, australian, este unul din arhitecții maharajalei.

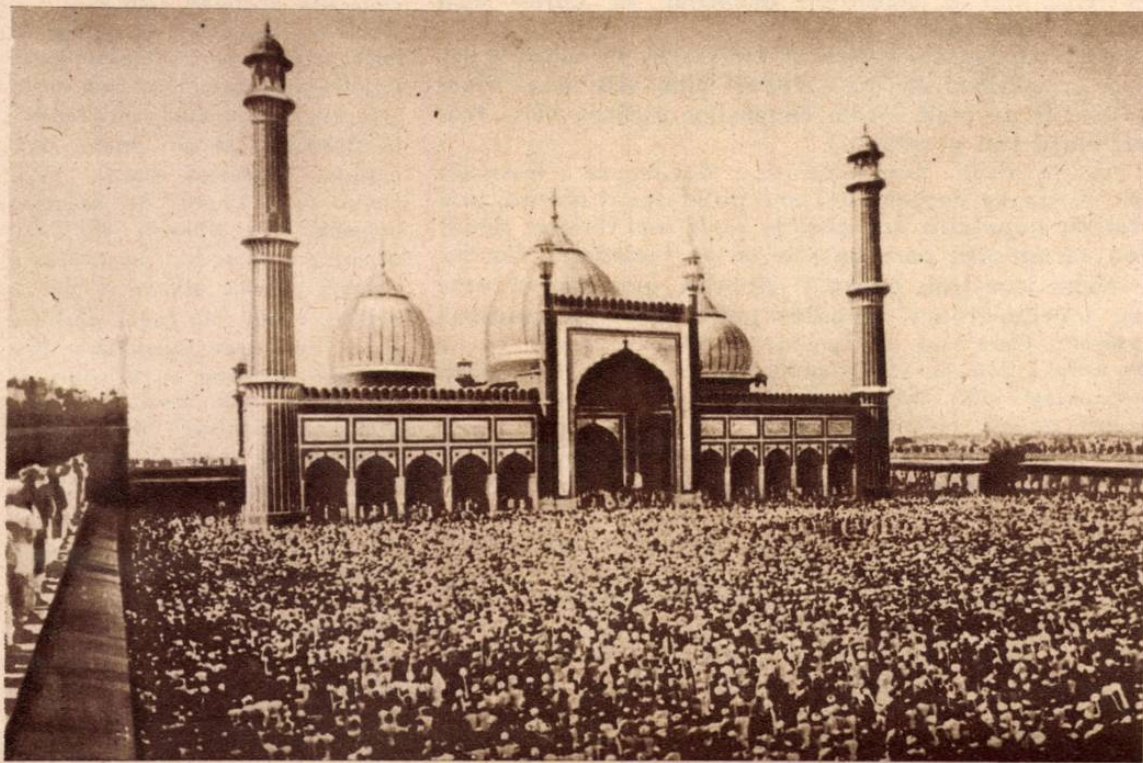
El ne explică că statul Rajhputanain, în care ne găsim, este unul din cele mai bogate din India, și într'a-

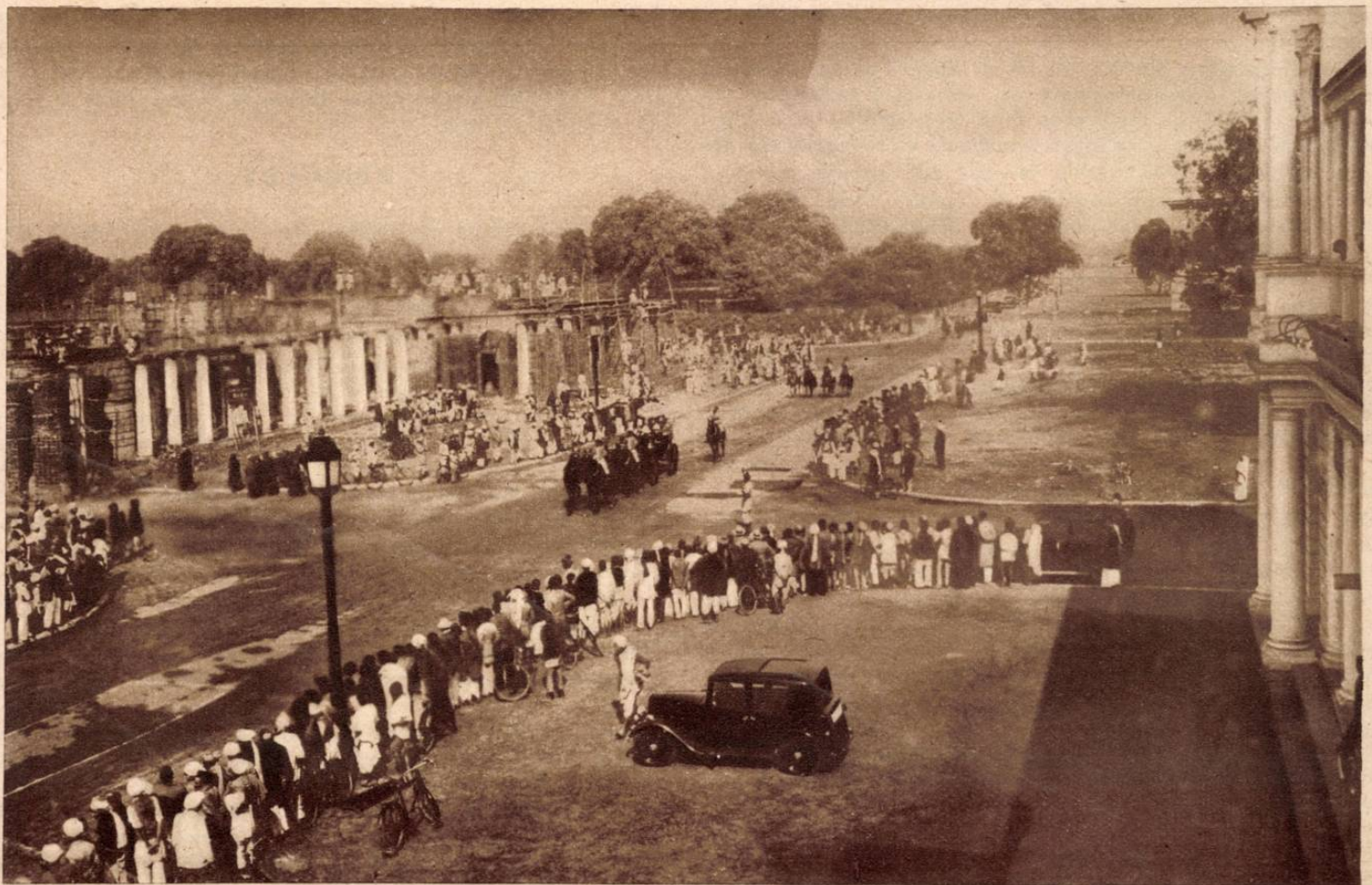

Delhi: vice-regele (cu casa colonială albă) trece în revistă trupele.

Delhi: mulțimea în fața marii moschee.

Delhi: o recepție oficială la palatul vice-regelui.

Maharajahul a construit edificii din cele mai moderne, pentru populație; am vizitat un spital splendid, pe care chiar englezii îl frecventează la nevoie; o bibliotecă populară, actualmente în construcție; mari grădini publice, dintre cari una posedă tigri superbi, capturați, chiar de maharajah; în împrejurimile orașului, imense bazine rezervorii, pentru a fi umplute în anotimpul ploilor, care nu ține decât câteva zile, și care alimentează o țară, ce nu are niciun izvor, furnizând apa necesară populației tot anul; fântâni publice, un aerodrom și însfârșit superbe terenuri de polo, polo-ul fiind un joc împrumutat de Englezi din Indii.

Actualmente, maharajahul își construiește un nou și imens palat, la care se lucrează, ca și la celelalte edificii publice numai când mâna de lucru este în surplus.

Astfel este Jodhpur, oraș straniu, unde viața patriarhală cea mai învechită coincide armonios cu realizările sociale cele mai moderne, curioasă lecție de adaptare socială, dată de un maharajah aproape necunoscut în Europa, urne nici nu și-a făcut măcar studiile.

Ce drum parcurs din timpurile în cari maharajahii decedați se lăsau întovărășiți, după moarte, de văduvile arse de vii pe rug; mâinile lor mici, modelate într-o materie plastică, chiar în ziua sacrificării lor, reamintesc încă la intrarea în palate, jertfele oribile încă atât de recente, ultimile datând numai de jumătate secol.

O plimbare în junglă, cu automobilul, prin împrejurimile orașului, ne dă ocazia să întâlnim pe drum cârduri de maimuțe, turme de mistreți, numeroase câprioare și gazele. Toate aceste animale știu, din experiență, că nu trebuie să se teamă de Hinduși, pierzând chiar frica ancestrală de oameni. Un hindus nu omoară nici un animal, nici un șarpe, nici o muscă sau un țânțar. Motiv destul de puternic, ca să nici nu consume vreunul. El nu mănâncă nici carne, nici pește, nici ouă. Aceasta este, cu siguranță taina firei sale atât de profund pacifică, dar și indolentă.

CALEA FERATĂ

Pornim dela Jodhpur spre Delhi. Călătoria noastră în Indii a fost organizată din Paris printr-o agenție; din fericire! Nu te urci într'un tren hindus, cum te-ai urca într'unul european. Dacă nu vrei să te amesteci cu mulțimea indigenilor desigur onorabilă, dar de-o curățenie îndoelnică — trebuie să-ți rezervi din vreme compartimentul. În lipsa acestei precauții, riști mai totdeauna să nu găsești loc, mai ales noaptea.

Agenția noastră a avut grijă să ne timeată, la Jodhpur „beddingul”, adică o învelitoare de pânză, conținând o plapumă subțire, două pături, cearceafuri, perne, prosoape, până și săpun și hârtie igienică, căci trenul hindus se aseamănă cu unele hanuri. Nu găsești decât ceea ce-ți aduci singur, băncile sunt destul de largi, ca să poți întinde pături și chiar o toaletă, servind în acelaș timp de odă de bae.

Mai găsești în trenuri, cu toate ventilatoarele cari bâzâie în permanență, o căldură înăbușitoare și un praf, care se strecoară prin ferestrele cu obloanele lăsate. În această atmosferă, parcurgem un drum de 48 ore, dela Jodhpur la Agra, pe urmă dela Agra la Delhi, capitala Indiei britanice.

devăr nu am văzut nici mizerie, nici cerșetori.

Mulți își închipue că India, ar fi numai o colonie engleză.

Dar cu toate că multe state hinduse, ca Rajhputana, având consilieri engleji, totuși sunt completamente independente, neprimind nimic de la Anglia, nefurnizându-i nimic, nici chiar soldați.

Principiul de guvernământ este aci cât se poate de materialist. Maharajahul, foarte bogat, este atotputernic, dar are ca interimar un consiliu de cinci miniștri, aleși de el, dintre cari trei engleji. Numele acestui prinț, care nu are mai mult de 35 de ani, este destul de complicat: **Rajeswar Samarad Rajai Maraja Dhiraj Sri Sir Umaid Singhji Sahib Bahadur**. Contrariu celor mai mulți dintre colegii săi, cari trăesc pe picior mare în Europa, și cari se desinteresează cu totul de supușii lor, acest maharajah foarte democrat, nu muncește decât pentru fericirea poporului său, și după câte-am văzut se pare că reușește. Aci nu există șomaj, nici serviciu militar. Toți sunt proprietari, cei puțin al unui petec de pământ, care-i hrănește. Impozitele sunt minime și totuși bugetul dă excedente, grație marelui număr de contribuabili.

DELHI ȘI BENARES
O CONVORBIRE CU VICE-REGELE INDIEI
DIN PALATUL GUVERNATORULUI LA BĂILE
SACRE ALE GANGEI.

După câteva ore de tren, iată-ne în marea gară din Delhi, mișunând de călători indigeni de toate rasele. Prin bulevardele largi ale orașului, șoferul hindus ne conduce la hotel, situat după obiceiul ținutului, departe de centru și în consecință de indigeni.

Dealungul marilor răscruci, polițiști bronzăți, cu turbane roșii, reglementează circulația, la fel ca la Londra sau la Paris. Mâncările bluzelor lor sunt în întregime albe iar dedesubtul lor sunt instalate puternice reflectoare, cari îi pun în plină lumină, întocmai ca la teatru dansatoarea stea; concepție simplă și practică.

Hotelul nostru e un mare palat. Sunt de altfel mai multe la Delhi și lipsa marilor magazine și a vieții europene, în afară bineînțeles a somptușelor cluburi engleze, este și mai bătaioare la ochi. Este ora cinei, mare eleganță. Bărbații sunt în smoking alb, femeile decoltate.

Din primul moment ne simțim într-o mare capitală. Tocmai înaintea războiului, Delhi a înlocuit Calcutta, devenind capitala Indiilor. Oficial, această schimbare a fost motivată prin faptul că Delhi este situat mai în centrul țării, decât Calcutta. Intr'adevăr Delhi este punctul de legătură al căilor ferate, ceea ce permite Vice-Regelui să fie mai bine și mai curând informat și deasemeni să poată trimite mai ușor trupe, acolo unde-ar putea fi trebuincioase. Dar un alt motiv, nu mai puțin important, este următorul: Calcutta, oraș industrial și proletar, numără prea multe elemente turbulente. Delhi, oraș fără fabrici, are o populație liniștită.

Înainte de război, Anglia începuse construcția, care abia acum s'a terminat a tuturor edificiilor guvernamentale, în Delhi. Palatul Vice-Regelui se găsește așezat perpendicular pe ambele părți ale unui imens bulevard; palatul guvernatorului civil și palatul guvernatorului militar sunt perfect asemănătoare, spre a se înălța oricând susceptibilitate. La capătul bulevardului, amintind puțin prin proporții, Coliseul din Roma, se înalță un imens palat, în formă de circ, unde se întrunește, în mod periodic, Congresul hindus.

Proporțiile palatelor guvernamentale, construite într-un stil arhitectonic foarte modern, din piatra trandafirie a țării, sunt gigantice: ele evocă noile ministere din Washington. Cum le străbatem în mașină, într-o duminică dimineața, în momentul când lăncierii bengalezi deabia se scoală din somn, nu ne surprinde prea mult pustietatea împrejurimilor, dat fiind repauzul duminical.

Dar, revenind luni dimineața, tot nu găsim mai multă mișcare. Cât de mari sunt Indiile, ele nu parvin să însuflească aceste imense edificii, prin cari Anglia a vrut să arate puterea de stăpânire a Imperiului său, dar care pare să depășească nevoile vieții administrative obișnuite.

Ne înapoiem spre palatele guvernamentale, cu speranța să fim primiți de Vice-Rege. Cu drept cuvânt, vizitând Indiile în grabă, ca turiști, nu îndrăznisem să deranjăm o personalitate, atât de înaltă.

Citiseam în gazetele din Delhi, că au izbucnit oarecari turburări la Karachi. Trupele engleze au tras asupra mulțimii.

Sunt aproape 80 de morți și de două ori pe atâția răniți. Evenimentele ne hotărăsc să solicităm o audiență Vice-Regelui. Dar trebuind să părăsim Delhi, chiar în acea după amiază, ne va fi oare posibil să-l vedem? Englezii sunt oameni calmi. Secretarul Vice-Regelui ne răspunde zâmbind: „Evenimentele despre cari vorbiți, privesc pe guvernatorul din Karachi și nici decum pe Vice-Rege. De altfel nu sunt evenimente politice, fiind vorba numai de turburări de ordin religios, foarte frecvente în aceste țări.

Acum câțva timp, un fanatic arab, a omorât un hindus. Judecat el fu condamnat la moarte și executat. O mulțime considerabilă de musulmani s'a întrunit la mormântul său, vrând să pornească spre Karachi, pentru a ataca pe Hinduși. Ce puteam noi face, pentru a evita măcelărirea unui prea mare număr de victime?

Teză destul de lămurită, cu toate că mulți dintre Hinduși pretind că Englezii însăși ar întreține, cu grije, ura religioasă favorabilă intereselor lor și devizei: „A desbina spre a stăpâni”. Dacă turburările din Karachi nu privesc pe Vice-Rege, vrem să ne retragem, dar interlocutorul nostru dorește să-l înștiințeze pe Vice-Rege de prezența noastră și după câteva minute, revenind ne spune: „Vice-Regele vă roagă pe dv. și pe d-na Schreiber să veniți să-l vedeți peste o oră, când termină audiențele”.

Un aghiotant, îmbrăcat tot în alb, cu eghileții reglementari, ne introduce la ora exactă, în marele birou al Vice-Regelui Indiilor.

D-nul Freeman-Thomas, a făcut carieră în Indii și Canada. A fost înnoțat de rege, care i-a conferit titlul de conte de Wellington. El este de origine modestă, ceea ce nu-l împiedică

să fie tipul aristocratului englez, înalt, voinic, de-o rară distincție și de-o amabilitate reputată în toată India.

Vice-Regele părăsește biroul și venind înspre noi se așază într-un confortabil fotoliu, de cel mai modern stil englezesc. Vorbim îndelung despre cele mai diverse subiecte, bineînțeles privitoare la situația Indiei. Contele de Wellington, cu o extremă eleganță, întrebunțează față de mine metoda pe care o adoptă președintele Roosevelt, față de ziaristii acreditați pe lângă persoana lui.

„Dacă-mi permiteți vă voi vorbi cu toată libertatea. Nu vă acord un interview, dar nici nu vi-l refuz. D-voastră aveți destulă experiență ca să știți ce trebuie să reproduceți din conversația noastră, ca să nu-mi periclitize situația, pe care o ocup. Este pentru d-voastră și penru mine un „gentlemen's agreement. Nici nu vă cer să-mi supuneți aprobării ceea ce veți da publicității. Căci am încredere în d-voastră”.

Astfel legat, ce mai puteam spune? Cel mult: că l-am găsit pe Vice-Rege extrem de calm și optimist, foarte diferit de imaginea pe care ne-o facem, de obicei, despre omul care are sarcina de-a ține piept amenințărilor permanente de agitație, din Indii. Cum făceam aluzie la acea redeșteptare a Asiei, despre care se vorbește atât aci, cât și în Europa, și la eventualitatea, mai mult sau mai puțin îndepărtată a revoltei pentru expulzarea europenilor, Vice-Regele îmi răspunde: „Sunt mai multe secole de când colaborăm cu Hindușii și nu am impresia să fi ajuns nici la jumătatea drumului, pe care-l vom parcurge împreună”.

Îmi exprim mirarea de-a vedea în India atât de puțini englezi și chiar întreprinderi engleze. „Vedeți bine, subliniază Vice-Regele, cât de mult lăsăm Hindușilor puțința să-și trăiască viața lor proprie”.

Cât privește situația bună economică, Vice-Regele o lămurește astfel: Criza se resimte aci mai puțin decât aiurea, prin faptul că populația are cerințe mult mai reduse, decât aceea europeană, care nu știe să se restrângă. De doi ani urcăm încet-încet panta și situația noastră nu este deloc îngrijorătoare, bugetul Indiei fiind în continuu excedent”. Care țară din Europa sau America poate să se laude astfel? Șomajul aci, în proporție cu numărul locuitorilor, care depășește 300 milioane de oameni, se ridică abia la câteva sute de mii.

Ne sculăm spre a ne lua rămas bun, dar contele Wellington ținea să ne facă mai înainte onorurile palatului său cel nou.

Parcurgem o serie de mari saloane, sufragerii, apartamente particulare. Decorația, foarte luxoasă, de-un bun gust perfect, dar cu totul englezească. Ne-am fi putut crede într-o somptuoasă proprietate din împrejurimile Londrei.

Îmi vine în minte că și mareșalul Lyautey mi-a arătat, în 1923, în același fel proprietatea lui din Rabat. Palatul său din acel oraș, la fel cu celelalte reședințe, erau decorate în cel mai pur stil marocan. Acesta evidențiază, cu prisosință, diferența esențială dintre cele două metode de colonizare. Englezul trăiește în ambianța engleză, oriunde-ar fi instalat în lume; francezul înclină spre civilizația indigenă, o protejează și o ajută să propășască.

Avem deabia timpul necesar să parcurgem, înainte de-a părăsi Delhi, Fortul și Palatul marilor Mongoli, transformat aci în cazărmi engleze. Iată-ne în drum spre Benares, orașul sfânt, unde vom ajunge mâine dimineață în zori, după o noapte de etuvă și de praf.

BENARES

Din fericire, sosim devreme, căci Gangele trebuie văzut numai dis de dimineață. O mică șalupă, pe puntea căreia sunt rânduite pentru noi două fotolii de trestie, având la etajul inferior vâslași cu pielea neagră și aproape goi, ne servește de observator plutitor, dealungul acestei mulțimi de bărbați și femei, cari încep rugăciunile, bând puțină apă din fluviu și apoi intrând în apă, până la gât.

S'a spus aproape tot despre Benares, despre palatele sale, ridicate pe malurile Gangelui, construite de cei mai bogați maharajahi, pentru-a putea muri pe pământ sfânt (căci toți cari mor pe malurile Gangelui, au asigurată intrarea în paradis) despre mulțimea fanaticilor, asupra incinerărilor, pe cari le vedem acum cu ochii noștri, cu ruguri palpitătoare, asupra fackirilor și muribunzilor, părășiți pe țărături, ultimul mijloc de „vindecare”, gura unsă cu puțin noroi, din fluviu. S'a spus tot, și nu ții să mai repet; dar asupra unui singur lucru nu s'a insistat îndeajuns, asupra nemaipomenitei, groaznicei murdării a acestui oraș, care bate, în această privință, orice record posibil.

Această murdărie nu m'aș fi mirat s'o întâlnesc acolo unde m'aș fi putut aștepta s'o găsec. Incinerările corpurilor aduse pe litere fără coșciuge, dar înfășurate în pânză, nu ar fi de loc respingătoare. Câteodată când familiile nu au bani suficienți, pentru a-și putea oferi un rug destul de puternic încins, atunci părțile rămase, sunt asvârlite în Gange. Se aruncă deasemeni și cadavrele noilor născuți și rămășițele animalelor. În

fața noastră, o echipă foarte convinsă, aruncă în fluviu, cadavrul umflat și împodobit cu ghirlande de flori, al unei vaci sacre.

De departe toate acestea par monstruoase, mai cu seamă când te gândești cum credincioșii se îmbăiază în această apă, bând-o chiar; dar apropiindu-te constăți că Gangele este un fluviu atât de larg și puternic, atât de adânc, încât toate aceste contribuții sunt nimicuri, în imensitatea apelor sale. De altfel piscinele marilor metropole produc o impresie mult mai rea. În nici un caz, nu sălășluiește aci adevărată murdărie din Benares, ci pe malurile pline de scrofuloși în agonie, pe străzile unde norii de praf și muștele se înfrățesc cu cadavrele, aduse până la Gange; în deosebi în preajma templelor, al templului lui Sywa, a lui Vișnu și ale celorlalte divinități hinduse.

Contrariu bisericilor și catedralelor noastre, cari se găsesc mai întotdeauna în mijlocul unei piațete, templele hinduse sunt situate în străduțe cât se poate de înguste. Dealungul acestor ulicioare se înalnesc, de obicei, negustori de obiecte sfinte, cerșetori dubioși, apoi nenumărați bolnavi, infirmi, schilozi și chiar nebuni, veniți din toate părțile Indiei, spre orașul sacru. Ușor de închipuit numărul și fizionomia lor, într-o țară, care nu are propriu zis asistență publică și unde poate circula cu totul liberă, această umanitate mizerabilă, care nu se poate îngriji în aziluri, spitale, sau case de nebuni. Adăugați că aceste străzi sunt complet acoperite cu coji de fructe, cu tot felul de murdării, flori putrezite, oferite zeităților și vă puteți face o vagă idee despre aspectul, mirosul și atmosfera, într-o zi cu temperatura de 40 grade la umbră. Mai e nevoie să adaug, că nici un civil englez nu trăiește în Benares, că hotelierul chiar este indigen, că bucătăria sa e la fel cu ambianța generală și că plecarea din orașul sacru, în după amiaza zilei, este așteptată de noi cu atâta nerăbdare, încât credem că nu vom mai ajunge acel moment fericit?

(Copyright pentru România la „Realitatea Ilustrată”)

În numărul următor:

Siamul, țară fără drumuri și fără criză.

Institut medical cosmetic

Str. Brezoiand 3, București III
Telefon 4.59-22. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate tărurile cosmetice.

Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului, etc.

GARDENPARTY IN BUCKINGHAM PALAST

Acum câțva timp au avut loc în Buckingham Palast un Gardenparty care a închis serbările din anul acesta, în onoarea regelui Angliei. Este interesant de amintit că deputații, spre a putea participa la această serbare, s'au înțeles în mod tacit — întrucât regulamentul nu permite suspendarea ședințelor, până la ora 6 — să dea înainte ceasul ca să poată pleca mai devreme cu 2 ore, și astfel la orele 5 să fie oaspeții regelui. În fotografia noastră Regina Mary și Prințul de Wales întâmpină pe invitați.

VRAJA MARIII
e compusă dintr-o
gamă întreagă de
FRUMUȘETI
frumusețea unei femei

e alcătuită dintr-o gamă complexă de amănunte, printre care ciorapul „ADY 75” e cel mai important, pentru a imprima toaletei Dv. o nuanță de tinerețe și farmec.

75

S U P L U
E L E G A N T
D U R A B I L

ady

CALENDAR

15

1867 * Scriitorul englez John Galsworthy în Coombe (Surrey) († 1933).
1875 † profesorul publicist Adrian V. Ioan (* 1837).
1886 † mitropolitul primat al României Miclescu Calinic (* 1882) (alăturat chipul).
1888 † artista dramatică Maria Flechtenmacher.
1916 România intră în război.

16

1653 † Doamna Elena, soția lui Matei Basarab.
1714 † Constantin Brâncoveanu și fiii săi sunt uciși la Constantinopol.
1769 * Napoleon I Bonaparte în Ajaccio (Corsica) († 1821).
1771 * poetul englez Sir Walter Scott în Edinburg († 1832) (alăturat chipul).
1882 * colonelul englez Thomas Edward Lawrence († 1935).

17

1888 S'a fondat ziarul Adeverul.
1907 † Istoricianul și filologul Bogdan Petriceicu Hașden (* 1836).
1743 * Chimistul Laurent Lavoisier în Paris († 1794) (alăturat chipul).
1841 * politicianul și oratorul Alexandru Lahovari († 1897).
1865 * politicianul bucovinean Iancu cavaler de Flondor († 1924).

18

1645 * filosoful francez Jean de La Bruyère († 1696).
1786 † Friederich cel Mare în castelul Sanssouci din Potsdam (* 1712) (alăturat chipul).
1916 Se încheie tratatul de alianță între România și puterile aliate.

19

1207 † asasinat împăratul Ioniță Assan al imperiului româno-bulgar.
1830 * Împăratul Franz Joseph al Austriei rege al Ungariei († 1916) (alăturat chipul).
1885 † filologul și elenistul francez Emil Egger (* 1813).
1903 * A.S.R. Principele Nicolae

20

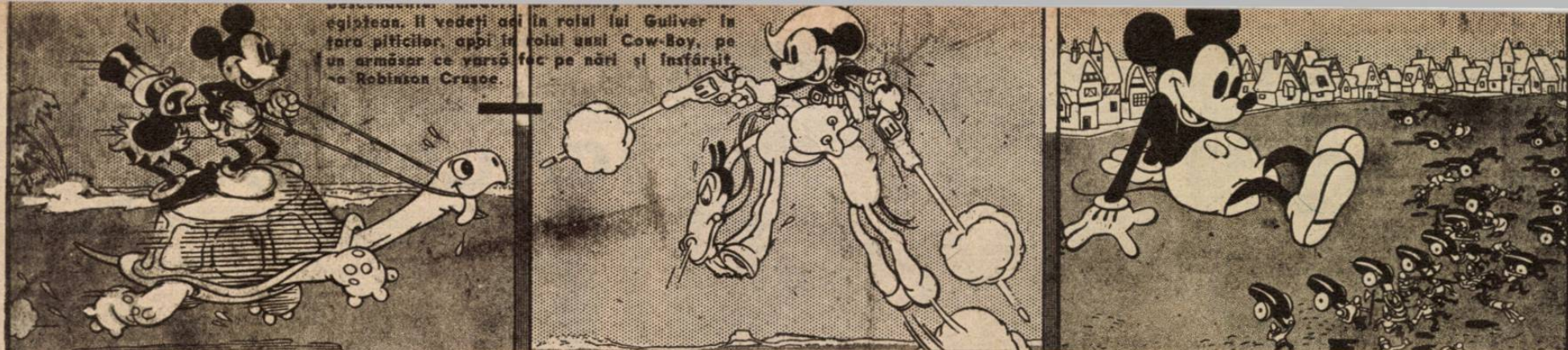
1601 † Mihai Viteazul, ucis din ordinul lui Basta (* 1558).
1780 * Poetul francez Jean Pierre de Béranger la Paris († 1857).
1819 † fizicianul englez James Watt, care-a perfecționat locomotiva la Heathfield (* 1736).
1881 * Compozitorul George Enescu.
1891 † Pictorul Teodor Aman (* 1827) (alăturat chipul).

21

1833 * politicianul Vasile Pogor
1821 † chimistul francez Achard (* 1754). I se datorează metoda extragerii zahărului din sfeclă.
1850 † scriitorul francez Honoré de Balzac (* 1799) (alăturat chipul).
1864 * politicianul Ion I. C. Brătianu († 1927).
1873 † poetul Dimitrie Bolintineanu (* 1819).
1917 † chimistul Adolf von Beyer în Muenchen (* 1835).

MICKY-MOUSE și FELIX COTOIUL

acum trei mii de ani

Profesorul Capart, distinsul archeolog belgian, a scos la lumina zilei „foi humoristice” pe papyrus sau gravate în piatră, ce amuzau tineretul vechiului Egipt cu giumbușlucurile strămoșilor lui Micky Mouse și ai lui Felix Cotoiul.

Scenă comică, desenată pe o bucată de papyrus, acum trei mii de ani. Il vedeți aci pe strămoșul lui Mickey-Mouse, stând pe un tron, în vreme ce pisicile îl servesc, una pieptănându-l o alta întinzându-i un pahar, o a treia aducându-i un Mickey junior, cu urechi, mari și rotunde, ca ale celui de astăzi.

ne sugerează presupunerea că artistul vrând să-și câștige simpatiile părinților, introduce din când în când și puțină morală în scenele sale humoristice. Aceasta de față ne arată un copil neascultător, adus înaintea unui șoarece-judecător, care pare a fi condamnat pe inculpat la o bătaie cu biciul, ce urmează a-i fi administrată de un motan. Scena aceasta căuta poate să arate copiilor ce-i aștepta pe cealaltă lume, dacă nu erau cuminți, în aceasta.

Cei cari au observat solemnitatea marilor sculpturi și picturi egiptene sunt ispițiți poate să creadă că tineretul își avea artiștii săi, oameni de o concepție cu totul aparte, capabili să vadă viața sub o prismă mai luminoasă, colorată de humor. Ambele producții erau însă opera aceluiași artiști. Singura sferă de activitate profitabilă pentru pictorul și sculptorul egiptean o constituiau templele, mormintele și alte monumente ale faraonului, preoților săi și altor demnitari. Imaginea trebuia să reprezinte importanța personajilor, care era exprimată prin dimensiuni uneori atât de mari, încât publicul modern e ispitit să zâmbească înaintea acestor opere. Artistul care-ar fi cutezat însă să strecoare o nuanță de ironie în tabloul reprezentând marile victorii ale monarhului său pe zei alergându-i într-o întâmpinare după moarte, ar fi fost ucis cu pietre.

Dar dacă nu-i era îngăduit să-și rădă de puterea conducătoare, sau de cea religioasă, nimic nu-l împiedica pe pictor să se distreze, în orele-i de răgaz, făcând în același timp și bucuria celor mici, cu scene în genul celor reproduse de noi aci. Egiptul avea epoci de criză, când visteria era goală și nu se mai ridicau edificii. Acestea erau pentru artiști perioade de șomaj, în care se apucau bucu-roși să decoreze o placă de piatră, de lemn, sau o foaie de papyrus, în schimbul unui coș de legume, sau al unui vas cu vin. Mama care făcea astfel această cumpăratură, o întrebuința poate ca izvor de inspirație pentru poveștile de seară.

Atunci, ca și acum, culcarea copiilor la vreme pare a fi fost o problemă ce implică un anumit ceremonial. Importanța pe care o avea pe atunci acest moment, reiese din faptul că cineva a găsit că merita să fie înfățișat pe peretele unui mormânt teban. În această scenă apar două generații ale unei familii. Un copil

C U recente descoperiri, făcute de archeologi, avem ocazia să vedem că cei doi eroi ai desenelor animate sunt cu vre-o trei, ba poate cinci mii de ani mai bătrâni decât ne închipuim și că evoluția artistică le-a adus foarte puține modificări, în tot acest timp.

În pământul vechiului Egipt s'a găsit un număr atât de mare de imagini, în care aceste două animale apar parodiând acțiuni omenești încât eminentul egiptolog belgian, care este profesorul Jean Capart, și-a exprimat convingerea că, și dacă faraonul, cu toată puterea și avuțiile sale n'a cunoscut jurnalul, copiii de pe malurile Nilului au avut totuși „foi humoristice”.

Recentele conferințe, ale profesorului Capart, au fost însoțite de numeroase proiecții, luate după plăci de piatră, sau fol de papyrus, un fel de hârtie făcută din trestiiile Nilului. În publicațiile moderne de humor infantil, pisicile, șoarecii, câinii și alte animale apar discutând și fraternizând și la fel erau înfățișați pe vremea când se clădeau marile piramide, acum nu știm câte mii de ani.

Una din imaginile reproduse în această pagină ne reprezintă ceea ce ar fi un strămoș al „Micky-Mouse”, stând mândru pe un fel de tron, și fiind servit de patru pisici, dintre cari una face pe dădaca, aducându-i puilul, un șoricel cu urechile

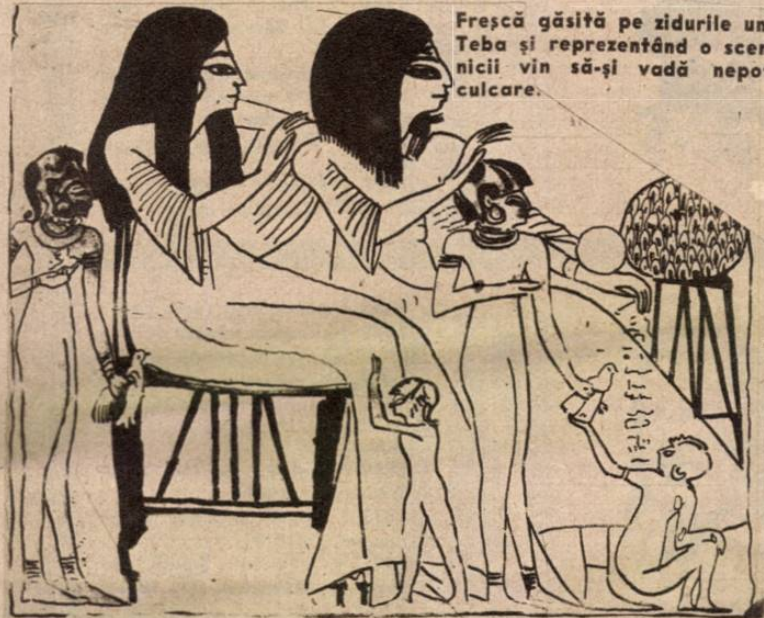

Placă de piatră, găsită în ruinele Tebei și având trei mii de ani vechime, în care apar niște figuri ce aduc mult cu „Felix-Cotoiul”, din desenele noastre animate.

O altă scenă comică a vechiului Egipt, datând de pe la 1200 a. Chr. în care vedem un copil stând înaintea unui șoarece judecător și fiind bătut cu biciul de către o pisică.

Freșcă găsită pe zidurile unui mormânt la Teba și reprezentând o scenă, în care bu-nicii vin să-și vadă nepoții, înainte de culcare.

enorme ca și ale lui. O a doua îl pieptănă, iar o alta îi aduce un evantai. „Imaginea aceasta a fost gravată pe o bucată de papyrus și, din nefericire, ca toate celelalte, nu poartă niciun hieroglif, care se explică ce spune Mickey și cu ce drept primește toate aceste îngrijiri, din partea familiei de pisici. Lipsa explicației scrise se datorește faptului că artistul nu era scrib și probabil nu știa să scrie, iar micii săr clienți împreună cu părinții lor, nu știau să citească.

„Felix Cotoiul” apare pe o placă de piatră desgropată la Teba, dintr'un colț unde o fi aruncat-o vreun băiețuș, acum trei mii de ani. Copilul egiptean știa probabil ce ducea Felix în coșul, sau vasul pe care-l poartă pe umăr, după cum știa și ce anume precedase această scenă. Plăcile de piatră, deși mai durabile, erau mai ieftine, decât desenele pe papyrus.

O altă placă, făcută cam pe la anul 1200 a Chr.,

mai vrăstnic ține în mână o pasăre, iar lângă bunică stă un băiețuș, care pare să întindă mâinile, cerând pasărea. O altă fiică întinde o pasăre cu aripele strânse unei surori mai mici, care stă la picioarele bunicului său. Poate că una dintre aceste păsări era o jucărie mecanică, un lucru atât de rar și de scump pe atunci, încât artistul a găsit că merita să figureze în frescă. Un coș cu smochine pe masă, pare să indice că înainte de culcare copiii trebuiau să consume câteva din aceste fructe. Copiii moderni ar mânca oricând smochine, fără să fie siliți și nici răsplătiți pentru aceasta, dar dacă li s'ar servi regulat în fiecare zi câte o porție, smochina ar fi devenit tot atât de puțin simpatizată ca laptele, sau spanacul.

Fetele egiptene aveau o sumedenie de păpuși, făcute din lemn, cu căsuțele lor, care le erau atât de dragi, încât atunci când muria o mică prințesă, părinții o îngropau cu aceste jucării, în credința că spiritul copilului le va lua cu el în ceruri. Paradisul egiptean era destinat la început numai zeilor, cari trebuiau să admită totuși printre ei pe faraoni, imediat ce aceștia muriau, pentru că monarhii erau de-o esență aproape tot atât de divină. Faptul acesta atârță însă gelozia generalilor și nobililor, de pe lângă faraon și pentru liniștirea spiritelor raiului trebui să-i primească și pe aceștia. Și când se înscriseră aceasta oficial pe mormintele lor, alte clase din ce în ce mai inferioare au cerut acest privilegiu, până când cerul a devenit atât de democratic, încât orice om cum se cade putea intra în el și împărăția sa pare a-și fi pierdut din clipa aceea o mare parte din haz.

Pe lângă plăcile cu subiect comic, apar sub forme rudimentare, eroii basmelor moderne: Cenușereasa, tipuri fioroase de smei și alții.

Niciun scrib nu și-a luat osteneala să adune, într'un volum, poveștile și anecdotele ce circulau pe calea imaginilor, dar descoperirile arheologilor ne dovedesc că ele mai trăiesc încă și astăzi, fără să fi suferit aproape nici o modificare în esența lor, transmise prin graiu, dealungul secolelor, dela o generație la alta și răspândite în întreaga lume civilizată de astăzi.

Conferința interparlamentară din Bruxelles.

Din partea delegației române, la conferința dela Bruxelles, dl. M. N. Săveanu, președintele Camerei și șeful delegației, depune o coroană pe mormântul Eroului Necunoscut.

No. 447 —
— Pag. 23

Sfaturi Medicale

Omule, ajută-te singur!

Ziarele anunță zilnic tot felul de molimi, care se ivesc la început prin indigestii, crampe de stomac, greață, migrene, dureri în tot corpul, fierbințeli sau senzație de frig.

În special în timpul verii, când căldura moleștește și debilită organismul, bolile infecțioase produc adevărate ravagii.

Un excelent preventiv și un remediu inegalabil, grație proprietăților sale antimicrobiene, e Alcoolul de Menthe de Ricqlès, un produs francez, cunoscut de aproape o sută de ani.

Diferitele experiențe au dovedit că Alcoolul de Menthe de Ricqlès ucide în trei până la

cinci minute microbii vătămători, cari pătrund în organism prin nas sau prin gură.

Câteva picături într'un pahar cu apă, sunt suficiente pentru a ne feri de indigestii sau răceală și este în același timp, cea mai recomandabilă apă de gură.

Alcoolul de Menthe de Ricqlès nu trebuie să lipsească din nici o casă, din trusa nici unui excursionist, sportiv și călător la drumul mare.

Cine ține la sănătate să ne asculte sfatul și să se ajute singur contra boalelor, luând zilnic câteva picături de Alcool de Menthe de Ricqlès.

Dr. A. BURCEA

A SLĂBIT CU 9½ Kgr.

Și a scăpat de indigestii

Scrisoarea amuzantă a soției sale

Se zice că oamenii grași sunt întotdeauna bine dispuși și că au o fire blăgă. Iată un domn, destul de forte, care este totuși acuzat de a avea un temperament cam dificil. Nevastă-sa ne face unele confidențe. Citiți ce ne scrie. Scrisoarea ei este sinceră, este amuzantă și merită a fi dată publicității cu cuvânt cu cuvânt. Iată-o:

„Cu 12 luni în urmă, bărbatul meu a început să se slăbească. Kruschen din cauza indigestiilor, a arsurilor de stomac, etc. Acum, nu numai că poate mânca de toate (chiar și prăjiturile făcute de mine), dar cântărește 86 de kgr. în loc de 95½ cât avea înainte. Totuși, ceea ce mă bucură pe mine mai mult ca orice este schimbarea miraculoasă ce s'a produs în caracterul său, grație sărurilor Kruschen. Ne împăcăm acum de minune și doar nu sunt un inger! Bărbatul meu împlinește 60 de ani în Aprilie iar eu 54 în Iunie. Vă recomandă Sels Kruschen tuturor.” (D-na E. D.)

Cele șase săruri minerale din Kruschen ajută organele interne de a elimina zilnic materiile nefolositoare și otrăvurile cari obosesc organismul. Apoi, încetul cu încetul, grăsimea dispare, lent — e drept — dar sigur. Kruschen nu provoacă o slăbire rapidă prin eliminarea alimentelor. Ușor, dar sigur, organismul este curățat de materiile nefolositoare cari se prefac în grăsime, de toxinele și de acizii urici cari sunt cauzele reumatismului, a indigestiilor și a altor afecțiuni.

Sels Kruschen se vând în mai mult de 120 țări și se pot obține acum și în România la toate farmaciile și drogheriile cu prețul de 95 lei flaconul.

Creme cari înfrumusețează!

SCHERK

Creme cari nutresc epiderma, întăresc țesutul și dau tenului un aspect delicat și

fină și uleiuri alese, regenerează pielea, fortificând-o. • Crema Trisena, de zi, uscată, acționează în mod uniform făcând tenul mat. Este totodată și cea mai bună bază pentru pudră. • Cremele Scherk se vând în borcane à Lei 93 și Lei 123 precum și în tuburi à Lei 47 și Lei 67. • Cereți mostră de Cold Cream contra Lei 12 mărci postale: „Parfex” Calea Moșilor 78, București I.

îngrijit, acestea sunt cremele Scherk. • Cold Cream pentru noaptea, din ceară

Proba ruperii

trageți încet

Gütermann

rezistă —

pe când firul de bumbac s'a rupt de mult!

LEI 3000 PENSIUNE COMPLETĂ 25 ZILE
SERIA III PLECAȚI DIRECT LA

BĂILE LIPOVA

COPIII PÂNĂ LA 10 ANI NU PLATESC NIMIC
INFORMAȚIUNI LA REPREZENTANȚA GENERALĂ
BUCUREȘTI, TEL. 302-20

A APĂRUT ÎN EDITURA „ADEVÉRUL”:

CONST. GRAUR:

CU PRIVIRE LA FRANZ FERDINAND

UN VOLUM DE 576 PAGINI CU
NUMEROASE FOTOTIPII ȘI DESENURI

EXEMPLARUL LEI 100 — LA TOATE LIBRĂRIILE

Inima corpului e stomacul!

Stomacul e, într'adevăr, organul „cărmitor” al corpului omenesc. Nu e motorul dar cu, siguranță, indicatorul de direcție, deopotrivă de important. Când stomacul slăbește, inima, ficatul, rinichii slăbesc, deasemeni, drept urmare firească. Asigurați-vă, deci, o bună digestie luând, imediat după masă, o mică doză de **Magnesia Bisurata** care vă dă posibilitatea să mâncați mâncărurile Dv. preferate, fără teamă de dureri digestive. Gazele, balonările de stomac, isomnia, arsurile, grețurile, somnolența și mai ales, excesul de aciditate, (acrellile) nu rezistă mai mult de trei minute în prezența **Magnesia Bisurata**. Aceasta evită orice altă complicație căci aceste răuri, venine la început, pot deveni cronice. De vânzare în orice farmacie și droguerie cu prețul de Lei 75 sau, în marele format economic cu Lei 110.

Stimate Domn!

Țiu să vă fac cunoscut că sunt foarte mulțumit de efectul minunat pe care-l are aceste Tablete Togal asupra felurilor răceli, dovedindu-se și ca un bun calmant.

București, 24. Sept. 1932.

L. Florescu

DOAMNELORI

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și opulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

Citiți:

„MAGAZINUL”

revista publicului select

Sânge albastru!

Pentru nenumărate femei, exclamația aceasta este mai prețioasă decât tot sex-appeal-ul lansat de Hollywood sau decât toate complimentele pe care le adresează, mereu, bărbații.

Cele ce provoacă atențiunea acestui omagiu excepțional, au dreptul să se considere într-o clasă aparte...

Pentru ele, marile croitorese crează modele splendide, inspirându-se din liniile clasice, din tunicele antice. Pentru casele lor, artiștii imaginează interioare de vis, pentru ele muncesc zi și noapte atâția oameni, doritori de frumos.

Și pentru ele, LADY a creat apa de colonia „MON SECRET”, cu parfumul său subtil, distins... un PARFUM PENTRU FEMEILE CU SÂNGE ALBASTRU...

EAU DE
COLOGNE

MON SECRET

Lady

REALITATEA ILUSTRATA

ANUL IX No. 448

21 AUGUST 1935

10 LEI

IN ACEST NUMĂR:

POVESTEA
VIETII LUI
PETRACHE
LUPU

REGELE CAROL II, IMPREUNĂ CU MINISTRUL POLONIEI LA BUCUREȘTI, PRIMIND DEFILAREA LIGII NAVALE POLONE, LA SERBĂRILE MARITIME DELA CONSTANȚA.

Suveranul a inaugurat prima jamboree a cercetaselor romane

Regele ascultând rostirea legii cercetaşelor. Se mai disting în fotografie d-nii Inculeţ, dr. Anghelescu, Dim. Gusti, d-ra Cămărăşescu.

Suveranul la sosirea în jamboree. Cercetaşele îşi fac menajul şi gătesc de zor. Suveranul se întreţine cu d-ra Cămărăşescu, comandanta cercetaşelor.

Breaza, mica localitate climaterică depe valea Prahovei, pare predestinată anul acesta, să adăpostească în sânul său, manifestaţiunile de mare avânt tinerească şi naţional.

După solemnitatea deschiderii cursului de străjeri, un nou eveniment vine să puncteze viaţa gingaşei staţiuni de vară, cu zile de sărbătoare.

După şase ani de statornică activitate, cercetaşele din România au înghiţit aici prima lor tabără naţională, realizând cea mai importantă şi eficientă latură a programului lor educativ.

Prima jamboree naţională a cercetaşelor române, a fost închinată Ecaterinei Teodorescu, eroina dela Jiu, care a căzut jertfă pentru ţară în luptele dela 22 August 1917.

Regele Carol II, comandantul suprem al cercetăşiei, a inaugurat jamboreea, Marţi după amiază.

În vederea acestei auguste vizite, cercetaşele au depus o activitate laborioasă, transformând platoul cu o întindere de 18 hectare, pe care se află instalată tabăra, într'un splendid aşezământ.

S'au construit portaluri măreţe, s'au aşezat troiţe artistice şi s'au ridicat corturi a căror varietate pronunţată, aduce cadrului o notă de vâdită originalitate.

La ora 4 şi 10, regele, îmbrăcat în cercetaş, a sosit cu maşina la jamboree, fiind primit de d-na Tătă-răscu, d-ra Nissa Cămărăşescu, comandanta cercetaşelor şi Viorica Litza, secretara generală a cercetaşelor.

Suveranul a inspectat timp de aproape două ore, fiecare unitate în parte, semnând de nenumărate ori în cartea de aur a cohortelor.

Deasemeni, a asistat la confecţionarea unei uniforme, executată complet în numai 15 minute, iar la o demonstraţie de convorbire telefonică făcută cu aparatele de câmp, regele dintr'un cap al firului, a comunicat cu cercetaşele aflate în partea opusă a postului telefonic.

O primire originală, s'a făcut regelui de către cohorta lugojană la vizitarea bivouacului, când cercetaşele, înşirate pe două rânduri, au început să cânte pe cunoscuta melodie „Ana Lugojana”, un text adecuat împrejurărilor :

Lugojana, Majestate

Vă urează, vă urează sănătate...

Au urmat apoi demonstraţiuni de gimnastică şi atletism, iar la sfârşitul exerciţiilor, cele 500 de cercetaşele, au înscris cu trupurile lor pe câmpul verde, iniţialele M. S. R. C. II.

CUVÂNTĂRI

D-ra Nisa Cămărăşescu, comandanta cercetaşelor, a ținut o cuvântare, în care a arătat rostul cercetăşiei, mulţumind Suveranului pentru cinstea făcută de a inaugura jamboreea.

Regele, răspunzând, şi-a exprimat mulţumirea pentru modul cum e organizată tabăra, iar cercetaşelor le doreşte ca jertfa Ecaterinei Teodorescu, aceleia căreia i-a închinat jamboreea, să fie o pildă vie de sacrificiu pentru binele patriei.

ŞEZĂTOARE DE SEARĂ

Seara, regele a luat masa în mijlocul cercetaşelor, asistând la şezătoarea care a avut loc în jurul focului aprins.

Cercetaşele au cântat melodii naţionale şi au executat jocuri româneşti. La ora 10 şi jumătate, Suveranul a părăsit tabăra, iar trompeta a sunat stîngerea, însemnând sfârşitul unei sărbători de înaltă mulţumire sufletească.

GEORGE NORA

UN FAKIR ROMÂN

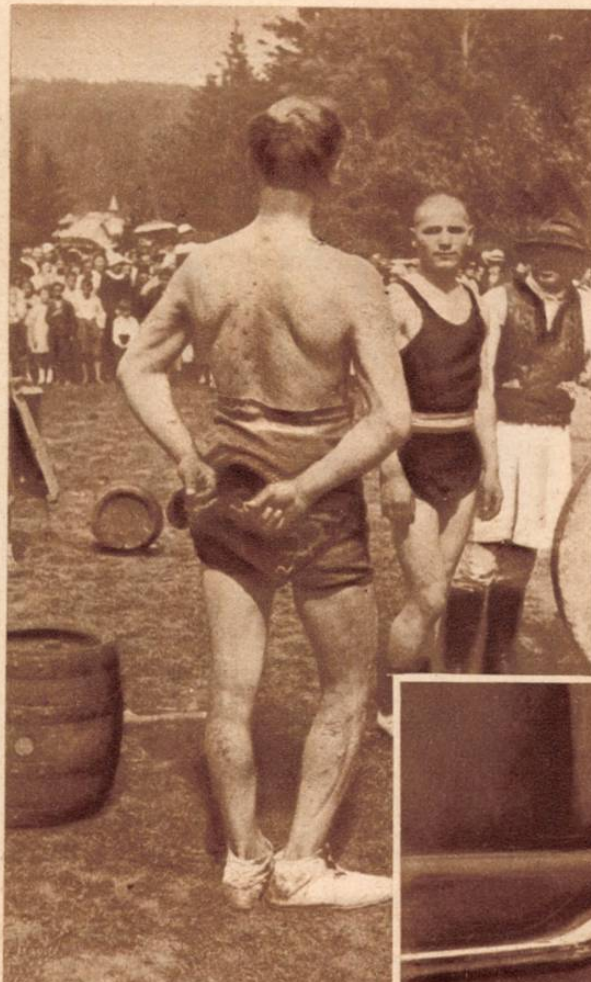
PE INTINDEREA de pământ animată de tot felul de ciudățenii, de obiceiuri și de tradiții, a Indiei, sub semnele unei civilizații străvechi, s'au perpetuat și s'au menținut, sub formele cele mai curioase acele jocuri ale voinței pe care le cunoaștem sub numele de fakirism.

Fakirii Indiei au invadat unul câte unul ungherele globului pământesc, ducând publicului de pretutindeni senzațiile — domoniace uneori — ale artei lor. Am văzut, rînd pe rînd, fakiri făcând cele mai anormale și mai înfricoșătoare demonstrații: înghițitori de săbii, mîncători de foc, de sticlă, de cuie, înmormîntați de vii și unii cari băteau recordul în a răbda de foame și așa mai departe.

Dela fakirii Indiei, arta auto-chinuirii a trecut și la alte neamuri, care au ținut să-și demonstreze puterea lor de rezistență sau de sugestie. Performanțe deosebite au prins să fie câștigate de spanioli, francezi, ruși, etc., ca să se stabilească adevărul că nu numai neamul lui Brahmaputra poate fi înzestrat cu harul răbdării și al energiei maxime.

Recent, ne-a fost semnalat cazul unui cetățean român, Francisco Molnar, din Adîncata (Bucovina) care execută una din cele mai grele numere de fakirism fără ajutorul hipnozei sau al sugestiei, ci pur și simplu prin întrebuițarea energiei sale.

E interesant de știut că modul prin care a ajuns acest om să execute una din cele mai rare și mai anevoioase figuri, e urmarea unui vis avut într-o

Fakirul român fotografiat înainte de începerea demonstrației...
...și apoi întins pe cuie în timp ce automobilul trece deasupra pieptului său.

noapte, pe când dormea cu fereastra deschisă la un hotel, și i se părea că mii de cuie îl înțepă în spate, în timp ce un camion trece, fără să-l stingherească sau să-l îndurereze, pe deasupra lui.

În realitate afară plouase și — ca în toate târgurile de munte, — se lăsase o răceală de început de iarnă, care-i înțepa spinarea, iar în curtea hotelului, un autocamion al fabricii de bere „Solca” se pregătea de plecare și șoferul își aranja motorul.

Molnar și-a confecționat o scândură bătută din 5 în 5 cm. cu cuie lungi și așezându-și spinarea deasupra ei, a invitat un șofer să treacă cu mașina peste dînsul, rezistând cu succes la această experiență.

Apoi a pornit în turneu, obținând mari succese în tot Ardealul. El este în vîrstă de 53 de ani și se ocupă cu sporturile de 32 de ani, adică dela vîrsta de 21 ani. În realizarea numărului său de senzație, Molnar nu întrebuițează absolut nici un truc. Pe stadionul „Voevodul Mihai” din Oradea, dînsul a fost decorat, în prezența notabilităților orașului.

E probabil ca fakirul nostru să se hotărască să viziteze în curînd Capitala, dînd cîteva spectacole atractive.

M.

AVIATORUL WILLEY POST ȘI ACTORUL DE CINEMA WILL ROGERS S'AU PRĂBUȘIT CU AVIONUL

Celebrul aviator Willey Post, care a traversat de două ori Oceanul Atlantic a căzut cu avionul în timpul raidului San-Francisco-Moscova. La bordul avionului se afla și actorul de cinema Will Rogers.

Școala „Bata” din Zlin a autorizat „Realitatea Ilustrată” să sporească la 50 numărul bursierilor români.

Dintre candidații cari au reușit la concursul instituit de noi, au plecat luna trecută șapte și vor pleca Joi, 22 August, următorii: Sittner Carol, București, Alexandru Anastasiu, Potlogi (Jud. Dâmbovița); Gheorghe Popescu, Com. Vieru (Jud. Vlasca); Alexandru Palade, Chișinău; Nedelcu Grigore, Brăila; Petre Giuca, Băile Buziaș; Ionescu Virgil, Iași; Ștefan Florescu, Cămpina; Pollak Samuil, Ludoș (Jud. Turda); Paul Papier, București; Sandy Grünberg, București și Botez Ioan, Focșani. În felul acesta vor fi la „Bata” 19 bursieri din România.

Dar iată marea surpriză: conducătorii școlii „Bata” au fost atât de mulțumiți de modul cum am organizat concursul pentru alegerea acestor tineri, încât ne-au autorizat să sporim numărul bursierilor români la 50. În consecință, anunțăm al doilea concurs al nostru, pentru alegerea a 31 de noi bursieri.

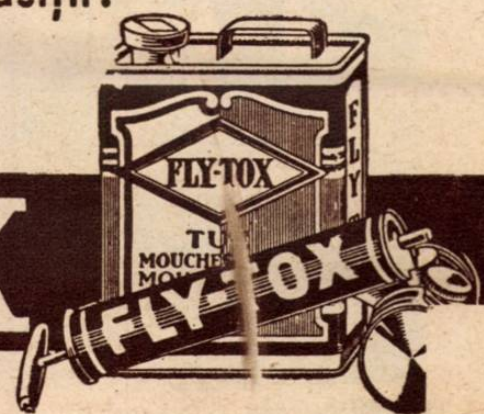
În numărul viitor vom publica condițiunile amănunțite ale acestui nou concurs.

ca un trăsnet

distruge FLY-TOX paraziții!

FLY-TOX

ADEVĂRATA VIAȚĂ A CIOBANULUI CARE A VORBIT CU DUMNEZEU

de F. ADERCA

„PĂTRULE, DE UNDE EȘTI”?...

CÂND am pornit spre Maglavit, să dau ochi și să schimb câteva cuvinte cu ciobanul Pătru, zis Petrache Lupu, nu știam nimic alt despre el decât ceea ce scriseseră ziarele — adică o seamă de amănunte mai mult sau mai puțin senzaționale, dar mai nimic esențial. Gloria lui era stabilită, de buna lui credință nu se mai îndia nimeni, ateii, cari încercaseră să ridice împotriva-i puterile organizate ale Statului, se potoliseră.

Și totuși nimeni — și deci nici eu — nu aflasem izvoarele misterului, nu ne puteam dumiri asupra puterii supranaturale a unui păstor de oi, care ridicându-se într-o zi de Vineri din necunoscut, din lunca Dunării, vorbește semințiilor, în numele lui Dumnezeu, fără sfială, fără teamă, la început cu lacrimi, apoi cu tot mai largă iluminare, despre o nouă rânduială a sufletului omenesc și deci a lumii.

Știm că mulți nebuni și mulți profeți au grăit astfel — unii întrecându-l pe cioban, care se crede doar purtătorul unui cuvânt dumnezeesc și nu se dă nici drept profet și nici măcar drept o reîncarnare a lui Iisus. Întâiul miracol pe care n'a isbutit să-l explice nimeni încă, e că Petrache Lupu găsește crezare — nu numai la drept credincioșii de la țară, frații lui de aceeași stare sufletească, dar și la numeroși orășeni, oameni culti, unii chiar de mult înștrăinați de biserică. Alaiului de care, căruțe și pelerini care desfundă zi și noapte drumurile satelor, cătunelor, ridicând nori de praf de sute și sute de kilometri, înspre malul Dunării, unde grăește un păstor subțirel ca de baladă, se adaugă automobilele luxoase, cu domni și doamne de la Calafat, de la Craiova, de la București.

Ciobanul Petrache Lupu fotografiat în curtea colinei sale. De remarcat icoanele din spatele său.

Și încă o nedumerire:

De unde vine acest ciobănel, din cine se trage, care-a fost viața lui până când i s'a înfățișat vedenia Moșului, cu plete și barba albă, lucind ca mătasea, viața lui adevărată, din care să putem înțelege măcar o parte din puterea misterului.

— **Pătrule, de unde ești?.. Pătrule până la întâlnirea ta atât de zguduitoare cu Dumnezeu, cu cine te-ai mai întâlnit, în această viață, cu cine ai mai vorbit, în afară de întâlnirea și vorba ta de fiecare zi, cu oile și berbecii, din răcoroasele dumbrăvi ale mălinilor dunărene?** Pentru aceste două-trei întrebări, pe care nu i le pusesese încă nimeni, am pornit și eu pe o cale de aproape patru sute de kilometri depărtare de lăcașul odihnelor mele, din care întrebări mi se pare că s'ar putea

scoate înțelesul acestui excepțional cioban. Osteneala nu era de prisos — cu toate numeroasele pagini de ziare și reviste, împodobite cu tot felul de fotografii și vederi din regiune — de vreme ce nici unul din pelerinii ziarelor nu s'au dus cu grija de-a scrie o poveste a vieții iluminatului păstor și nici de-a căuta, în această viață, o explicație mai puțin sumară decât a unor psihiatrii prea încrezuți, sau a unor duhovnici prea convingiți.

Petrache Lupu fusese la început un subiect de uimire, uneori de răs — „Auzi, mă! Ci-că a vorbit cu Dumnezeu, hăhăhă!” — în orice caz un subiect de senzație, care putea fi folosit măcar cât senzația unui incendiu, a unei otrăviri sau a unei evadări. Rezultatele la care am ajuns sunt însă surprinzătoare — atât de surprinzătoare (ceea ce nu-i puțin lucru pentru

Femei închinându-se smerite ciobanului care spune că a vorbit cu Dumnezeu.

autorul unei cărți întregi de biografie de oameni excepționali, din toate domeniile și din toate timpurile!) încât îmi iau răspunderea de a-l pune pe ciobanul din Maglavit alături de Wagner, Sarah Bernhardt, Wilson și Tolstoi — de care n'a auzit și nu va auzi la Maglavit niciodată.

Mărturisesc că nu mă așteptam să aflu mare lucru. Ce viață putea avea un cioban, care n'a trecut încă de treizeci de ani, care n'a ieșit din satul lui, care n'a intrat măcar în satul lui, de oarece trăiește mai mult în margine, între tăcerile unui mal de Dunăre, unde apa curge fără zgomot, iar ecurile se sting între maluri de cretă și nisip?... Se putea scoate o biografie oricât de sumară, din această absență aproape absolută de evenimente?...

Eram hotărât să caut adevăratele elemente ale vieții ciobanului din Maglavit, nu în el, ci în jurul lui — în ambianța de oameni, plante și locuri din care sufletul lui s'a zămislit pe nesimțite, pe'nDELETE pe neștiute. De vreme ce nu i se întâmplase, nu i se putea întâmpla lui Petrache Lupu nimic în sat și mai nimic la

20.000 de săteni din împrejurimi au venit în noaptea de Sf. Maria la Maglavit, au dormit pe câmp pentru a vedea și asculta pe acela care spune că a vorbit cu Dumnezeu.

târta lui de oi, a căror cuvântare e numai uu behăit, trebuia să cercetez cu luare-aminte peisagiul, moravurile satului, apucăturile rubedeniilor, ca toate la un loc adunate — să dea pe Dumnezeu!...

Și totuși Dumnezeu lui Petrache Lupu a fost zămislit din mult mai puțin — precum m'am încredințat și precum voi arăta în curând — s'a înălțat miraculos, puternic și înfiorător, ca un adevărat și străvechi Dumnezeu, numai din viața și sufletul ciobanului, așa simple și fără evenimente extraordinare, cum erau: Căci extraordinară e adevărata lor semnificație.

Nu trebuie să uităm — dacă vrem să înțelegem cu adevărat, adevărata viață a lui Petrache Lupu, ciobănelul din luncile verzi ale Maglavitului — că în aceleași locuri cu malurile de lut prăbușite abrupt spre lacurile dulci și prelungi, care prevestesc apropierea Dunării, între aceleași lanuri de grâu și porumb, între

aceiași cocostârci cari dau bălților o grație și visare de milenii, s'au prerindat vizitele a mii și mii de maglavicieni, toți plugari sau păstori de oi. Oameni de sângele lui Petrache Lupu, cu chipul lui tăiat parcă în bronz și de o armonie de medalie română sau greacă, au mai fost și mai sunt și acum în Maglavit. Ca și neamurile apropiate ale iluminatului, toți ceilalți locuitori au muncit pe moșiile episcopiei Madonei Dudu, munca lor de rob, până la împărțirea pământurilor — și cu toate acestea nimeni, de două mii de ani, n'a văzut în acele locuri pe Dumnezeu, nu i-a auzit glasul și mai cu seamă n'a primit porunca de-a provădui între oameni răi și batjocuritori, schimbarea lor și a lumii.

Această minune s'a întâmplat numai cu ciobanul Petrache Lupu, și care nu-l crede e un orb și un nevolnic.

M'am dus, l-am văzut și l-am crezut.

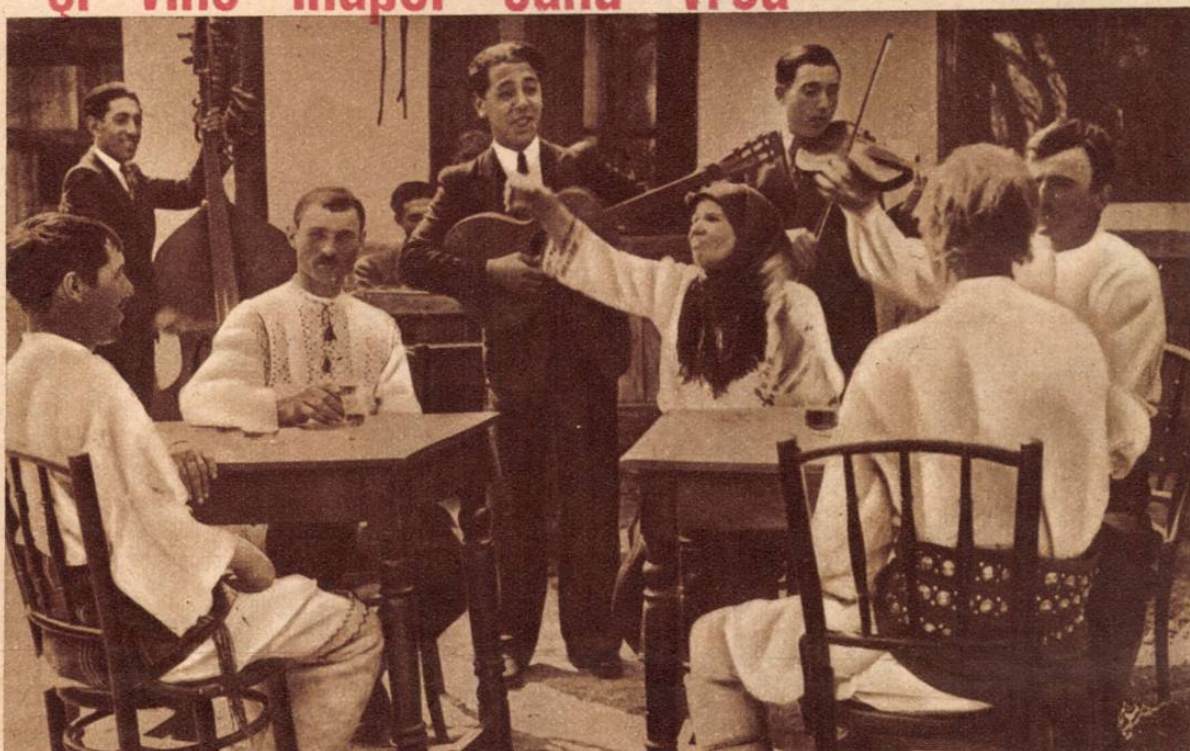
— Pătrule, de unde ești? l-am întrebat. Cum de te-a ales pe tine Dumnezeu, punându-ți pe umeri o povară, pe care n'a voit s'o încredințeze nici preotului, nici primarului, nici episcopului și nimănui altuia?...

Petrache Lupu, cu vorba'nceată, în casa lui, încă nentencuită, în vreme ce afară, în curte, adăstau, ca la Inviere, femei și bărbați, cu lumânări aprinse, mi-a povestit într-o noapte câteva întâmplări ale vieții lui, fără vre-un alt meșteșug, decât al basmului, în care-a intrat de când s'a pomenit pe lume, și din care nu va ieși poate niciodată.

F. Aderca

În numărul viitor: COPILUL RĂZMERITEI DIN 1907.

Banditul Coroiu pleacă din închisoare și vine înapoi când vrea

Păr cu adevărat frumos

Ori-ce femeie cunoaște electul magic al unui păr frumos. Până și femeia cea mai grațioasă va face totul pentru a avea un păr frumos. Secretul ei... Shampoo ELIDA.

Îngrijindu-vă părul cu Shampoo ELIDA, veți avea un păr mătăsoș, parfumat și sclipitor. Coafura se aranjează ușor, ondulele vor ține mai mult.

KAMILLOFLOR

Shampoo special pentru păr blond, preparat prin utilizarea unui extract de flori de mușel de munte, concentrat de 70 de ori.

BRUNETAFLO

Shampoo special pentru păr închis, conține hequil pentru îngrijirea și înfrumusețarea părului închis.

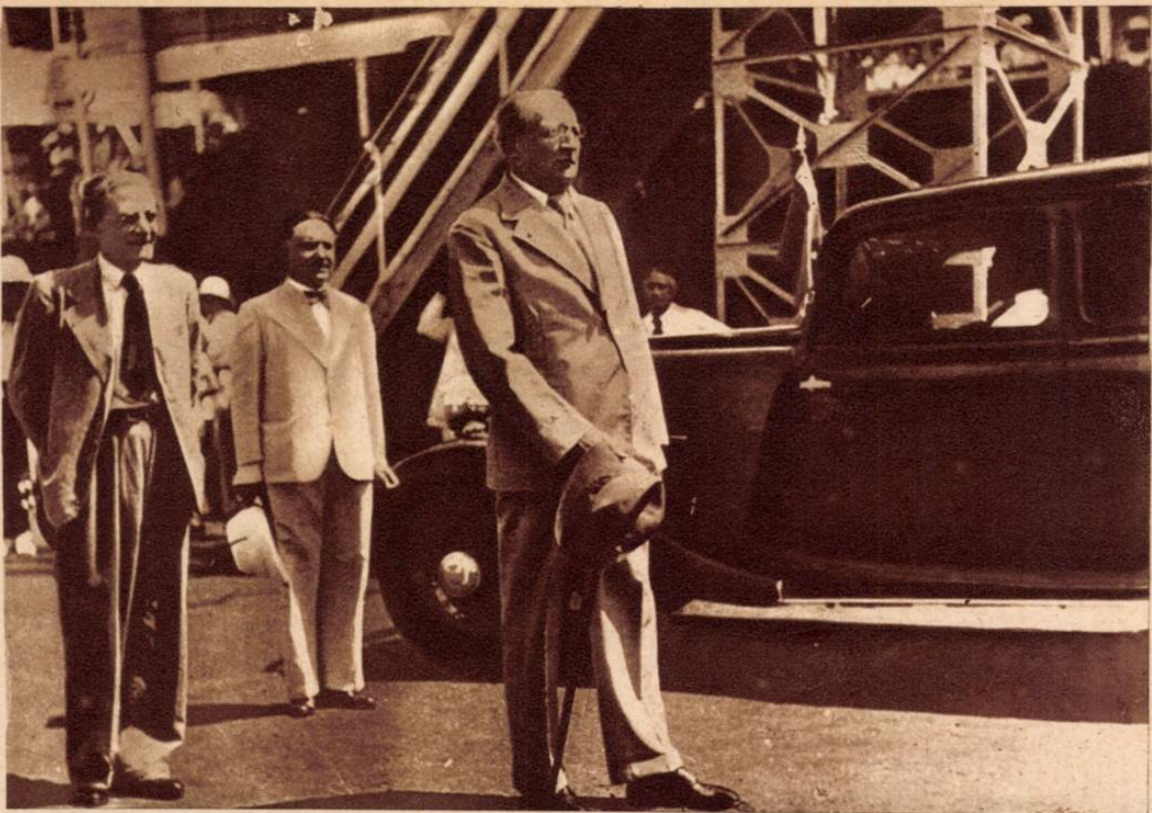
SHAMPOO ELIDA

Iată-l c'a evadat, și iată că s'a predat! O lume întreagă se agită pentru el, o legiune întreagă de jandarmi îl urmărește și el se plimbă liber și nestingherit în trăsura prin mijlocul orașului. Acuma cică-i nebun și că va fi supus unui examen medical. Curios personaj!... Și pentru caracterizarea lui, cele trei fotografii pe care le publicăm sunt sugestive. Una, — un taraf de lăutari care cântă melodii populare al căror erou este Coroiu, alta în care banditul afișează un surâs superior de june prim și alta în care-și scrie... discursul pentru microfon, rostit cu prilejul plimbării sale. Pe când noua boroboacă a lui Coroiu?

D. Robin, guvernatorul general al Indochinei.

II. SIAM, ȚARA FĂRĂ DRUMURI ȘI FĂRĂ CRIZĂ MARI DEZBATERI ÎN PARLAMENTUL DIN BANGKOOK MINUNATELE RUINI DIN ANGKOR

IN două zile, din **Calcutta** via Rangoon, prin **Birmania**, ajungem în Capitala Siam-ului, **Bangkok**.

Siamul, (30 milioane locuitori) este o țară stranie. Observăm chiar de pe aerodrom. „Nu e decât ora 9 și trebuie să așteptăm aci până la ora 11”, ne lămurește prietenul, care ne ieșise în întâmpinare; „mai curând nu avem tren pentru Bangkok”.

— „Să luăm o mașină”.

— „Automobile sunt în Bangkok, dar drumuri nu sunt nici aci și nici pe tot teritoriul siamez”.

Ne vom convinge în curând de adevăr. În afară de străzile și bulevardele orașelor, nu mai există nici un alt drum. Motivul oficial al acestei situații este următorul: Statul are monopolul căilor ferate, și i-ar scădea încasările, dacă șoselele i-ar face concurență. Iată un mijloc radical, la care companiile de căi ferate europene și americane nu s'au gândit, ca să-și acopere deficitul. Un alt motiv este că Siamul ține la independența sa și ca în toate țările, cotorpitorii vin întotdeauna pe șosele, iar pentru a împiedeca năvălirile dușmane, este logic să nu ai drumuri.

Cum Siam-ul întreg este admirabil irigat (ceea ce înseamnă chiar bogăția sa) și cum toate câmpiile sale, ca o imensă Veneție, sunt străbătute de canale denumite „KLONGS” destul de largi, ca să poată lăsa liberă trecerea mai multor pirogi, acest mijloc este singurul pe care îl întrebuințează Siamezii, pentru a comunica între ei. Pe deasupra, ei mai găsesc în aceste canale pești în asemenea abundență încât este suficient să se afunde și imediat să se ridice plasa așezată în fața casei pentru a prinde suficient cu ce să se hrănească întreaga familie, toată ziua.

Câmpiile din preajma locuințelor sunt plantate cu orez și cum alimentația siamezilor se compune exclusiv din pește și orez, nici nu se găsește alt ținut pe pământ cu o viață atât de ușoară.

Acum, ne îndreptăm spre Bangkok, într'un mic tren domol, dar destul de curat, căci dacă această țară umedă nu are drumuri, nu are în schimb nici pic de praf.

Ajungem în Bangkok, în toiul căldurii. Soarele este arzător.

*) Vezi „Realitatea Ilustrată” 447.

Forma alăturată a bărci birmane, este păstrată aproape neschimbată, încă din secolul XVI.

Corăbii cu pânze acostate pe nisip în Indochina. Acest sistem de corăbii se întrebuințează prin acele regiuni încă din secolul XVII-lea. Forma lor nu a fost de fel schimbată.

Asia
1935

Magnificul Budha descoperit în cursul săpăturilor.

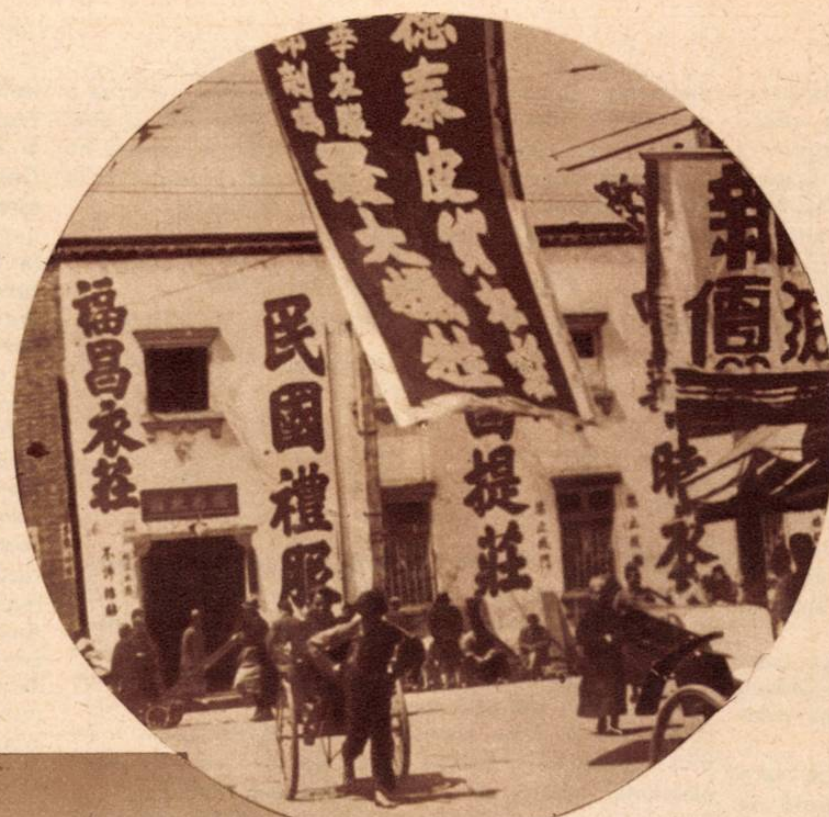

Numeroase taxi-uri în fața gării. Orașul este de altfel modern și foarte frumos. Pretutindeni nenumărate „ricșă”.

Pe trotuare, mare animație de trecători, de negustori. Rasa este mică, îmbrăcămintea, în cea mai mare parte, europeană, totdeauna curată și îngrijită. Descindem într'un hotel mare și confortabil.

La legația Franței, unde un dejun întrunește pentru primirea noastră, câțiva Francezi din Bangkok, atașatul militar ne dă relații interesante asupra moravurilor siameze. Aci, contrariu mai tuturor țărilor din Orient, părinții preferă fetele băeților, căci fetele sunt mult mai rentabile. Ele sunt vândute bărbatului (definitiv sau provizoriu), când ating vârsta măritişului, adică 13 sau 14 ani. Prețul unei fete frumoase și cumini este de 25.000 lei. Mai puțin frumoasă și cuminte, de pildă, dacă se mărită pentru a doua oară, ea nu mai valorează decât 10.000 sau 15.000 lei. Apoi prețul scade, în raport direct cu complicațiile existenței ei. Siam-ul se conduce singur. Este guvernat de

În cartierul chinez din Shanghai.

Cheirile orașului Shanghai.

Sgârie norii din Shanghai

Pe canalurile din Bangkok

Marele ziar siamez „Națunea”, face greșea să comenteze în dimineața următoare, cuvintele Primului Ministru și să explice că „Juliu Cezar, nu ar fi învins niciodată pe Hannibal, dacă Senatul Cartaginez și-ar fi făcut datoria”, adăugând malițios, că este sigur că aurul roman a jucat un mare rol, în această afacere.

Dar „Națunea” uită să indice cine joacă rolul Romanilor, față de Siamezi, contra cui sunt îndreptate armamentele în valoare de 150 milioane pe an, și cine ar avea interes să se facă în Siam astfel de cheltuieli, pentru înarmare.

După ședința Parlamentului, ne oprim câteva minute la Royal Bangkok Sports Club, construit sub directivele engleze, în mare parte cu capital siamez, și unde se întrunesc, pe înserat, europenii împreună cu notabilii siamezi din Bangkok. Nici un alt club sportiv european nu se poate compara, în lux și confort, cu aceste minunate cluburi, din Extremul-Orient. Toate au clubhouse, restaurant, cafenea, terenuri de polo, de golf, numeroase courts-uri de tenis, de hockey, mari piscine în aer liber. Sunt înconjurate de grădini superbe, cu flori tropicale, cu pașiști perfect întreținute, în ciuda căldurii, mulțumită stropitului continuu.

Seara, în hotelul din Siam, ținut de indigeni, asistăm în marele hall, pe o scenă improvizată în acest scop, la evoluările încete, întovărășite de cântece nazale, ale micilor dansatoare siameze. Acestea sunt cumini, fiind așteptate la ieșire de mamele lor, întocmai ca baletistele Operei din Paris. Dar, în sala dancing-ului se găsesc un mare număr de tinere dansatoare, de culorile cele mai diverse, începând cu pielea deschisă până la negrul abanosului, cari așteaptă să fie invitate de spectatori, și care nu sunt deloc sălbatice.

ANGKOR

Plecați în zorii zilei din Bangkok, trenul ne lasă în aceeași după amiază la frontiera indo-chineză. Traversăm întregul Siam, pretutindeni ccleaș,

un Consiliu de Cabinet, compus din câțiva miniștri. Acest Consiliu își face ascultate hotărârile, printr'un Parlament, cum Ducele, în Italia dă socoteală actelor sale, Marelui Consiliu Fascist.

Consiliul de Cabinet se adresează singur mai multor consilieri tehnici europeni, cari sunt trimiși în mod egal atât de Franța cât și de Anglia. Chiar în după masa aceea, fiind ședință în Parlament nu vrem să pierdem ocazia și ne ducem, cu toată căldura insuportabilă.

Într'un spațios palat, în stil italian, puțin cam prea împodobit, un mic amfiteatru pătrat, a fost întocmit sub cupola centrală. În vâjăitul unui mare număr de ventilatoare, președintele foarte tânăr, lucrează, cu ajutoarele sale; este încadrat de fiecare parte a tribunei de trei umbrele albe, simbolul puterii. Celelalte trei părți ale pătratului sunt ocupate de deputați, 100 până la 150 aproximativ, toți îmbrăcați în alb, europenește, numai câțiva ofițeri în mare ținută. Aproape toți sunt tineri. Ca și în Italia fascistă, cei bătrâni au fost înlăturați din politică. În fața fiecărui rând de deputați un microfon. Acel care vrea să ia cuvântul, cere microfonul din capul rândului și apoi se ridică. El poate vorbi atunci fără să ridice glasul, încât acest sistem modern și practic împrumută deliberărilor o impresie de calm și corectitudine pe cari multe parlamente ar avea tot interesul să-l imite. Numeroase păsărele intră prin ferestrele deschise ale cupolei sburând libere deasupra capetelor adunării, întovărășind cu cîrîpîtul lor, cuvintele oratorului. Dar despre ce deliberază ei oare astăzi?

„Exact, îmi explica interpretul, despre aceleași subiecte ca și în Europa. Ministrul de război cere pentru marină un credit de 18 milioane de tici (aproape 1260 milioane de lei) repartizați în șase ani. Trebuie, ca Siamul, spune el, să-și poată apăra neutralitatea, garanția inepedantei sale.” Aluzie făcută Belgiei, pe care toți deputații o înțeleg, clătînd din cap.

Președintele Consiliului, d-nul Phya Bahre, se scoală și, la fel ca în orice altă țară, își susține ministrul apărării naționale. El roagă insistent adunarea să-și facă datoria, votând creditul. Se exprimă înțepț și erudit. „...mintiți-vă, spune el, pilda Senatului Cartaginez. Co trariu Parlamentului Siamez, el era compus din cetățeni răi, cari refuzară lui Hannibal creditele trebuincioase, pentru a nimici complet pe Romani. „Învinși”.

plantațiile sale de orez, cu canalurile și pirogile alunecând ușor sub arcuri de verdeață. Numeroase păsări de pradă pe câmpii. Puțini șomeri, puțină mizerie în această țară. Dealtfel în țările budiste, există organizații admirabile împotriva șomajului, anume instituția bonzilor. Acești oameni, mai toți cu craniul complex ras, sunt investimântați cu un peplum, într-o frumoasă culoare portocalie. (Sunt chiar câțiva cari călătoresc acum cu noi). Bonzii nu sunt preoți de carieră.

Oricine se află fără ocupație, poate deveni bonz, pentru câteva luni. El intră în bonzerie, cum se intră într-o mănăstire. Va avea drept, fără ca să dea nici o explicație, la partea lui de orez și de pește. O altă parte este servită la domiciliu, bonzilor cari o solicită. În schimb, în fiecare zi, ei distribuie, „ciorbe populare” tuturor acelor cari se prezintă la bonzerie. Intr-o țară care nu are altă organizație de asistență socială, instituția bonzilor, joacă unul din cele mai folositoare roluri, pentru ajutorarea, într-o anumită măsură, a mizeriei.

lata Aranya, gara frontierei Siamului și șoseaua franceză care ne duce spre oficiile vămilor Indo-Chinei. Vedem primii funcționari francezi purtând casca colonială îmbrăcați într-o impecabilă ținută albă.

Pe șoseaua admirabilă, zburăm cu 100 pe oră spre Angkor, prin savana mai verde și mai înțesată de arbori decât jungla. Luăm masa de seară în marele Hotel al Ruinelor, situat în Siem-Reap, mică localitate la 5—6 Km. depărtare de Angkor.

În zorii zilei, se profilează peste pădure, silueta celui mai însemnat palat din Angkor, același care a fost reprodus la Expoziția Colonială din Paris, și avem impresia că îndată vom vizita expoziția, dar cu mai multă căldură.

Intovărașiți de d-nul Georges Trouvé, tânărul și energicul păzitor al Angkorului, străbatem în automobil toate căile cari înconjoară multitudinea palatelor și pădurilor virgine din Angkor.

Nu voi descrie din nou, aceste ruini extraordinare, atât de des cântate, vestigii ale popoarelor Kmeur (al 9-lea și 13-lea secol după I. Cr.) și asupra cărora nu avem aproape nici o precizie istorică.

Dar poate nu s'a insistat destul asupra importanței acestor ruine. Se știe oare că în tot Cambodgele există aproape o mie de temple, de palate și monumente diferite din epoca Kmeur, s'a aflat că diversele și importante ruine din Angkor sunt împrăștiate în pădurea virgină pe o suprafață echivalentă cu întinderea Parisului?

În cea mai mare parte a călătoriilor noastre, am văzut vestigiile trecutului, dar n'am întâlnit altele, cari să întrecă în frumusețe și mărime palatele și templele din Angkor.

Din nenorocire, această regiune, pe care calea ferată siameză, de curând construită, a făcut-o accesibilă, și care ar trebui legată prin avioane, în curse regulate săptămânale, cu Saigon și Bangkok, este încă prea puțin vizitată de turiști. Agențiile pare că se înțeleg pentru a sfătui turiștii să nu viziteze Angkorul, evocând primejdiile boalelor și greutățile posibile de întâmpinat cu populația, în loc să organizeze croaziere, pentru a atrage străinii să vadă admirabila operă de reconstrucție, pe care din 1907, de când teritoriul Angkor a fost cedat Franței de Siam, Franța a întreprins în pădurea seculară.

Înainte de a părăsi Angkor, suntem conduși în piațeta unde se ridică, în mijlocul lucrătorilor cambodgieni, cari se agita să construiască o terasă și un adăpost, unui superb Budha, care abia a fost descoperit prin săpături la 12 m. sub pământ, și pe care regele Cambodgei va veni să-l sfințească, cu ocazia unei sărbători religioase, care promite să fie splendidă.

CHINA ÎN CRIZA MONDIALĂ DECĂDEREA COMERȚULUI EXTERIOR NAȘTEREA UNEI PIEȚI INTERIOARE

Shanghai, Mai 1935.

D ÎN Paris, până'n China, cum sună un cântec, am găsit, prin diversele țări, prin cari-am trecut (Cyrenaica, Egypt, Irak, Birmania, Siam, Indo-China) un moral mult mai ridicat ca în Europa și o situație în afaceri tinzând spre mai bine. Motivul ar fi că, aceste țări au fost atinse de criză cu mult înainte (exceptând Palestina) și mult mai puternic decât noi. Se găsesc în acest moment în urcare de pantă, poate că în mod provizoriu.

În China dimpotrivă — și mai ales la Shanghai,

platforma comercială a acestei imense țări — criza a devenit cu adevărat gravă, abia acum trei ani, și continuă să se accentueze de atunci. Ajunge, spre a ne da seama despre intensitatea ei, să ne aruncăm ochii asupra tabloului comerțului exterior al Chinei. Dau cifre rotunjite, în lei.

Comerțul exterior al Chinei

Anii	Import	Export	Total
1929	200 miliarde	170 miliarde	370 miliarde
1930	160 "	110 "	270 "
1931	120 "	80 "	200 "
1932	90 "	45 "	135 "
1933	70 "	35 "	105 "
1934	55 "	30 "	85 "

Aceasta este cădere verticală a comerțului exterior chinez, trecând dela 370 miliarde în 1929 la 85 miliarde în 1934, aproape un sfert din prima cifră globală. Statisticile din primele trei luni din 1935 dovedesc că scăderea continuă, cifrele fiind inferioare cu 15 până la 20% celor de anul trecut.

Fără îndoială, criza este mai puțin gravă decât o indică cifrele. Căci trebuie să se ție socoteala de două elemente, trecute cu vederea în aceste statistici:

Primul, ar fi contrabanda, care este foarte întinsă și care are tendințe de dezvoltare, China mărind, ca toate celelalte națiuni, taxele vamale, pe măsură ce încasările se micșorau;

Al doilea, este dezvoltarea corelativă și foarte însemnată a industriei chineze. Emanciparea industrială a Chinei este favorizată de înaltele bariere vamale iar introducerea modernismului, sub toate formele, se urmărește într-un ritm accelerat.

De pildă, China, care nu avea în 1921 decât 1300 km de șosele, poseda, în 1929, 34.000 și are astăzi, cu toată criza, mai mult de 100.000.

Rezultat: comerțul intern, asupra căruia nu se dau date statistice, înlăturește, în proporție inversă cu decadența comerțului exterior.

Se petrec lucruri în China, cari se petrec de altfel în toate părțile. Statele încep să trăiască prin ele înșile. Va veni o zi mai curând sau mai târziu, când la fel ca în U. R. S. S., se va practica cea mai desăvârșită autarhie, bogățiile sale fiind inepuizabile și în cea mai mare parte neexploatare, în momentul de față.

Toate celelalte națiuni, fără excepție, văd cum le descrește comerțul cu China, și astfel influența lor, motivele chiar, de-a mai fi prezente aci.

Din importantul total al Chinei, în 1934, Statele Unite au furnizat 26 %, Japonia 12 1/4 %, Anglia 12 %, Germania 9 %, Indiile Neerlandeze 6 %, Indiile Britanice 4 %, Indochina franceză 4 %, Belgia 2 1/2 %, Franța 2,15 %.

Se vede din acest tablou că Statele Unite vând Chinei, o cantitate îndoit de mare cât Japonia, dar, fără îndoială, că această proporție (sfârșitul boicotului produselor japoneze fiind de data recentă) tinde să se întoarcă în profitul Japoniei.

Că ar și vânzarea produselor lucrate în China, continuă în mod logic să descrească vertiginos. Dimpotrivă. Întocmai ca în U. R. S. S. în prima perioadă a planului quinquinal, vânzarea mașinilor, de mică și mare metalurgie, tot ce este folositor instalării noilor uzine, va merge crescând.

La fel cum țările capitaliste nu au putut face altfel (căci esențialul capitalismului este de-a vinde în afară de orice considerație morală sau politică) decât să înzestreze U. R. S. S. cu tot felul de mașini, ca apoi aceasta să devină economică independentă și gata să facă concurență victorioasă națiunilor occidentale, pe piețele încă deschise, tot astfel și în cazul Chinei nu vor putea face altceva decât s'o ajute la emancipare pecetluindu-și, prin aceasta, propria lor ruină. Cu atât mai mult cu cât standardul vieții, și deci salariul lucrătorului chinez este în proporție de 1 la 10, în raport cu cel al lucrătorului alb: european sau american.

Directorul unei mari bănci europene din Shanghai mi-a declarat:

„Situația din punct de vedere bancar este aceeași ca și în domeniul industrial și comercial. Chinezii, părăsesc băncile noastre transferându-și conturile la bănci chineze. Capitalismul chinezesc progresează cu o rapiditate nemaipomenită și spiritul de inițiativă al acestui popor este nelimitat. Ei cumpără din ce în ce mai multe terenuri, construiesc nenumărate imobile și uzine.

O societate chineză a clădit Park-Hotelul, un

hotel american cu 22 etaje, unul din cele mai frumoase zgărie-nori din Shanghai.

Și mai adăogă: „Nu vom putea împiedeca pe Chinezii, mai ales sfătuiți și ajutați de Japonezi, cum vor fi cu siguranță, să se colonizeze ei singuri. Din cauza dezordinilor cari domnesc încă în China, prin puterea inerției și lipsa de cultură a maselor, aceasta mai poate să dureze încă câțiva ani, dar ar trebui să ai urechile astupate, ca să-ți mai faci iluzii pentru viitor”. În același timp cu materialul industrial, națiunile albe, furnizează Chinei și armele, cari cu siguranță că se vor îndrepta, în curând chiar împotriva furnizorilor. În ciuda reducerii considerabile a comerțului cu China, Franța a exportat, în China, în 1933, armament în valoare de 400 milioane lei. Și trebuie notat, că și celelalte mari națiuni exportatoare de muniții, și-au văzut situația îmbunătățită în proporții mult mai avantajoase.

America și Europa își pregătesc un aspru viitor în Extremul Orient. Asia profită azi de lipsa de unitate de vederi politice a albilor, la fel cum, acum două secole, albi au profitat la rândul lor, de aceeași neînțelegere în păreri politice, a asiaticilor.

CHIANG-KAI-SHEK, STĂPÂNUL CHINEI UN MUSSOLINI CHINEZ ȘI JAPONIA

Shanghai, Mai 1935.

S UNT în China mai multe guverne, este adevărat, dar numai unul este important, unul singur, a cărui putere se afirmă, după câte ni se spune, din ce în ce mai mult, și anume guvernul din Nankin.

Pentru cititorul grăbit, se pot schematiza afacerile atât de complicate ale Chinei spunând: „Pornind dela stăpânirea efectivă a unui sfert din China, guvernul din Nankin a întins-o astăzi și asupra altor două sferturi, și luptă acum să cucerească și ultimul sfert”.

Dar cine este acest guvern din Nankin, și cum a putut să obție un astfel de rezultat? Căci așa ceva nu s'a putut înlăptui dela sine.

Este în Nankin, un președinte de Republică, care se numește d-nul Ling-Sen. El are aceeași putere în China, ca Regele Italiei în țara lui.

Deținătorul puterii, animatorul viitoarei unificări chineze (care se realizează cu toată încetineala pe care o necesita un proiect atât de ambițios, într-o țară atât de veche și atât de întinsă) este Generalul Chiang-Kai-Shek, al cărui nume va căpăta în anii viitori, o importanță tot mai mare. Generalul vrea să joace rolul, — pe care de fapt îl și deține — al lui Mussolini, sau al lui Kemal-Attaturc, în Turcia. El se aseamănă de altfel mai mult cu ultimul, fiind că și el militar și continuând ca și el, să combată pe generali din provinciile nesupuse.

Acești generali și trupele lor sunt calificate, în China, cu numele de „roșii, sau comuniste”. Se poate să se găsească printre ei câțiva comuniști constructori, realmente inspirați din doctrina sovietică, dar sunt excepții, și rămân, în majoritatea cazurilor, fără mare influență. De fapt, dacă aceste armate nu s'ar referi la nici o ideologie, ele ar constitui, în ochii poporului, o simplă grupare de tot felul de bandiți, cum este adesea realmente. Adevărata lor doctrină ar putea să se rezume astfel: „Scoală-te tu să șed eu”, care — dealtminteri — nici nu este monopolul partidelor politice chineze.

Generalul Chiang-Kai-Shek, este făcut din alt. aluat. Fost funcționar de bancă, își face studiile militare în Japonia. De o rară energie, riscând totul ca nimeni altul, își cucerește gradele, prin forța pumnului și a execuțiilor. El se pune în serviciul guvernului din Nankin, împotriva provinciilor de sud, cade de mai multe ori în dizgrație provizorie, dar e în totdeauna rechemat, căci afacerile din Nankin, merg prost când nu este el acolo.

Cum se obicinuește în China, ca generalii să-și plătească soldații — sau mai exact culii — cari se bat pentru ei, Chiang-Kai-Shek a avut grija să-și umple lăzile de fier, asuprind populațiile pe care le apără, curând, din foarte sărac, deveni extrem de bogat.

Și tocmai aci se arată caracterul său ales. În loc să imite pe majoritatea generalilor sau politicianilor chinezi, cari se retrag când își împlinesc suma, pentru a se bucura de avantajile avuției, Chiang-Kai-Shek continua să se bată, adică a bate pe ceilalți, chiar pe vechii săi locotenenți, cari nu se mai săturau de câștig.

Citiți continuarea în pag. 18

DE VORBĂ CU MOȘNEGII

IN VIZITĂ LA „BUNICUL BUCUREȘTILOR” ȘI PE LA ALȚII. — Ei ne spun, cum poate
ajunge cineva sănătos, până la adânci bătrânețe și povestesc din vremea veche

LUNA BUCUREȘTILOR” a prilejuit afirmarea unui obicei vechi românesc: cinstirea bătrânilor. Bunicul Bucureștilor, — descoperit de d. Al. Donescu, primarul general al Capitalei, — sfătosul Moș Toma, din prelungirea Griviței, s'a dovedit o comoară de amintiri. Nu mai puțin interesanți sunt însă și alți moșnegi ai cetății lui Bucur.

NUNTA DE DIAMANT

În str. Sinagogii am dat peste soții, cari se pregăteau să-și serbeze nunta de diamant, fiind pe pragul celui de-al optulea deceniu al căsătoriei lor. E vorba de Iancu și Sarah Altersohn, cu cea mai lungă căsnicie din București, cari însă nu s'au prezentat la concurs. Bătrânii s'au căsătorit în primul an după sosirea lui Carol-Vodă la București. Când am pășit în idilica lor locuință, din fundul curții, mama-mare, în ale cărei trăsături regulate se mai pot citi urmele frumuseții de odinioară, banda cu grije, la mână pe moș Iancu.

Prăvălii pe locul unde altădată curgea Dâmbovița necanalizată, în dosul hanului Manuk.

Moș Vasile Toma are 109 ani.

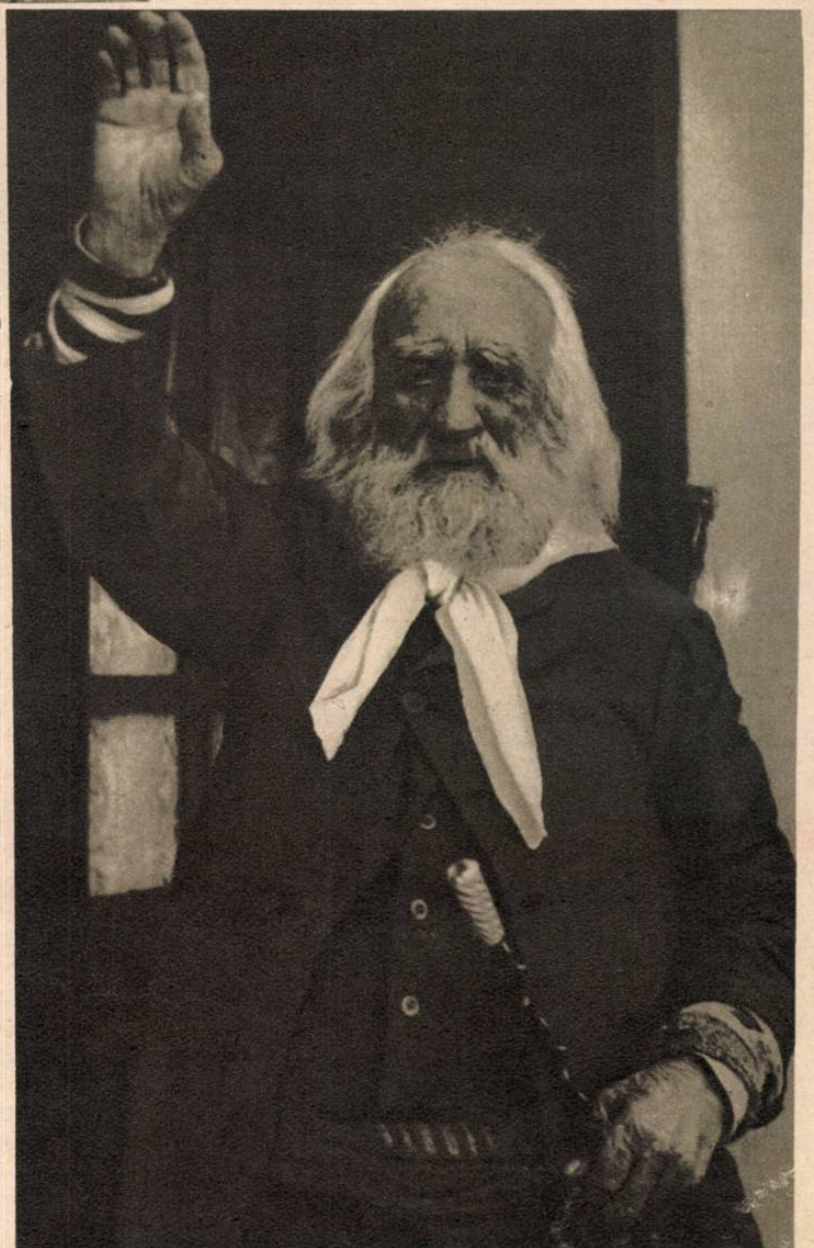
— „S'a lovit la un deget!” — îmi explică infirmiera improvizată. Imediat după asta alergă sprintenă la bucătărie — era ora prânzului — ținând să-și servească ea personal la masă, tovarășul de viață. — Să nu crezi tot ce-ți va spune Iancu... — aruncă o vorbă, în treacăt. — Cum, eu sunt mincinos! Te-am înșelat vre-o dată? — ripostă oarecum ofensat soțul. — Apoi să judece domnu... Acu 70 de ani, când ne-am logodit, mi-ai dăruit broșa asta și lanțisorul, pe cari le mai port și azi la gât. „E aur curat, tot atât de veritabil ca și părul tău bălai!” — mi-ai spus atunci, făcând pe grozavul. Și când colo „aurul” tău s'a albit. Era numai argint poleit... — Dar și părul tău de aur — răspunse moșul zâmbind — s'a argintat și el... În urma acestei riposte glumețe, reprezentanta sexului guraliv se declară învinsă, lăsându-ne să să stăm de vorbă.

DIN AMINTIRILE LUI MOȘ IANCU

Moș Iancu a apucat și pe Mihai Vodă Sturdza, pe care evreii din Nordul Moldovei îl numiau „Roș-Impărat”, pentru că avea părul

bronzat. El este acela care-a întemeiat orașul Mihăileni, dela vechea frontieră spre Bucovina, colonizându-l mai ales cu evrei.

A mai văzut alaiul lui Cuza Vodă, trecând pe ulițele noroioase ale Bacăului, într-o caleașcă condusă de surugii călări pe opt cai înaintași. Domnitorul în călătoria, ce făcea prin Moldova, urma să fie găzduit în casele boerului Docan. Surugii, după obiceiul lor, goneau ca vântul. Când al

Poarta hanului Manuk.

În căsnicia cea mai veche din București: cei doi soți joacă domino.

„...și părul tău care altădată era de aur e astăzi de argint!”

Moș Nicolae care se mândrește cu părul lui negru. Ca să fie fotografiat cu capul gol a pus pălăria în par.

„Târguiala asta supără grozav pe negustorii bucureșteni, atât pe toptangii, cât și pe cei cari vindeau cu paralăcul. După o consfătuire, ce ce s'a ținut la Carvasaraua domnească din strada Colții, (un fel de antrepot-vamal), s'a hotărât ca toți negustorii din București să plătească pe deplin și îndată după foc, fără nici o amânare, toate datoriile ce aveau, în străinătate, spre uimirea fabricanților europeni, cari veniseră anume să se învoiască cu scăzământul.

„Am văzut o dată pe un mofluz (negustor care nu-și plătitese datoriile) închis la hătmănie, cu butuc la picioare, pe când la prăvălia lui era erotocrisie (un fel de sindic al falimentului) ...Iar pe un simigiu l-am văzut ținut cu cue, chiar la ușa prăvăliei lui”...

— Vre-un osândit la moarte ai apucat, moș Toma? — „Nu. De o așa privești mi-a fost totdeauna groază. Dar am auzit că pe ucigași și pe hoți îi băga în fiare, sau îi spânzura pe locul unde se fac acum Moșii”...

LOCURI DE PETRECERE ȘI APE MINERALE

Un alt moșneag bucureștean nu prea bătrân, Nae Rădulescu — cu care am stat de vorbă — se mândrește că are părul tot negru. Moșul acesta — un sfătos bun de glume — mi-a povestit despre petrecerile din grădina „Eliade”, de la Moși, apoi despre grădina „Bordeiu”, de la Floreasca, despre grădina „Diaferu”, unde se ridică acum cetatea universitară, despre „Livedia cu duzi”, de la Abator și despre alte grădini vestite, pe unde se făceau odinioară zaiafeturi. Deasemeni, mi-a vorbit de felul, cum se scălda lumea în Dâmbovița, prin dosul Hanului Manuk (Hotel Dacia de azi), pe locul unde acum sunt un șir de prăvălii și hală Ghica-Vodă. Atât pe acolo, cât și prin alte puncte ale Dâmboviței, prin mijlocul orașului, precum și ale Colentinei, populația de ambele sexe se răcorea de-a valma, în râu, mai ales în zilele de mare arșiță ale lunii lui Cuptor, cum sunt și acum pe la noi.

Moș Nae, de copil, era băiat în prăvălia cârci-marului Neagu Dumitrescu, de la poarta Hanului Manuk. De altfel, chiar în curtea hanului — ne spune Moș Nae — erau diferite prăvălii. Se mai văd și azi, în incinta Hotelului Dacia, ușile cu zăbrele vechi și zidite (mult mai târziu) ale acestor dugheni bătrânești.

— Drac de copil, mă furișam pe un gang și o ușă dosnică, chipurile să aduc apă din gârlă — povestește Moș Nae — dar eu priviam cum se scălda lumea în dosul hanului Manuk.

cotit peste podețul din fața curților boerului băcăoan, roțile de dinainte au luat tot podețul, prea șubred, iar caleașca a rămas în șanț. Speriați, că s'a întâmplat o nenorocire, s'au repezit toți slujitorii din ogradă și chiar boerii, cari așteptau în ceardac. În cele din urmă l-au ridicat pe umeri pe Vodă și astfel l-au dus pe sus, până în casă. Un doboșar — de altfel singurul care era în tot Bacăul, spune Moș lancu — fusese pus de boerul Docan să stea la poartă și să bată toba, când o sosi Domnitorul.

Cuza-Vodă, făcând mult haz de această întâmplare și de primirea neașteptată, dădu un semn cu mâna doboșarului, ca să înceteze. Dar nu-i putu potoli zelul. Plin de entuziasm doboșarul nu observă ordinul Domnitorului, continuând să bată mereu cu mare larmă, până ce Vodă intra în casă.

— Așa se călătorea pe acea vreme, așa erau ulițele orașelor de provincie și chiar ale celor două Capitale... — ne spune Moș lancu.

CUM SE AJUNGE LA ADÂNCI BĂTRANEȚE?

Moș lancu povestește multe. Vom spiciu poate, altă dată, din amintirile sale.

Deocamdată relevăm că bătrânii din Str. Sinagogii nu s'au despărțit nici o zi, în cursul lungii lor căsnicii; se culcă de vreme, se scoală de dimineață. Asta-i regula vieții lor. N'au pierdut nici o noapte în petreceri fără de rost, afară de câteva seri cu prilejul unor evenimente în familie: căsătorii, etc. N'au ținut niciodată și nu țin nici azi vre-un fel de dietă. Mănâncă de toate: carne și legume... Nu și-au făcut nici când vre-o analiză medicală.

— „Nu e bine ca omul să știe când e bolnav!” — îmi spune cu filosofie moș lancu.

„Eu și cu baba mea spunem mereu că suntem sănătoși... Și poate de aceea și suntem! Când începi să te vaiți și să te cocolești, nu e bine... Am auzit că este un doctor mare la Paris, care vindecă pe bolnavi, punându-i să spue că sunt sănătoși... Cred că dacă dimpotrivă ar sili pe un om sănătos să zică, în fiecare zi: „Eu sunt bolnav! Eu sunt bolnav!” și dacă l-ar mai îndopa cu doctorii, omul s'ar îmbolnăvi la sigur”.

— Deci ce sfaturi dai d-ta tinerilor, ca să ajungă sănătoși până la adânci bătrânețe? — am întrebat pe Moș lancu.

— Trebuie să muncești, să nu fii leneș, să nu-ți frământă sufletul invidiind pe alții, să nu pierzi nopțile, să fii cumpătat în toate și mai presus de toate să-ți spui, în fie-care zi, ca o rugăciune: „eu sunt pe deplin sănătos, nu mă doare nimic!”

LA MOȘ TOMA

Pe Moș Toma „bunicul Bucureștilor” l-am găsit stând la masă, în grădină, la umbra unui pom, împreună cu cele două fete ale sale: coana Ana Tomescu, în vârstă de 72 ani și coana Ecaterina Florian, în etate de 57 ani.

Moș Toma mănâncă și el de toate, fără nici o fereală.

— Am ținut până la vrâsta de 105 ani — ne spune. — Azi am 109. La adânci bătrânețe

am fost mic negustor și-mi câștigam pâinea, vânzând lămâi și altele în piața Banu Manta. „Dacă vrei să știi, ți-aș povesti câte ceva despre vechii negustori bucureșteni”.

„Înainte de toate erau cinstiți! Se'ntreceau, care de care, să dea marfă cât mai curată, mai trainică și mai bună,

„Cavafii, jocarii, ișlicarii, postăvarii, lumânării și alți meșteșugari n'aveau căutare, dacă nu lucrau marfă cinsită. Iar brutarii erau bătuti cu nule, la spate, în piață, (piață se numea tot târgul) în văzul tuturor, când erau prinși cu lipsă la cântar”.

„În anul 1847, în ziua de Paște, a fost cel din urmă mare foc din București, când au ars multe prăvălii, case de ale marilor negustori, o parte din hanul Sf. Gheorghe-Nou cu hrube boltite, pline cu mărfuri și chiar mai multe biserici, în cari unii își adăpostiseră averea de furia prăpădului.

„Deși negustorii bucureșteni erau cunoscuți ca cinstiți și aveau mare credit în străinătate, la Lipsca și în alte părți, de pe unde ne soseau mărfuri, totuși vestea focului celui mare, cari pârjolise târgul, a adus îngrijorare în rândurile fabricanților de peste graniță. Ei au trimis pe dată împuterniciți de-ai lor, spre a cădea la învoială cu negustorii păgubiți de pe malul Dâmboviței, oferind scăderi însemnate celor, cari ar voi să plătească imediat toată datoria.

„Pe atunci nu existau stranduri!“ ținu să amintească interlocutorul nostru.

Povestirile lui Moș Nae sunt susținute de desenele în culori ale pictorului Preziosi, care s'a rătăcit prin București în primii ani ai domniei lui Vodă-Carol, așa că trebuie să-l credem și pe moș Nae în cele ce istorisește.

Iată una din amintirile sale :

— Mai ales era renumită grădină de la „apele minerale“ — ne spune Moș Nae — căci lumea putea acolo să se scalde, să bea apă minerală și să se plimbe prin crâng. N'a rămas, până în zilele noastre, ca amintire, decât numele străzii „Apele minerale“, pe la podul „Lemaître“, — Dar de ce-i zicea locului „Apele minerale“? am întrebat.

— Apoi era acolo un izvor cu apă ruginie, căruia îi ieșise faima că e bun de leac. Păcat că izvorul a fost astupat, când s'a făcut podul de piatră...

„Pe atunci erau acolo pomi mulți, verdeață, viță sălbatică, tufișuri... dacă intrai nu te mai vedeai“.

„In deosebi femeile, cari doriau sa aibă co-

pii, veniau să bea „apa minerală“... Cum beau, mai ales dacă făceau și o preumblare prin crâng, rămăneau pe dată borțoase“...

— Bine Moș Nae, — am obiectat — cum se face că Moș Toma, „Bunicul Bucureștilor“ nu mi-a pomenit nimic despre minunea cu apele minerale de la Lemaître ?

— Apoi dumnealui era bătrân pe vremea aia și, nu se ținea de fleacuri de astea“...

APROPOS DE BĂTRĂNEȚE

— E hei, pe vremea noastră nu începea bătrânețea de la 70 de ani ca azi — îmi spune unul dintre interlocutorii mei. — Când ajungeai la 40 de ani, erai bunic și-ți sărutau mâna tinerii de 20 de ani.

„Ce-i drept, bătrâni tot se mai zăresc și azi, dar cucoane bătrâne... mai rar... afară doar de baba mea!“ — sfârși moșul cu un surâs mucalit.

Altă viață, alți oameni și alte obiceiuri! Au trecut timpurile când îmbătrâniau femeile...

ALEX. F. MIHAIL

Abisinia vrea bani tot din Londra!

Pentru războiul care se pregătește în Africa au nevoie de bani, atât Italia cât și Abisinia. Italia a încercat să facă un împrumut pe piața Londrei și n'a isbutit. Abisinia a numit un nou ministru la Londra, pe doctorul Martin, care și el încearcă să facă un împrumut, spre a cumpăra muniții și arme. Va reuși oare?

În fotografia noastră, doctorul Martin.

Chile se bucură de pacea din Gran Chako.

Când ministrul de externe chilean, Miguel Cruchaga (dreapta) — care are cea mai mare contribuție în pacea dintre Bolivia și Paraguay, — s'a întors acasă, la Santiago din Chile, el a fost îmbrățișat cu multă dragoste de către președintele statului Arturo Alessandri (la stânga).

Intr'adevăr, încetarea războiului între cele două țări din America de Sud nu înseamnă numai o ușurare pentru statele vecine, dar și ștergerea unei pete asupra civilizației noastre.

CÂND SEARA
coboară într-o

stațiune aleasă

trebuie să reveniți la obiceiurile mondene, care cer să fiți bine îmbrăcată.

În lumina strălucitoare a candelabrelor, la cazinou sau la restaurant, toaleta DV. va fi remarcată, purtând ciorapul „ADY 75“ a cărui țesătură minunată, va adăuga fapturii DV. o notă de distincție și originalitate.

ady

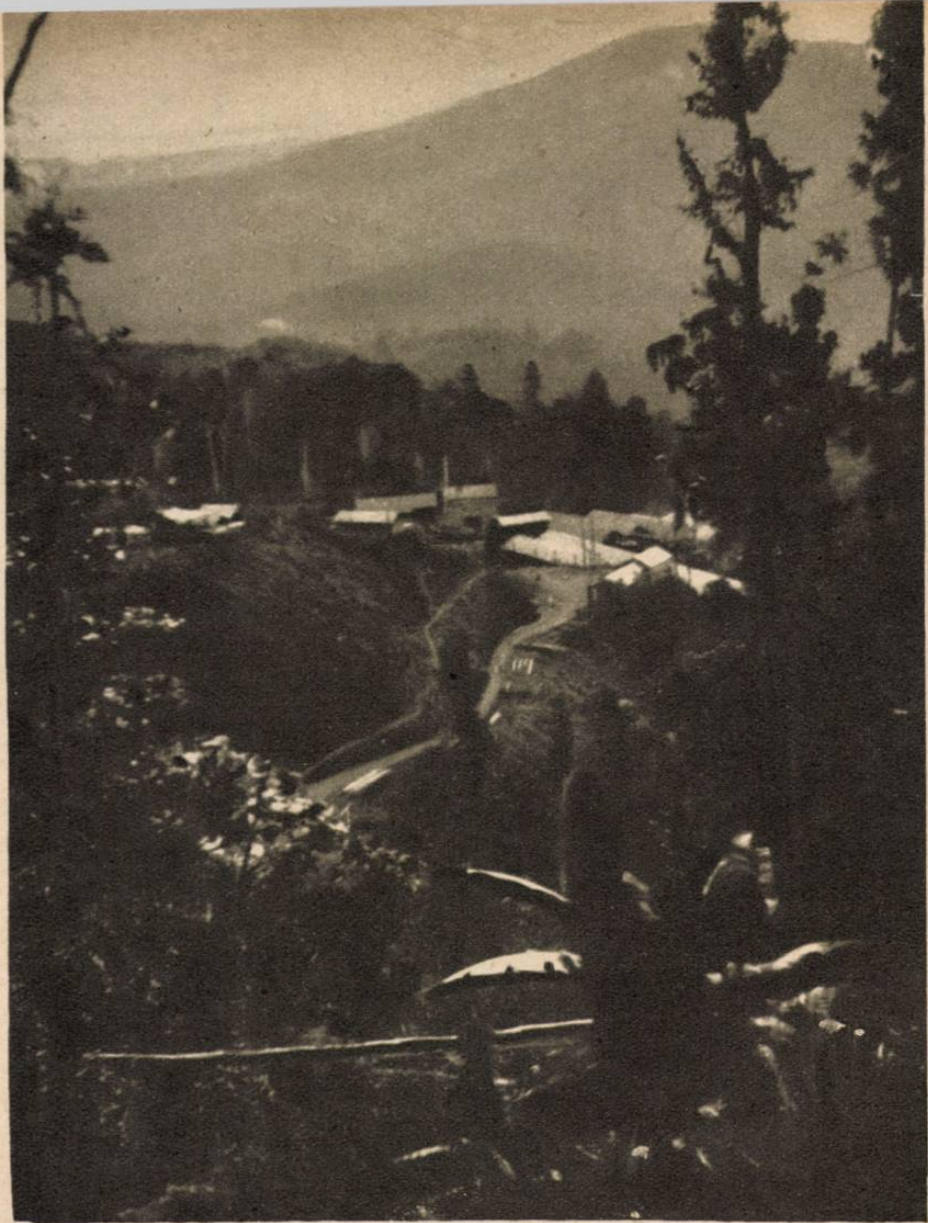
S U P L U * E L E G A N T *

D U R A B I L *

Tabăra căutătorilor
de aur în valea din
Edie Creek.

AUR

lar iubitorii de
înfunde în „bu-
posturile „Ku-
geros din arhip-
sunt mai prime-
ce se abat as-
flux și reflux
chiar decât pu-
șerpi, șopârle
ascund sub cov-
vegetații monst-
Însfârșit, ceea-
oamenii de afa-
câmpurile aurife-
lui goldfields

INSULA COMORILOR

CĂLDATĂ de valurile liniștite ale **Pacificului**, de **Marea Coraliilor** și de **Marea Arafura**, **Noua Guinee** este — după **Groenlanda** — cea mai mare insulă de pe pământ. În același timp, ea este și locul cel mai interesant pe care exploratorii, ziariștii, oamenii de afaceri și călătorii dornici de aventuri îl pot întâlni pe cele două emisfere.

Fiind complet neexplorată, pe două treimi din întinderea ei, insula oferă un adăpost ideal celor din urmă canibali și vânători de capete, cari trăiesc acolo în plină epocă de peatră, a căror viață, religie și datini prilejuiesc antropologilor și etnografilor subiecte nesecate de studii și cercetări.

Vânătorii sau exploratorii cari ar râvni să pătrundă în interiorul junglei din Noua Guinee, găsesc acolo cel mai rar dintre vânaturi, **Pasărea Paradisului**, care mișună la tot pasul prin mijlocul pădurii virgine și, cu toate că există mai multe specii, până acum nici un vânător nu se poate mândri c'ar avea-o printre trofee sale.

Tabăra unui căutător
de aur, în milocul pă-
durii virgine.

Fotografie luată din
avion.

Doborîrea hidraulică
a rocilor aurifere.

că deși de câțiva
număr impresione-
și munții Canibal-
mori neprețuite.
lor Niebelungilor,
gelozie peșterile-
cât păzește natu-
Guinee, unde co-
izbesc de greutate
în pădurile mister-
Sunt patru veacu
existența aurului
gatorul spaniol
după trecerea lui
insulei numele de

Vacile călătoresc cu avi-
onul, în Noua Guinee.

Copyright la „Realitatea
Ilustrată” și E. Demaitre-
Bruxelles.

FILOANE CANIBALI IN NOUA GUINEE

aventuri n'au decât să se
sh", unde se găsesc adă-
șilor", tribul cel mai sân-
lag, ale căror săgeți otrăvite
dioase decât norii de insecte,
upra regiunii după fiecare
l mării; mai primejdioase
leria de scorpioni, miriapode,
i paianjeni veninoși, ce se
orul de nepătruns al unei
ruoase.

se poate să-i atragă pe
ceri în Noua Guinee sunt
re, denumite prin partea locu-
și nu mai încapă îndoială

botezată mai târziu — foarte probabil de
către portughezul **Menendez** — „**Nuova
Guinea**” din cauza asemănării ce-o avea, după
părerea acestui navigator, cu **Guiana afri-
cană**. E vrednic de notat faptul că atât Spa-
niolii cât și Portughezii, deși bine informați
despre comorile miniere ale insulei, n'au în-
cercat niciodată să colonizeze **Noua Guinee**
în mod serios, sau să facă anumite încercări
în vederea extragerii aurului și argintului din
stâncile ei, cari alcătuiesc un întreg lanț mun-
tos în regiunea **Marobe**. Când e știut că
înșiși Spaniolii și Portughezii făceau tot ce le
sta în putință ca să pue mâna pe insulele
Epices, sau pe țările **Americii de sud**, unde

tocmai descoperiau existența
minelor de argint, se poate
presupune că aveau motive
temeinice să nu se aventu-
reze în Noua Guinee, al că-
rei sol ascundea, în orice
caz, materii mai prețioase
decât aurul sau argintul. La
vreo patru sute de ani mai
târziu, Germanii, pe cari nu
i-am putea învinovăți de ne-
păsare sau îngăduință, în ceea
ce privește exploatarea coli-
niilor lor, luară față de Noua
Guinee cam aceeași atitudine,
ca și marile puteri coloniza-
toare de pe vremea Renaș-
terii. La începutul secolului
nostru, guvernul german tri-
mite o expediție științifică
în Noua Guinee, sub con-
ducerea doctorului **Schlenzig**,
expert în minerale și geolo-
gie, dar după ce ia cunoș-
tință de raportul întocmit
de șefii expediției, el renunță
să mai continue cercetările.
Atitudinea guvernului era mo-
tivată de concluziile exper-
ților, cari afirmău că „în
Noua Guinee e aur, dar
date fiind greutatea de
neînvinși ce le întâmpinau
lucrările, se putea spune
că chiar din punct de
vedere comercial, filoanele
și straturile aurifere nu prezintă
nici un interes”.

S'au găsit aur prin preajma fluviului **Markham**,
precum și a afluenților lui, **Vatul** și **Bulolo**.
La început, căutătorii și-au pus în gând să
ajungă în interiorul insulei pe apa fluviului
Markham, care se varsă în golful de **Huon**,
cunoscut de multă vreme navigatorilor.
Din nenorocire, experiența dovedi că **Markham**
nu e deloc navigabil, din cauza lianelor și a
plantelor acătătoare, ce-i astupau cursul pe
o întindere de câțiva kilometri dela coastă. Pe
uscat, li-era de asemenea cu neputință să se
apropie de văile **Bulolo** și **Vatul**, deoarece
ar fi trebuit să străbată cu piciorul un întreg

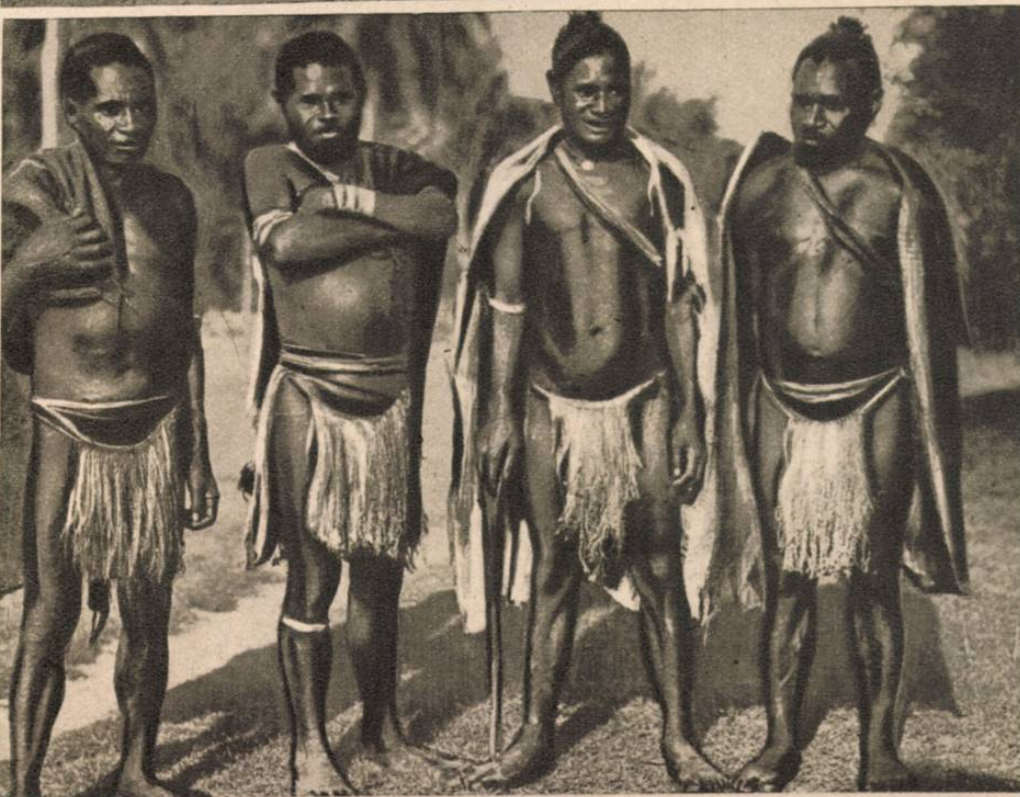
Canibali înar-
mați cu săgeți
în jurul fluviului
Urqli.

Un avion co-
boară în valea
din Markham..

Indigenii care
au ucis pe pro-
sectorul ger-
man **Helmuth
Baun**.

Transportul cai-
lor în avion.

Mormântul căutătorului de aur B. Mac Grath, ucis de canibali, lângă fluviul Ramu.

Tip de indigen din interiorul insulei.

Tip de boy în slujba căutătorilor de aur

lanț de munți, acoperiți cu păduri virgine și locuiți de triburi sălbatice, ale căror atacuri erau cu atât mai grozave, cu cât se deslănțuiau totdeauna în cursul nopții ceea ce zădărnica folosirea armelor de foc.

În asemenea condițiuni e lesne de înțeles că agenții însărcinați cu examinarea zăcămintelor și odată cu ei căutătorii de aur cari lucrau la **Papua**, decând cu descoperirea senzațională a lui **Goldie**, nu și-au mai arătat dorința de-a pătrunde în „**Kaiser Wilhelmsland**”, o țărișoară limitrofă, numită astăzi „**Teritoriul fără mandat**”. În 1913, un agent australian, **Arthur Darling**, a reușit totuși să exploreze ținutul **Koranga Creek**, unde descoperi filoane de o bogăție neînchipuită. Dar copleșit de osteneli, căzut pradă frigurilor, rănit de o săgeată, **Darling** fu silit în curând să bată în retragere și să-și părăsească „ocna”, unde de altminteri nu s'a mai întors niciodată.

Așa că vreme de opt ani nimeni nu s'a mai sinchisit de **goldfields**. Cu toate aceste împrejurări vitrege, în 1921, un aventurier canadian, numit **Park**, **Ochiu de Rechin**, hotărî să întreprindă o călătorie de explorare. Însoțit de câteva călăuze indigene, el străbătu, cu prețul unor suferințe de nedescris, văile prăpăstioase ale fluviilor **Francesco** și **Bitoi** și, după ce ajunse pe

Kupper Range, la înălțimea de 16.000 picioare, iată-l pășind pentru întâia oară pe „**pământul făgăduinței**”: valea **Bulolo**. Numai decît se apucă de lucru și, servindu-se de metoda cea mai simplă și mai primitivă a căutătorilor, reuși să extragă un minimum de douăzeci uncii de aur pe zi. Aceasta însemna că filonul descoperit de **Park** era cu mult mai bogat decît toate celelalte vestite „**bonanzas**” din **Alaska** sau **California**.

Vestea descoperirii lui se răspîndi cu o repeziciune fulgerătoare, astfel că după câteva luni, numărul streinilor cari lucrau la **Bulolo** se ridicase la șapte.

În 1926, o altă expediție, condusă de **Bill Royal** și **Glasson**, descoperia mina fabuloasă dela **Eddie Creek**.

De rîndul acesta, știrea stârni o adevărată năpustire a căutătorilor, cari zi și noapte se îndrumau, pe toate căile, spre **Noua Guinee**, ceea ce-i îndemnă pe indigeni, îngrijorați de năvala „**oamenilor cu chipul palid**” să înmulțească atacurile împotriva taberelor locuite de mineri.

Ca să nu cităm decît numele exploratorilor mai cunoscuți, vom arăta că ei au asasinat, în cursul ultimilor ani, lângă râul **Ramu**, pe germanul **Baum**, lângă **Purari** pe englezii **Naylor** și **Clarius**, australianii **Page**, **Fisher** și **Collins**, iar

Aerodromul din Laé (Noua Guinee)

Tip de canibal din Noua Guinee.

în valea **Raut Aamu**, pe căpitănelul **Bernard Mac Grath**, căruia i-au măcelărit expediția întreagă. La toate aceste neajunsuri, abătute pe capul exploratorilor, se mai adăugase și o epidemie, astfel că plictisiți de atacurile canibalilor, chinuți de reptile, tîntări și nopțile geroase lăsară lucrurile baltă, luând-o la fugă în direcțiunea coastei.

Exploratorii — europeni și americani — nevoiți astfel să înfrunte toate greutățile din lume, lucrau la extragerea aurului, cu niște cange, deocamdată singurele lor unelte, cari în chipul acesta îi siliu să urmeze metodele cele mai primitive. Pentru ca truda lor să dea într'adevăr roade însemnate, trebuiau să scoată cel puțin zece uncii de aur pe zi, atât de scumpă era viața în junglă. Pe vremea aceea, în „**goldfields**”, se plătia o sticlă de whisky dela 3 până la 5 lire sterline aur; o cutie de conserve o sterlină; o sapă 3-4 sterline. Călătoria unei expediții înarmate, care aducea aceste lucruri dela **Salamana** (în golful de **Huon**) la **Bulolo**, dura între 12-15 zile, fapt care îndreptăția oarecum prețurile atât de urcate.

În anul 1925, un ofițer de patrulă, anume **Cecil John Levien**, aflat pe-atunci în slujba guvernului australian, se încumetă să treacă prin iadul dela **Bulolo** cu ținta de-a pedepsi triburile vinovate de câteva omoruri și acte de canibalism. Rănit de o săgeată și o lovitură de măciucă, **Levien** scăpă dela moarte numai grație sîngelui rece al uneia din călăuzele indigene. Acesta, cu un foc de armă, îl doborî la pămînt pe sălbatecul care-i atacase, repezindu-se apoi spre corpul neînsuflețit al ofițerului.

Răsboinic din regiunea Purali.

Copyright la „Realitatea Ilustrată” și E. Demaitre-Bruxelles.

În cursul convalescenței, **Levien**, care-și instalase tabăra chiar în vecinătatea văii Bulolo, petrecea vremea analizând formațiile stâncoase și straturile de calcar ce acoperiau munții înconjurători. Explorarea bazinelor celor patru mari râuri îl duse la constatarea că ele conțineau aur. Prin urmare, munții trebuiau deasemenea să aibă acest metal prețios. Dar, dacă din râuri se putea extrage aur prin simplă „spălare”, spre a smulge bogățiile din sânul munților se cerea neapărat o serie de lucrări titanice, pentru canalizarea lor. Însă cum să transporte la Bulolo mașinile de drenaj, în greutate de câteva sute de kgr, când la orice pas întâmpinau piedici nespuse de mari, pentru aducerea unei simple lăzi de conserve, sau de arme? Aceasta era problema care trebuia rezolvată.

Intremându-se, **Levien**, plecă la **Sidney** unde-și dete demisia din calitatea lui de ofițer explorator. Asociindu-se cu unul din foștii camarazi de război, locotenentul **Mustar**, (**Levien** făcuse parte din forțele expediționare ale lui **Sir John Monash** și s'a luptat vitejește în **Flandra**, unde-a fost rănit de două ori), aduseră amândoi un aeroplan la **Salamana**, de unde **Mustar** se înalță la 18 Aprilie 1927, luând direcțiunea câmpurilor aurifere. După câteva ceasuri de sbor deasupra pădurilor virgine, **Mustar** se întoarse, anunțându-l pe **Levien** că, după părerea lui, s'ar fi putut crea o legătură aeriană între **Bulolo** și porturile **Nouei Guinee**. **Levien** nu mai stătu în cumpănă și, organizând în pripă o expediție, porni în fruntea ei la **Bulolo**, unde construi cel dintâi aerodrom, în însăși inima țării canibalilor.

La câteva luni după aceea, **Levien**, care obținuse mari concesii în **Bulolo**, lucra împreună cu **Mustar** la înjghebarea temeinică și definitivă a liniei „**New Guinea Airways**” care, servită de cinci avioane, asigura acum legătura între **Laë**, centrul aviatic al **Nouei Guinee** și câmpurile aurifere.

În stăpânirea celor mai bune aparate-trimotoare, **Levien** plănuia, în timpul acesta, realizarea visului marelui care-l aduse pe acele țărâmurii. Mașinile destinate lucrărilor de drenaj ajungeau la **Salamana**, iar de acolo erau transportate, pe calea aerului la **Bulolo**.

Pe bordul avioanele se încărcau piese de mașinării, în greutate de câte 3 tone, ba se întâmpla de multe ori ca încărcătura să depășească chiar cinci tone.

Cu toate astea, deși în **Noua Guinee** nu există nici un fel de serviciu meteorologic, mașinile au ajuns la **Bulolo** fără accidente și în luna **Martie** a anului 1932, perforatoarele gigantice se înfipseră pentru întâia oară în pământul țării cucerite... În clipa când mașinile intrau în acțiune, un aeroplan sbura de-asupra văii **Bulolo**; pilotul desfăcu un pachetel și-i goli conținutul în vânt: era cenușa lui **Cecil John Levien**, mort cu câteva săptămâni înainte, din cauza unei boale contractată în jungla asasină.

Dar ideile lui au triumfat!

În timpul de față, trei mari syndicate exploatează o mină de aur, în centrul cel mai sălbatec al **Nouei Guinee**. Mașinile lor, grele de câteva tone, au fost aduse acolo cu aeroplanele și instalate în locuri vecine cu canibalii și vânătorii de capete, cari se ascund prin văgăuni și desișuri neexplorate nici până azi.

Precum am spus, cu toate că în **Noua Guinee** nu există încă un serviciu meteorologic, pare de necrezut că nenorocirile aeriene sunt foarte rare.

Până acum nu se cunoaște decât un singur accident grav, petrecut în apropiere de **Wan**, unde un aparat trimotor s'a sfărâmat, izbindu-se de piscul unui munte. Dar acolo se vorbește mult despre un alt accident, întâmplat de curând pilotului **australian Ross**, care aterizând în inima junglei a rămas suspendat în copaci, cu aparatul și însoțitorul lui.

O expediție grabnică de ajutor regăsi, după trei zile de peripeții, pe aviatorul **Ross** și pasagerul lui, care-și pierduse mințile, atât de mult îl înfricoșase canibalii cari dădeau târcoale ziua și noaptea pe lângă locul accidentului.

Ceiace însă constituie o mare primejdie pentru aviatori, în acest colțșor dela capătul pământului, sunt norii și ceața cari învăluie crestele munților înalți uneori de câte 16—20.000 picioare.

Zilnic, între amiază și ceasurile două, norii împresoară orizontul întreg, ceace face ca traficul aerian să fie suspendat pretutindeni, începând dela orele unsprezece până la trei după amiază. Din nenorocire, se întâmplă prea adesea ca ceața să se lase dis de dimineață și în astfel de cazuri, avioanele nu mai pot aterisa, deoarece piloții nu sunt în stare să repereze aerodromurile. Nici la înălțimi mai mici nu pot să sboare din cauza munților, astfel că singurul lucru ce le rămâne de făcut e să se întoarcă la mare. Odată de-asupra oceanului, pot să coboare prin trâmbele de nori și în câteva minute să ajungă pe aerodromul din **Salamana**. Bine'nțeles, ca să poată împlini cu succes asemenea manevre, trebuie să aibă cu ei o rezervă îndestulătoare de benzină.

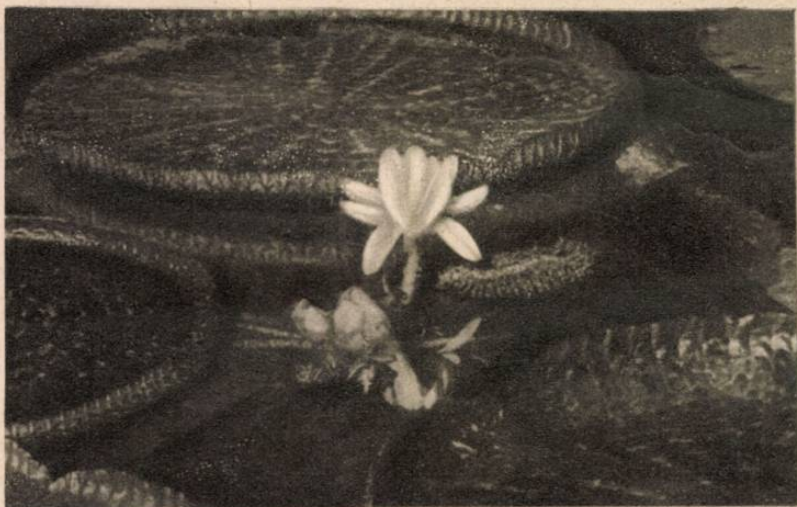
Însă cu toate riscurile la care e expusă călătoria aeriană în **Noua Guinee**, nu exagerăm câtuși de puțin că ea e țara unde toți locuitorii sunt familiarizați cu aviația. Firește, vorbim numai despre populația albă a **Nouei Guinee**, printre care nu e un bărbat, femeie sau copil care să nu fi primit botezul aerului. Acolo, nu se poate trăi fără aeroplan. Călătoria dela **Wan** la **Bulolo** durează șapte minute. Avionul se înalță la **Wan**, trece peste două lanțuri de munți și apoi aterisează la **Bulolo**.

Aceeași călătorie, pe jos, durează nouă zile, deoarece trebuie urcate cu piciorul zisele lanțuri muntoase înalte de aproape 10.000 picioare. Cum și vitele sunt transportate tot cu aeroplanul, e mai mult ca probabil că în **Noua Guinee** se va ajunge în scurtă vreme la creierea unor crescătorii de cai și vaci, necunoscute până acum în insulă, ca de altfel toate celelalte animale mamifere. În valea **Ramu**, am întâlnit câțiva căutători de aur cari încă dela venirea lor acolo, utilizau cai aduși pe drumul văzduhului; acestor animale, **Canacii**, locuitorii băstinași, le dădeau numele lung și pompos de „porc enorm cu părul bogat” întrucât porcul negru, un soi de mistreț degenerat, e singurul patruped cunoscut viețuitorilor din „bush”.

Putem judeca efectul aviației în **Noua Guinee** asupra progresului insulei din aceste două cifre: în 1926, valoarea totală a aurului obținut până atunci a fost de 75.000 sterline; între anii 1927—1932, s'a extras o cantitate impresionantă egală cu suma de 1.352.475 lire sterline!

Și toate acestea se datoresc păsărilor de oțel, cari cu aripile lor luptă de atâta vreme să stârpească ultimii canibali rămași încă prin jungla nepătrunsă și s'o facă dintr'o insulă sălbăteacă până eri unul din centrele cele mai active ale civilizației pretutindeni triumfătoare!...

Edmond Demaitre (trad. de G. Rădulescu)

UN FENOMEN BOTANIC

Planta „**Viktoria Regia**” din **Guyana**, crește la **Pystian** (**Che-Slovacia**) în apă de pucioasă.

CĂMĂȘI FINE

PENTRU
DOMNI

DESENE
MINUNATE

LA VULTURUL DE MARE
CU PESTELE IN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co S.A.

STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. MALELOR 21

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Ingrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m.

Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

CITIȚI „MAGAZINUL”

PUBLICAȚIA PUBLICULUI SELECT

160 Pag. tipărite la heliogravură

LEI 25

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 24 de pagini mari, cu un supplement gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 400 LEI

Pe șase luni . . . . . 200 „

Pe trei luni . . . . . 100 „

Redacția și Ad-ția: **București, Str. Const. Mille 7.** Telef. 3.84-30
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „**ADEVERUL**” S. A.

Naufragii și eșuări memorabile

D EȘI Serviciul Maritim Român datează de mai bine de 40 de ani, la bilanțul său de încontinuu activitate, pierderile suferite prin eșuări, abordaje și naufragii, inerente navigației, au fost relativ destul de mici în raport cu ale celorlalte societăți de navigație care au suferit mult mai mari pierderi.

Primul naufragiu suferit de S. M. R. a fost în 1907 când vaporul **Meteor** lovind stâncile de la capul Caliacra a naufragiat, cu care tristă întâmplare D-na Halier, soția inginerului șef care construia portul Constanța, și-a găsit moartea în momentul când se încerca a fi salvată, fiind strivită între un colț de stâncă și vapor. Istoricul fiecărui nenorocit caz îl vom face în numerile viitoare. Deocamdată reproducem fotografiile luate la fața locului după accident.

AMIRALUL COANDĂ

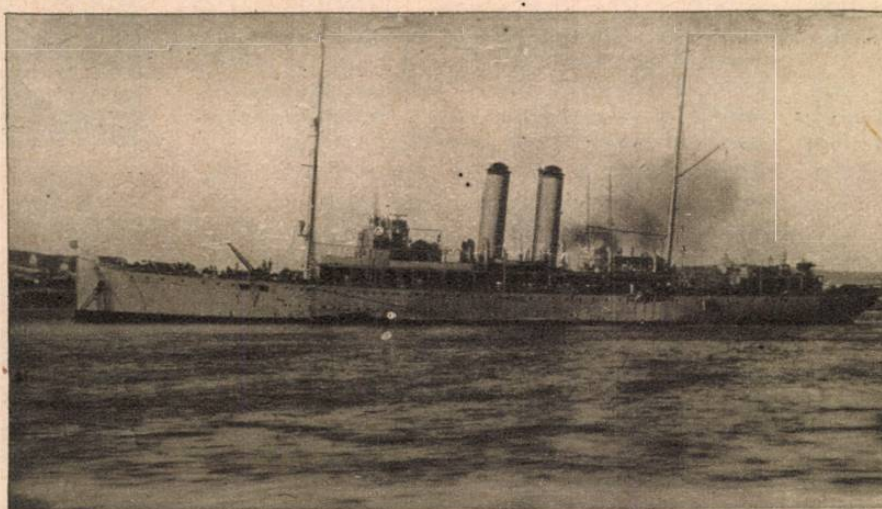
Intemeietorul și primul director al Serviciului Maritim Român, sub a cărui conducere s'au construit vapoarele **Principesa Maria**, **Regele Carol**, **România**, **Împăratul Traian** și **Dacia**, cu o viteză până la 18 mile pe oră fiind, în anii 1905 — 1915 cele mai confortabile și rapide vapoare din bazinul Mării Negre și Mediterana.

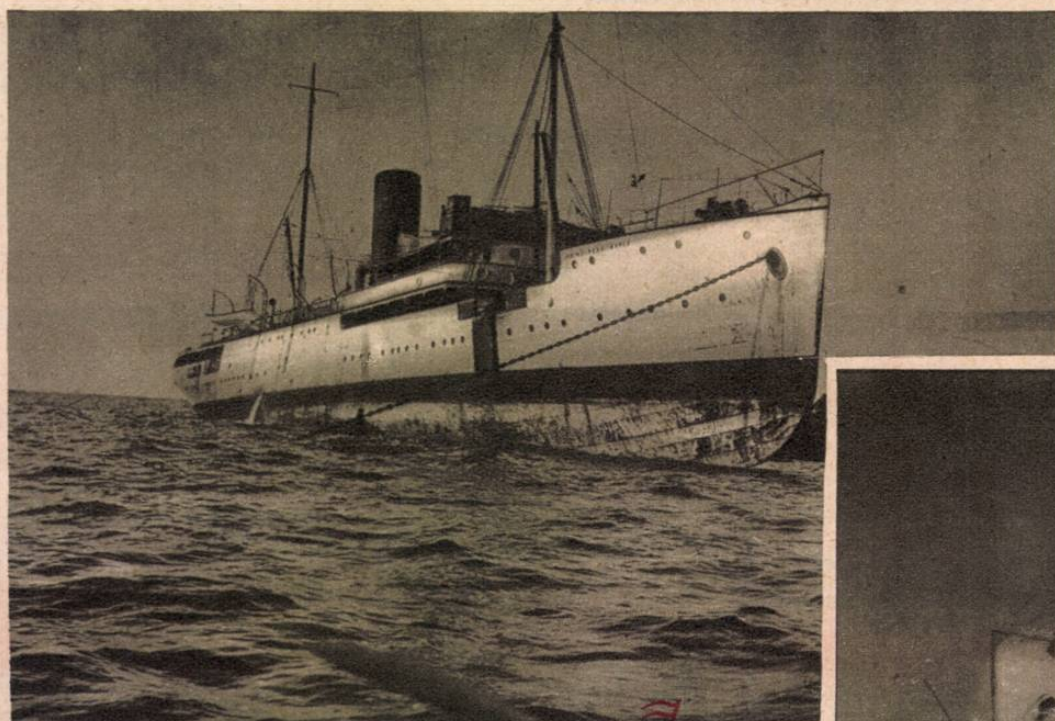
C-DORUL GH. MĂRGINEANU
al treilea director al S. M. R. sub conducerea căruia s'a făcut diverse îmbunătățiri în administrație.

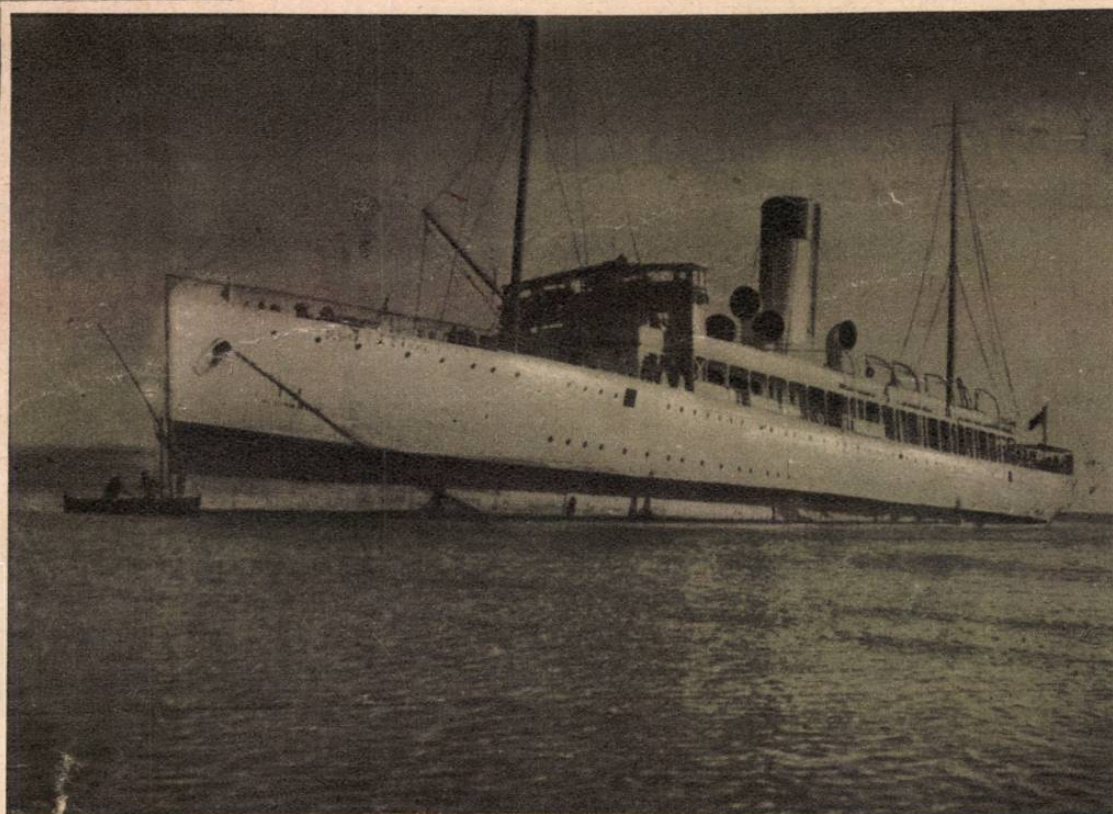
COMANDORUL N. IONESCU JOHNSON
Al patrulea director al S. M. R. sub conducerea căruia s'au pus bazele refacerii parcului de vapoare cu unități noi, prevăzute cu tot confortul modern și rapide, realizându-se însemnate economii la exploatarea vapoarelor de poștă, călători și mărfuri.

VAPORUL DE PASAGERI AL S. M. R. ÎMPĂRATUL TRAIAN ce fusese închiriat rușilor împreună cu alte vapoare de poștă și călători în luna August 1916, armat cu tunuri de mare calibru. Artileriștii ereau ruși însă vapoarele deși au fost tot timpul sub comanda ofițerilor români din marina civilă a statului S. M. R., totuși rușii au arborat pe toate vapoarele românești pavilionul țarist și apoi pe acel sovietic. Fotografiat la Sebastopol. (Colecția C. T.)

Vap. REGELE CAROL I eșuat complet la Kumkalé în Dardanele în 24 Oct. 1929 de unde a fost salvat de remorcherul danez Bellos al soc. Sviter-Bjergnios Entreprense, pentru prețul de 2000 (două mii) lire sterline, căpitan fiind d-l Hrubes Maximilian.

Vap. PRINCIPESA MARIA eșuat pe stâncile de la Tenedis în Iulie 1905 din cauza unui defect de cârmă, de unde a fost scos după mari eforturi de soc. de salvare Grich & Co. — cu fundul sfărâmat, căpitan fiind comandorul C-tin Ciuchi, decedat.

JUMATATE DIN LOCUITORII UNUI SAT, PRADA VEDENIILOR

SATUL Coronos de Naxos, din Grecia, a fost numit „satul fenomenelor hiperfizice” din pricina întâmplărilor ce nu se pot lămuri care se petrec acolo. Bărbați, femei, băieți și fete vorbesc în fiecare zi cu Fecioara Maria, într-o stare de transă colectivă. Origina acestor fenomene se pierde în depărtare, când regiunea Naxos a fost liberată de turci, locuitorii din actualul Coronos, din Scados și din Komiki au început să aibe visuri curioase. O femeie îmbrăcată în alb le spunea că la locul numit „Amo Maxis” era îngropată o icoană a Fecioarei, făcută de sfântul Luca. S'au început săpături care au tot continuat ani de zile, fără niciun rezultat. Dar visele continuau. În afară de aceasta, mulți săteni au fost văzuți căzând în transă în timp ce lucrau și începând să vorbească cu femeia în vis. În 1836, numeroși credincioși aflară în vis că icoana va fi înfășurată găsită la 25 Martie în anul acela, în ziua Bunei Vestiri.

... la 25 Martie mii de oameni veniți din toată Grecia s'au adunat în jurul locului desemnat. Așteptau cu toții să vadă care va fi omul pe care femeia în alb îl va desemna ca descoperitor al icoanei. Și deodată mulțimea a văzut apărând, îmbrăcat în alb, și umblând ca un somnambul, pe tânărul păstor Iani Manguioros, în vârstă de 18 ani.

El a coborât în groapa care fusese săpată și a revenit cu trei icoane: cea a lui Christ, ce a Sfintei Fecioare și cea a Sfântului Ioan Botezătorul. E cu neputință — spune tradiția — să se arate delirul care a cuprins atunci pe credincioși...

De atunci, doi țărani, Christodulo și Manolas au luat monopolul vedeniilor. Au devenit profeții ținutului. Bătrânii spun că au prezis toate evenimentele mai de seamă din lume, cum ar fi bunăoară războiul german. Înăsa icoanele care fuseseră regăsite, au fost furate în același an... A trecut mai multă vreme. Cei doi țărani au murit. Manolas avea un fiu. La sfârșitul vieții sale și acesta a început să aibe vedenii și a pofit pe consătenii săi să purceadă la găsirea icoanelor. Ba chiar el a umblat neobosit după ele până în 1925, când a murit.

Tradiția era cât p'aci să fie uitată, când 1930 mai mulți inși din ținut începură să aibe a rândul lor vedenii. O elevă a liceului din Naxos, Chaterina Legaki, înrudită cu familia lui Manolas, auzi în vis pe Sfânta Anna care-i spunea că icoana Sfintei Fecioare era ascunsă chiar în casa unde locuia tânăra fată. Sfânta îi porunea totodată să-i spuie fratelui ei că e dator să regăsească icoana.

Fratele ei, profesor la același liceu, a comunicat lucrul proprietarului casei. D-na Xenos a recunoscut că ea avea o icoană veche a căruia origină n'o cunoștea. D. Legakis auzise că icoana care fusese furată, era mică și avea un colț rupt. Icoana d-nei Xenos într'adevăr avea acest defect. Dar profesorul rămânea sceptic. Atunci, și el văzu în vis pe sfânta Anna. În aceeași noapte, Sfânta Anna apără la cinci săteni din Coronos, poruncindu-le să vie la Naxos și să aducă înapoi icoana. Mutarea icoanei se înfăptuia la 2 Februarie 1930.

A doua zi, fenomenele curioase reîncepură. Tei băețai și două fetițe cari toți cinci împreună numărau deabia vreo 12 ani, spuseră părinților lor că au văzut în vis pe Sfânta Fecioară. Aceeași copii, după ce au povestit visul, au căzut în transă și vorbind cu nevăzutul, au început a prevesti tot soiul de întâmplări. De atunci, în fiecare zi ei cădeau în transă și profetiau tot felul de întâmplări de interes local sau general. Inctul cu inctul, fenomenele au început să se întindă și la adulți. Capi de familie și gospodine au început să aibă viziuni și să facă profeții. Dela o oră la alta a zilei, pe când păreau perfect liniștiți, deodată îi cuprindea o dorință neînvinsă să doarmă. Și deabia adormeau, că începeau să vorbească în numele Sfintei Feciere.

Astăzi, mai bine de 65 de bărbați, femei și copii sunt atinși de acest fenomen. Vorbesc ore întregi asupra celor mai felurite chestii. Prevestesc războaie, catastrofe și evenimente menite să sguđuie lumea întreagă...

Desigur că e vorba de un caz de sugestie colectivă.

SFANTA FECIOARĂ FUGE

Pe o colină sălbatecă din muntele Athos se găsește mănăstirea Siropotamu. Călugării raportează următoarele:

„Știți că, călugării din Batopedi, blestemați de Domnul, au introdus în mănăstirea lor calendarul papistaș. După aceasta, într-o noapte, o icoană mare a Sfintei Feciere a părăsit mănăstirea schismatică și a venit aci singură de s'a așezat în biserică unde am găsit-o noi.

Faptul a fost aflat pe tot muntele. Cei din Batopedi s'au dus atunci la poliție și ne-au învinit că am fi furat noi icoana... Am răspuns că a venit singură. Polițistul n'a crezut. A luat icoana și a dus-o înapoi la mănăstirea din Batopedi. Dar în noaptea următoare icoana a dispărut iar și a revenit aici. Vedeți dar că Sfânta Fecioară urăște pe schismatici care sunt partizanii noului calendar”.

(Patris - Atena)

Drama dela Constanta

O dramă pasională care a impresionat întreaga opinie publică s'a petrecut săptămâna trecută la Constanța, D-ra Veronica Vereșteanu a fost împușcată de logodnicul ei, sublocotenentul Antonescu, care apoi s'a sinucis. Moartea celor doi îndrăgostiți a fost fulgerătoare. În fotografiile alăturate, eroii dramei.

MOARTEA LUI G. C. COSTA-FORU

Săptămâna trecută a încetat din viață la conacul moșiei sale din jud. Buzău G. C. Costa-Foru. Defunctul a fost un mare democrat, iar dispariția lui este regretată de întreaga opinie publică. Fotografia noastră îl înfățișează pe Costa-Foru pe catafalc.

Pentru Dvoastră!

Stimată Doamnă!

Un ten frumos și fraged
— și o piele rezistentă
veți avea întrebunțând
regulat

CREMA-NIVEA

Tuburi Lei 30.— și 45.—
Cutii Lei 16.— 72.—

Renumite surse
bogate
in acid carbonic
radioactive
și

feruginoase
pentru

BĂILE BUZIAS

(NAUHEIMUL ROMÂNESC)

Boli de inimă și de femei, Anemie etc.

Hoteluri și pensiuni dietetică specială. Curs cu pauză prin birourile de volaj „Europa”
Reducere 50% pe liniile C.F.R.
Săzon dela 15 Mai până la 1 Octombrie
Strand cu plajă și bazin.
Muzică militară permanentă. Aspett la cerere
Direcțiunea
Băilor Buzias
(Banat).

Aceștia trecură pur și simplu în armatele adverse, și cum urmaseră o școală bună, izbutiră și ei la rândul lor să bată fosta lor armată. Dădură mult de lucru lui Ciang-Kai-Shek. Incercă, oarecari înfrângeri, e drept, dar până acum se menține pe deasupra. Când chinezii constatare că Ciang-Kai-Shek, cu cei 300.000 de oameni ai săi, în timp ce adversarii săi nu dispun decât de 60.000, ajuns în puterea vârstei (are astăzi 45 ani) continuă să se bată, ducând aspra viața de campanie, ei înțeleseseră că nu mai luptă pentru el însuși, ci pentru o cauză și această cauză ar fi unificarea Chinei. Ciang-Kai-Shek, având cuminenie și la fel cu fascismul italian, urmărind o politică de respectare a tradițiilor vechi a isbutit să atragă de partea sa mulți intelectuali chinezi care apără cu hotărâre teoriile sale, cu tendințe naționaliste și patriotice, odioasă necunoscute în China. Instinctiv, fără să-și dea seama, masa imensă a acestui popor începe fără grabă însă, să se intereseze. Ciang-Kai-Shek, apare multora, în pofida lipsei lui de cultură desăvârșită, și în ciuda

reacțiilor sale sălbatice, ca singurul om capabil să curme, într-o zi anarhia chineză. Aceasta este personalitatea generalului Ciang-Kai-Shek, încă necunoscută marelui public european și care oferă totuși o reală importanță chiar pentru Europa, în virtutea ascensiunii rapide a mișcării pan-asiatice, îndreptate împotriva a ceea ce galbenii numesc „**pătrunderea Albilor în Asia**”. Căci generalul Ciang-Kai-Shek, de formație japoneză, nu trebuie să uităm, poate fi în același timp și renovatorul Chinei și omul capabil să împace Japonia cu China. Grație lui, apropierea Chino-Japoneză a făcut, în aceste ultime luni, în aceste ultime săptămâni, pași hotărâtori. Serviciul de informații al națiunilor europene, nu se găsește oare în posesia unui document recent, adresat administratorilor provinciilor chineze prin care sunt înștiințați să nu mai stânjenească, în misiunile lor, pe agenții de propagandă japonezi, cari luptă împotriva boicotului produselor nipone; astăzi boicotul este pe cale de dispariție în toată China. Ciang-Kai-Shek (și mulți șovini chinezi) nu încețază să i-o impute cu violență joacă pe cartea japoneză și joacă serios. El este de părere că trebuiesc clasate neînțelegerile și că nu se poate bate cu generalii nesupuși, fiind amenințat în spate de atacul japonez. El găsește ca dintre două rele trebuie ales cel mai

mic, și că întrucât Chinei îi trebuie un tutore, e mai normal ca sprijinul să fie al Japoniei decât al Americii, sau Europei.

Acest sprijin, sau această stăpânire, se găsesc în acest moment astfel, încât Japonia, făcându-se păzitoare independentă chineze față de albi, nu mai îngăduie Chinei niciun amestec în Mandciuco. China, și-a instalat oficial posturi vamale la frontierele noului Stat și a restabilit cu el relațiile poștale regulate.

China a acceptat, acest fapt împlinit și va mai accepta încă multe altele cari vor urma, ca prime condiții de bune raporturi indispensabile cu Japonia.

Chiar în Europa, marile națiuni ca Italia cu Malta sau Spania cu Gibraltarul, se poartă ele altfel față de Anglia?

„Europa — mi-a declarat cu termeni proprii, un fost ministru chinez, pe care l-am vizitat la Shanghai — **apărându-și propriile interese, a împins țara noastră în brațele Japoniei**”.

Aceste sunt cele două evenimente, cari domină China actualmente: lupta, acum victorioasă pentru o unificare sub pavăza guvernului din Nankin, și apropierea imediată de Japonia. Mai este nevoie să subliniem importanța eventualităților ce le reamintesc, atât de ordin politic cât și economic?

Concursul artistic organizat de revista noastră a înregistrat un succes triumfal

Nouă tineri au semnat angajamente strălucite cu teatrul „Alhambra”

Juriul concursului artistic organizat de revista noastră.

prin concursul „Bata”, în urma căruia 20 de tineri au plecat să studieze timp de trei ani gratuit o meserie în Cehoslovacia, iată că revista noastră ridică din necunoscut nouă tineri cari vor constitui poate peste doi sau trei ani, fala teatrului revuistic românesc.

Un public imens a venit în cochetă grădina „Arpa” din Calea Victoriei pentru a asista la desfășurarea concursului. Juriul a fost alcătuit din somitățile vieții artistice a capitalei. A prezidat d-na Lucia Sturza-Bulandra, iar în jurul domniei-sale au luat loc d-nii Tony Bulandra, Soare Z. Soare, Scarlat Froda, Ion Vasilescu, Ionel Tăranu, Alexandrescu Caramanlău, Mânzatu, Nic. Constantin, N. Vlădoianu și N. Constantinescu.

Juriul a avut latitudinea să aleagă dintre candidate și can-

didați pe toate și pe toți cari au manifestat însușiri. Nu a fost proclamată o „Miss Alhambra”. după cum n'a fost proclamat un mister Alhambra. Au fost însă alese și angajate imediat pentru teatrul „Alhambra” d-rele: **Margareta Marian**, al cărei temperament îndrăcit a cules rosetele de aplauze ale publicului, dragălașele surori **Didona** și **Marga Rădulescu** precum și d-rele **Ritta Castor** și **Adela Georgescu**. Dintre domni ținându-se seamă de același principiu de a alege pe toți acei cu aptitudini au fost premiați: **G. Poenaru**, **Liviu Șerban**, **Ionel Teodoru** și **V. Ivan**. Lipsa de spațiu ne împiedică să publicăm în acest număr un reportaj mai amplu precum și fotografiile luate la concurs. O vom face însă în numărul viitor.

Surorile Didona și Marga Rădulescu, a căror gingașă apariție fost mult aplaudată.

D-RA MARGARETA MARIAN a cărei apariție a stârnit admirație unanimă și care a semnat imediat un strălucit angajament cu Teatrul Alhambra.

REVISTA noastră a înregistrat Duminică, un nou triumf cu unul din acele concursuri populare care ne-au creiat atâtea renume. După concursurile de frumusețe a căror faimă a ajuns până departe peste hotare, după concursul casei „Columbia”, după marea operă socială înfăptuită

Sfaturi Medicale

Omule, ajută-te singur!

Ziarele anunță zilnic tot felul de molimi, care se ivesc la început prin indigestii, crampe de stomac, greață, migrene, dureri în tot corpul, fierbințeli sau senzație de frig.

În special în timpul verii, când căldura moleștește și debilitază organismul, bolile infecțioase produc adevărate ravagii.

Un excelent preventiv și un remediu inegalabil, grație proprietăților sale antimicrobiene, e Alcoolul de Menthe de Ricqlès, un produs francez, cunoscut de aproape o sută de ani.

Diferitele experiențe au dovedit că Alcoolul de Menthe de Ricqlès ucide în trei până la

cinci minute microbii vătămători, cari pătrund în organism prin nas sau prin gură.

Câteva picături într-un pahar cu apă, sunt suficiente pentru a ne feri de indigestii sau răceală și este în același timp, cea mai recomandabilă apă de gură.

Alcoolul de Menthe de Ricqlès nu trebuie să lipsească din nici o casă, din trusa nici unui excursionist, sportiv și călător la drumul mare.

Cine ține la sănătate să ne asculte sfatul și să se ajute singur contra boalelor, luând zilnic câteva picături de Alcool de Menthe de Ricqlès.

Dr. A. BURCEA

VICHY ETAT

IZVOARELE STATULUI FRANCEZ

VICHY-CELESTINS

RINICH-BASICA, GUTA, DIABET, ARTRITISM

VICHY GRANDE-GRILLE

BOLILE FICATULUI SI ALE APARATULUI BILIAR

VICHY-HOPITAL

AFECTIONILE STOMACULUI SI ALE INTESTINULUI

VICHY

CÉLESTINS

KOMOL idealul coafant de păr al doamnei elegante

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 24 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. **PREȚUL LEI 10.**

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-30
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „ADEVERUL” S. A.

CUM SE INTREȚINE URA IN GERMANIA

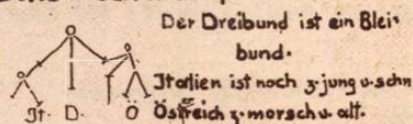
Caetul unei școlărițe germane *)

CAETUL acesta, de 64 de pagini, pe care o întâmplare fericită a făcut să ne cadă în mână, este opera unei școlărițe, în vârstă de vre-o 15 ani. Se cuvine să vedem aci mai mult decât o adunare de teme școlarești, un fel de album în care fräulein K. H. însemna — nu fără oarecare artă decorativă rudimentară, înfrumusețată prin culori și aur, — fraze tipice, rezumate isbitoare, tablouri sintetice, alegorii, embleme, hărți, steme, toate în legătură cu

Zank im Haus

Bürger- Arbeiter [Sozialdemokraten]

Falsche Freundschaften:

Dumme Diplomaten:

Der Deutschlichelmerkt den Haß nicht.

DA S2REICH KAMPETU-STIRBT.

Certuri interne.
Burghezi-muncitori (social-democrați).
Prietenii false.
Înțelegerea celor trei este o înțelegere de plumb.
Italia este încă tânără și slabă.
Austria prea bătrână.
Diplomați proști.
Germanul nu-și dă seama că este urât.
Reichul luptă și pierde.

numai noțiunile tendențioase combinate de către zeloșii hitlerismului. I s'au arătat toate în așa fel, încât ea e nevoită, bineînțeles, să-și înfățișeze Germania ca un popor ce nu poate greși, eroic și care n'a făcut niciun păcat; un popor ideal, care intrupează toate virtuțile, dar împotriva căruia, îndemnați de ură și de invidie, într-o bună zi s'au năpustit oameni inferiori; aceștia bineînțeles dacă există o dreptate, vor trebui mai curând sau mai târziu să-și primească pedeapsa.

Kaiser Wilhelm sagt als Kaiser im Reichshaus:

Jeh kenne keine Parteien mehr, ich kenne nur Deutsche.

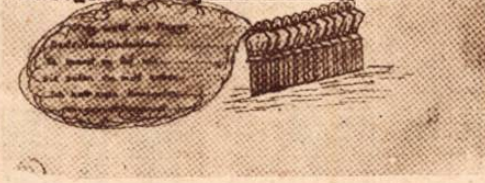
Die Grenze wird gesperrt.

Gelt segnet unsere Soldaten für den Krieg aus.

Sie singen froh begeistert Soldatenlieder.

Impäratul Wilhelm spune oficial in palatul Reichului: „Nu mai cunosc partide, nu cunosc decât Germania“. Frontii ra este închisă. Dumnezeu binecuvăntează pe soldații noștri care pleacă pe front. Cu inima veselă ei cântă cântece de marș. Mândru fâlfâie drapelul. Deutschland, Deutschland.

istoria Germaniei dela 1914 până în zilele noastre.

E o adevărată antologie de șovinism german și nu poți răsfosi acest caet fără să încerci oarecare tristețe: noi vedem înaintea de toate opera profesorului german, transformat (uneori chiar împotriva dorinței sale intime) într'un agent de propagandă național-socialist și deci lucrând nu ca să cultive și să pacifice spiritele, ci dimpotrivă să le salbătească, să le facă mai tributare ca oricând celor mai jalnice caracteristici ale prostiei omenești.

Foarte probabil că fräulein K. H. e o fetiță drăguță: o fotografie de ansamblu care arată trecerea clasei, în care se găsește ne înfățișează fizionomii simpatice, inteligente și este evident că cele mai multe din aceste persoane drăguțe, dacă am putea discuta cu ele, cu inima deschisă și fără păreri preconcepute, fără minciuni, ne-ar înțelege pe noi tot atât de bine pe cât le-am putea înțelege. Dar vai! vedem prea bine din cele ce avem în fața ochilor, că fräulein K. H. a cunoscut din politica contemporană

*) Articolul pe care îl publicăm este scos din marea revistă franceză „L'Illustration“. Semnificația descoperirii pe care a făcut-o revista ni se pare extrem de importantă, pentru viitoarea mentalitate a poporului german și credem că articolul acesta va sluji de document celui care va voi să scrie istoria vremurilor de azi. Deaceea, ne-am luat îngăduința să traducem articolul pentru cititorii noștri.

2-Der Hunger dauert fort.—Die Goppe

Die Züge rollen aber pünktlich nach Frankfurt a. M. ein.

3-Eine lumpige Anklage.—Ein sauberes Meil

„Ich hab' besessen Franzosen mit schwarzen Hälften.“

„schen Rhein u Ruhr“

„nach mit geringe Vermögensverhältnisse.“

4-Inflation kommt.

Goldgeld hat sich Frankreich: 1918. Papiermarken durch den Papiergeld für Goldgeld.

„Wer macht und alles frucht.“

vestească altceva decât triumful. Bătălia dela Marna e ignorată. Din operațiile anului 1918, tânăra față a reținut numai „marșuri asupra Parisului, 18 Iulie — 8 August”. Ar fi fost mai exact să se precizeze oprirea acestui marș asupra Parisului la datele indicate, întrucât se știe că sunt cele ale celor două victorii mari, una franco-americană și cealaltă franco-britanică. Dar niciodată nu s'a spus elevilor că armata germană a fost bătută. Armata germană este de neînvins. Trebuie să fie asta!

Pe când se exaltează virtuțile soldaților germani se ponegresc foarte tare, în același timp, adversarii: „dușmanii noștri sunt diavoli, nu sunt ființe omenești”. Nu s'a spus încă până azi tinerilor germani că națiunea lor cea dintâiu a întrebuintat gazele asfixiante, în ciuda stipulațiilor precise ale convențiunii dela Haga. Nu li s'a spus că, chiar la Haga, în 1899, și apoi mai târziu în 1907, Germania și-a luat asupra-și sarcina de a strica toate proiectele de arbitraj obligatoriu, opunându-se la orice încercare de organizație juridică a Europei. Cu orice preț ei voiesc să cultive în acești copii ura și disprețul față de foștii dușmani ai Germaniei.

Totuș, și cu toată credința sublimă a drăgălașei noastre școlare, asupra explicațiilor sale atât de categorice plutește un mister. Intr'adevăr, deși nu se arată nicăieri de către ea că a existat vreo înfrângere, Germania — fără îndoială în urma vreunei conspirații diabolice — se află oricum într-o situație supărătoare ce se ajunge pe vrute, pe nevrute la semnarea groaznicului tratat dela Versailles: „Der Franzose befiehlt” (francezul ordonă). În toate aceste desene, în toate aceste simboluri, numai Franța e luată în considerare. Chiar când o mână dușmană răpește Tirolul, tot Franța e învinuită, căci asupra ei se concentrează toată ura cultivată astfel în sufletele copiilor. Dânsa e pricina tuturor relelor de care suferă Germania. Germania se îndatorează în America ca să poată plăti Franței și să tot trimeată „zi și noapte, vreme de 14 ani” (sic!) trenuri pline de aur și de mărfuri prețioase.

E de admirat cu ce geniu s'a prefăcut, pentru tineretul german, istoria datoriei franco-germane și franco-americane. Dar se ivește totuș o geană senină! O flăcără supranaturală a încălzit Germania care era în agonie. Trimisul lui Dumnezeu pronunță vorbe care bubuie ca tunetul. Hitler apare și albumul d-rei K. H. e consacrat pe deantregul minunei patriot-stimulului german.

Continuă încă vreo 30 de asemenea mici compoziții, toate consacrate de aci înainte gloriei profetului. Toate gândurile melancolice sunt uitate. Evreii, francezii, bolșevicii sunt însemnați cu creion roșu.

O lumină verzuie pe care o are autoarea în desenele sale, dovedește că împreună cu tovarășele ei a rămas sub cort, scopul ultim al excursiei fiind o vizită la München. **Wir marschieren, am 19 August 1933. Gebiets treffen in München.** Văd din nou o fotografie care înfățișează un grup din aceste școlare mari. Ce păcat că atâtea noțiuni false au fost săpate în mod fraudulos de către profesori fanatici (sau terorizați) sub aceste frunți pure, în aceste suflete încă nevinovate! Grupul acesta de fete tinere, în care nu se recunoaște niciun semn de „rasă” afară de acel al rasei albe, ar putea tot atât de bine să îmbrățișeze pe elevul vreunui pension sau vre-unui liceu din oricare oraș de lângă Loara și mai exact încă de lângă Somme. Există o Europă, dar iată în ce fel profesorii

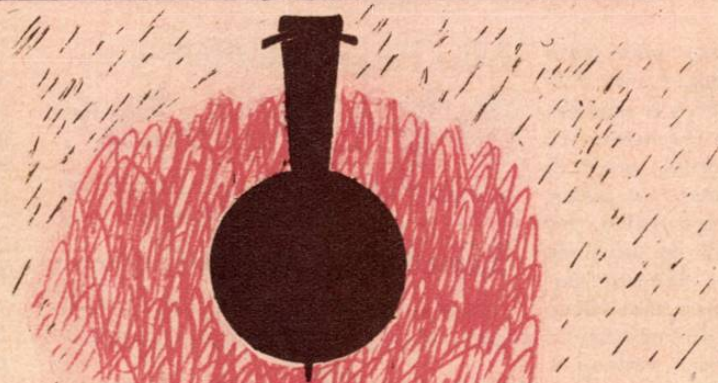
Alle bösen Nachbarn sagen:

Deutschland muß sterben, wir kreisen es ein u. machen Krieg.

Franzosen lügen: Deutschland

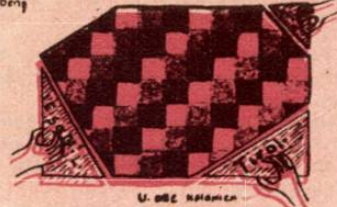
Der Friede ist fort — sei schuld am Krieg.
Der Weltkrieg beginnt (1914-18)

Toți vecinii uricioși spun:
Germania trebuie să piară, o vom încercui și-i vom declara război. Asasinatul de la Serajewo.
Pacea este ruptă.
Francezii mint spunând că Germania este responsabilă de război.
Războiul mondial începe. (1914 — 1918)

Der Franzose befiehlt:

De bist allein schuld am Krieg,
mußt Land hergeben

Du mußt alles bezahlen,
liefere Tag u. Nacht Züge von Gold, Holz, Kohle, Farbe, Eisen, Kupfer,

Du mußt aufbauen die zerstörten Häuser u. Städte
abgeben alle Schiffe, Luftschiffe, Festungen, Waffen, Soldaten

Du mußt untergehen u. sterben.

Der Franzose sagt:

Gute Menschen weinen.
Hitler weint.

Nun aber könnte ich nicht anders; exist alles umsonst
sonst gesehen, umsonst der Hunger u. Dürst.
die Todesangst
der Tod von 200000
(Mein Kampf)

Francezul decretează: tu singură ești vinovată de război; trebuie să cedezi teritoriul și toate coloniile. Trebuie să plătești totul și să furnizezi zi și noapte trenuri pline cu aur, lemn, cărbune, colorante, fier, cupru. Trebuie să recliadești orașele și casele distruse. Trebuie să suprimi vase, aeronave, fortărețe, armate, soldați. Trebuie să sucombi și să pieri. Francezul spune: trebuie să semezi, sau să fi bombardat.

Erzberger a semnat. Să se usuce mâinile care au semnat această pace. Oamenii buni plâng.
Hitler plânge.
„N'am putut face nimic altceva — totul era în zadar — în zadar setea și foamea, în zadar frica de moarte, în zadar cele două milioane de morți” („Mein Kampf”)

urei se încăpățânează s'o împarte și s'o asmută împotriva ei înșiși.

* * *

E nevoie să arătăm că dacă culegerea d-rei K. H. începe print'o evocare istorică din 1914, ea este însă pe dea'n-tregul rezultatul învățării căpătate sub regimul hitlerist. Vedem aci în ce chip sistematic pedagogia hitleristă se străduiește să infiltreze în tinerele inteligențe germane motive de ură împotriva

francezilor. Căci este vădit că copii cari n'au cunoscut istoria contemporană decât în chipul în care a învățat frău-lein K. H. își înfățișează Franța ca o țară locuită de o pleavă păcătoasă. E logic că acești noi veniți să ne urască, ținând seama de tot ceea ce li se spune mereu despre noi. Constatăm deci, cu amărăciune că istoria contemporană predată de profesorii supuși lui Hitler, rămâne cu totul conformă cu spiritul de ură care caracterizează opera principală a aceluia intitulată „Mein Kampf”.

Wir gehen zuerst nach Belgien, weil wir rasch siegen wollen.

Wir lesen den täg. Heeresbericht, wo wir überall kämpfen.

Telegramm	Tagbericht von der Heeresleitung	Juni 1918
Westlicher Kriegsschauplatz	Ostlicher Kriegsschauplatz	
Ostlicher Kriegsschauplatz	Westlicher Kriegsschauplatz	
Balkan	Balkan	
Kriegsschauplatz in den Ostseeländern	Kriegsschauplatz in den Ostseeländern	
Kriegsschauplatz in den Ostseeländern	Kriegsschauplatz in den Ostseeländern	

Große Tage kommen

Der Funk meldet:

Mergem spre Belgia, deoarece vrem să biruim repede. Citim zilnic comunicatele tuturor fronturilor. (Telegrama — comunicat al cartierului general — Iunie 1916).
Frontul occidental — oriental — Balcani — Transilvania — Carpați — Front italian — macedonian — marina — aerul — coloniile, zilele mari se apropie. Radio-ul anunță: VIC ORIE, VICTORIE, VICTORIE...

Wir sind Knechte von Frankreich geworden.

DEUTSCHLAND-FIEBERT

München soll Moskau werden.

Der Jude Eisner sagt: Weg mit Vaterland! Weg mit Gott! Weg mit den Eltern! Weg mit den Führern! Nieder mit dem 851-Tag!

Alles fürchtet sich: Graf Arko knallt Eisner nieder: 24.1.1919; 5pp befreit mit Reichswehr u. München — Alles dankt Gott.

Die Reichswehr wird gegründet.

Suntem valeții Franței.
Germania fierbe.
München trebuie să devină Moscova.
Clopotele bisericilor sună zi și noapte. Tulburare politică. Case incendiate și distruse. Mateloții se dedau revoluției roșii. Spartakistii împuşcă pe trecători în grădinile publice.
Evreul Eisner spune: În lături patria! În lături Dumnezeu! În lături părinții! În lături conducătorii! Nu mai există zile sfinte.
Teama este generală. Conte Arko îl distruge pe Eisner (24/1/1919)
Epp eliberează München. Cu toții mulțumesc lui Dumnezeu.
Reichswehrul este instituit.

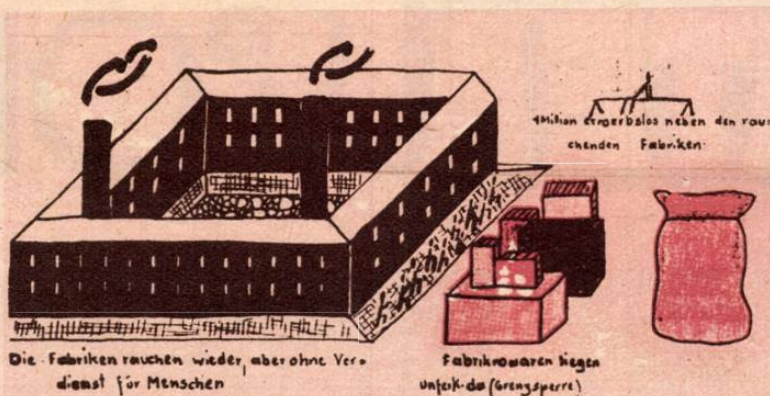
Câtva timp după venirea sa la putere, Hitler se arăta așa ca și când ar fi vrut să întoarcă lucrurile și susținând că a fost o neînțelegere, a uimit lumea prin anumite declarațiuni pacifice. Dar, pe când le pronunța, funcționarii, subalternii săi, îmbibau tinerele inteligențe germane cu argumentele unei „uri drepte” împotriva noastră; spun unei „uri drepte”, căci dacă tot ceea ce li se predă în mod perfid despre noi ar fi adevărat, școlarii germani nu și-ar face decât datoria urându-ne.

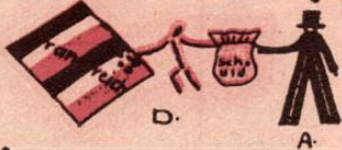
Acum, mai trebuie să lămurim un punct dintre cele mai importante. S'ar face o mare greșală dacă ne-am închipui că a fost totdeauna așa în Germania din 1919. Fără îndoială, elementele șoviniste, răboinice au ocupat întotdeauna loc mult în această țară ca și în alte părți. Susțin totuși (deoarece am dat o atenție specială acestui lucru, în cursul călătoriilor mele precedente în Germania) că sub guvernul din Weimar, cel puțin două treimi din învățătorii germani se abțineau cu grije de a afișa urile naționale.

Se puteau găsi fără îndoială unele manuale în care ideile pan-germaniste mai erau vizibile, dar trebuie să convenim că învățătura dată de către institutorii germani înainte de venirea lui Hitler, avea în general un caracter uman.

Nu trebuie să uităm că la venirea la putere a autorului lui „Mein Kampf” (acest coran al dușmanilor Franței) datorită numai slăbiciunii bătrânului Hindenburg, întregul corp profesoral german a fost răsturnat și persecutat. Mii de institutori și de profesori au fost revocați iar alții spre a nu-și pierde pâinea de toate zilele, s'au grăbit să se înscrie în grupul celui mai tare. Se vedește tot mai mult, după părerea mea, că în timpul în care guvernul din Weimar era încă la putere, n'am înțeles îndeajuns, cât de mare era interesul Franței și al civilizației să-l menție. A fost un timp în care monarhia franceză combatând pe protestanți, în propriul lor teritoriu, îi susținea în mod inteligent cu banii săi și cu influența sa în Germania. Poate atunci când ar mai fi fost vreme și cu mai multă hotărâre, noi am fi putut procura socialistilor germani mijloace mai bune de a se menține la putere. Stresemann era dibaciu. Noi știm perfect că statul major german și-a înmulțit totdeauna stratagemele spre a reconstrui cu mâna stângă acea organizație militară pe care în mod vizibil, o dăruia cu mâna dreaptă. N'are importanță! Se vede prea bine azi ce prăpastie desparte totuși în acțiune, pe un Stresemann de un Hitler. Pregătirile germane, înaintea erei hitleriste, nu aveau decât un caracter eventual. Dela venirea lui Hitler, aceste armamente au devenit obiective principale și s'ar putea spune unice al activității germanice; se îngămădesc cu o asemenea grabă că trebuie să ne întrebăm dacă nu s'a fixat mai dinainte un termen pentru întrebuintarea lor. Dar răul s'a făcut. Și dacă învățământul pacific în Franța, atâta vreme cât guvernul din Weimar conducea școlile germane, putea fi susținut la rigoare, din clipa în care Hitler face tot posibilul ca să fanatizeze tineretul german împotriva noastră, acest învățământ nu mai este decât o aberație. Dar și Cavour spunea: „Cea mai mare slăbiciune a francezilor e că nu știu să evolueze destul de repede și nu-și pot modifica ideile lor, când împrejurările din afară s'au schimbat”.

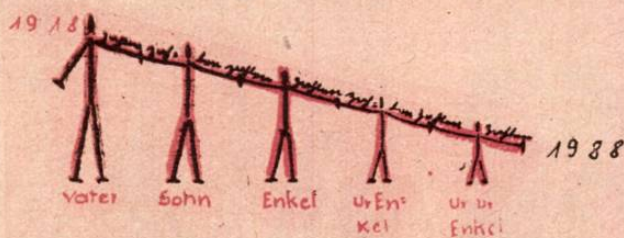

7. Mir zahlen, zahlen u. pumpen, pumpen

8. Pfui! Ein 2. u. 3. Versailles: 29. Aug. 1924. Der Weltjude macht sein Geschäft

Dawes 1924. Young 1930. Rhein u. Ruhr wird geräumt — aber ihr zahlt alle bis ihr nicht mehr könnt.

Cercul infernal francez. Germania imprumută dela America pentru a plăti Franței; America imprumută dela Franța pentru a putea imprumuta Germaniei. Lui Hoover îi este milă. Decretează un an de răgaz. Franța enervată pornește roata infernală în sens invers și cere Americii plata datoriei, America cere atunci Germaniei deoarece ea însăși trebuie să ram-burseze. Germania este o sclavă supusă moriștei franceze. Germania este aproape distrusă. Sfârșitul cântecului: Șase milioane de șomeuri, fabricile inactive. Din 1920 până în 1932 dezarmare, inflație, raționalizare: datorii de război, datorii Americii, etc.

Die fremden Kriegsführer.

England: Grey, Kitchner, Joffre,
Frankreich: Poincaré, Foch, Tardieu.

Warum? !!!

Sie schießen auf das Rotkreuz.

1. Nehmen verbotene Morddroffen

2. Stellen „Grossenkreuze“ auf

3. behandeln unsere Gefangenen teuflisch

4. Sichen falsche Fahnen hoch u. räumen U-Boote

5. halten Schwarze u. Jüdinnen auf uns (Schwarze Schenke)

6. verhetzen unser Volk in der Heimat

7. hungern die kleinsten Kinder.

Not an allen

Wöchentlich	monatlich
100g Brot	1kg Brot
20g Zucker	250g Zucker
1 Ei	350g Ei
1kg Milch	
200g Fleisch	
10g Butter	

Das neue Rezept: Man nehme die Fleischkarte, räume sie in der Eierkarte u. brate sie in der Butterkarte. Die Mehlkarte wird gehackt u. die Mehlkarte wird dazugegeben, um schmecken zu lassen. Legt man die Mehlkarte u. Speisekarte unter. Man brine die Mehlkarte an, füge die Mehlkarte dazu u. lasse die Speisekarte darin auf. Man mische sich mit der Speisekarte die Hände u. trinkt sie dann Dazugeben für Papsttröge.

Señii războiului strein: Anglia: Grey, Kitchener, Joffre.

Franța: Poincaré, Foch, Tardieu.

Pe foaia precedentă a acestui caiet se poate citi: Inamicii noștri sunt diavoli, nu sunt ființe umane.

Pentru ce?

Ei trag asupra ț. roșii.

Au recurs la arme interzise; dum-dum, tancuri, război de materiale, gaze toxice.

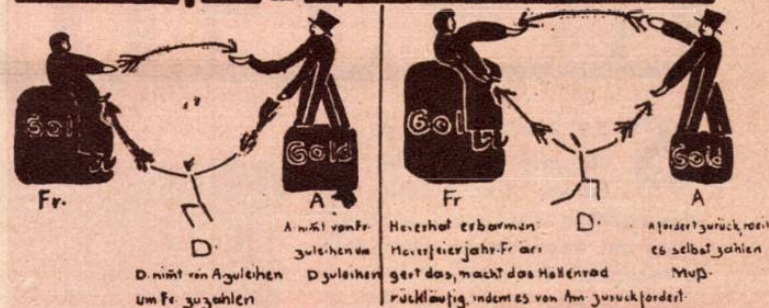
Tratează prizonierii noștri într'un mod diabolic.

Exhibă pavilioane false, și scufundă submarinele noastre.

Indreaptă împotriva noastră pe negri și pe sălbatici.

Provoacă tulburări de-al cetățenilor la noi în patrie. Lasă să înfomeze pe copiii cei mai mici.

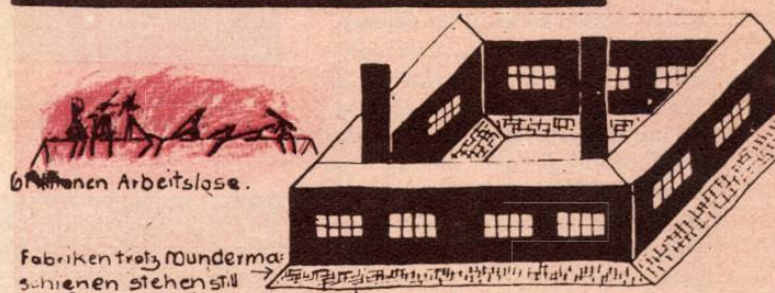
9. Das französische Höllenrad.

Deutschland ist Sklave in der Tretmühle Frankreichs.

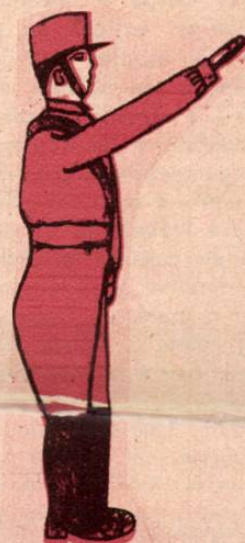
Deutschland wird dabei fast zermalmt.

10. Das Ende vom Lied.

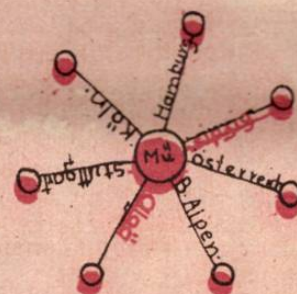
Ents.	Inflations =	rationalisierungzeit.
1918	1918	1918
1919	1919	1919
1920	1920	1920
1921	1921	1921
1922	1922	1922
1923	1923	1923
1924	1924	1924
1925	1925	1925
1926	1926	1926
1927	1927	1927
1928	1928	1928
1929	1929	1929
1930	1930	1930
1931	1931	1931
1932	1932	1932
1933	1933	1933
1934	1934	1934
1935	1935	1935
1936	1936	1936
1937	1937	1937
1938	1938	1938
1939	1939	1939
1940	1940	1940
1941	1941	1941
1942	1942	1942
1943	1943	1943
1944	1944	1944
1945	1945	1945
1946	1946	1946
1947	1947	1947
1948	1948	1948
1949	1949	1949
1950	1950	1950
1951	1951	1951
1952	1952	1952
1953	1953	1953
1954	1954	1954
1955	1955	1955
1956	1956	1956
1957	1957	1957
1958	1958	1958
1959	1959	1959
1960	1960	1960
1961	1961	1961
1962	1962	1962
1963	1963	1963
1964	1964	1964
1965	1965	1965
1966	1966	1966
1967	1967	1967
1968	1968	1968
1969	1969	1969
1970	1970	1970
1971	1971	1971
1972	1972	1972
1973	1973	1973
1974	1974	1974
1975	1975	1975
1976	1976	1976
1977	1977	1977
1978	1978	1978
1979	1979	1979
1980	1980	1980
1981	1981	1981
1982	1982	1982
1983	1983	1983
1984	1984	1984
1985	1985	1985
1986	1986	1986
1987	1987	1987
1988	1988	1988
1989	1989	1989
1990	1990	1990
1991	1991	1991
1992	1992	1992
1993	1993	1993
1994	1994	1994
1995	1995	1995
1996	1996	1996
1997	1997	1997
1998	1998	1998
1999	1999	1999
2000	2000	2000
2001	2001	2001
2002	2002	2002
2003	2003	2003
2004	2004	2004
2005	2005	2005
2006	2006	2006
2007	2007	2007
2008	2008	2008
2009	2009	2009
2010	2010	2010
2011	2011	2011
2012	2012	2012
2013	2013	2013
2014	2014	2014
2015	2015	2015
2016	2016	2016
2017	2017	2017
2018	2018	2018
2019	2019	2019
2020	2020	2020
2021	2021	2021
2022	2022	2022
2023	2023	2023
2024	2024	2024
2025	2025	2025
2026	2026	2026
2027	2027	2027
2028	2028	2028
2029	2029	2029
2030	2030	2030

Fabricile pufăie din nou dar fără profit: un milion de șomeuri. Producțiile manufacturate sunt blocate, milioane de mărci de zinc pentru datorii americane. Plătim, plătim Franței și împrumutăm, împrumutăm dela America. Pfui! Un al doilea și un al treilea Versailles: 29 August 1924. Evreul mondial face afaceri. Dawes 1924 — Young 1930 — Rinul și Rurul sunt liberate dar veți plăti totul până la epuizare. Dela 1918 până la 1988: Plățiți, plățiți plățiți, plățiți, plățiți; tatăl, fiul, nepotul, strănepotul, străstrănepotul,

Die Fahne hoch die Reihen dicht geschlossen, S-A marschiert mit ruhig festem Schritt, Kameraden, die Rot Front und Reaktion erschossen marschieren im Geist in unsern Reihen mit; Kameraden, die Rot Front und Reaktion erschossen marschieren im Geist in unsern Reihen mit.

Der Kampf beginnt aufs neue mit S-A, S-S und Gengssen.

Berlin — oder den Tod.
der Rhein — oder den Tod.
Sachsen — oder den Tod.
Preußen — oder den Tod.
Österreich — oder den Tod.

Sus drapelul — Strângeți rândurile — S. A. mărsăluște — Un pas liniștit și sigur. — Camarazii, frontul roșu și reacțiunea împușcată merg în acelaș spirit și în acelaș rând cu noi; lupta reîncepe cu S. A. S. S. și ceilalți. Berlinul — sau moartea. — Rinul — sau moartea. — Saxa — sau moartea. — Prusia — sau moartea. — Austria — sau moartea.

Săptămânal: 190 de grame de pâine; jumătate kilogram de zahăr; două ouă; un litru de lapte; o litră de unt; 200 grame de carne. Pe lună 1 1/2 litru de petrol; 50 grame de săpun; 350 de grame de cafea. Așteaptă de 6 ore ca să primească un ou. Și nu primesc nimic. Noua rețetă: să iei cartela de carne; o așezi peste cartela de ouă și o frigi în cartela de unt (și așa mai departe...). Te speli pe mâini cu cartela de săpun și te ștergi cu lingerie de hârtie.

REALITATEA SPORTIVĂ

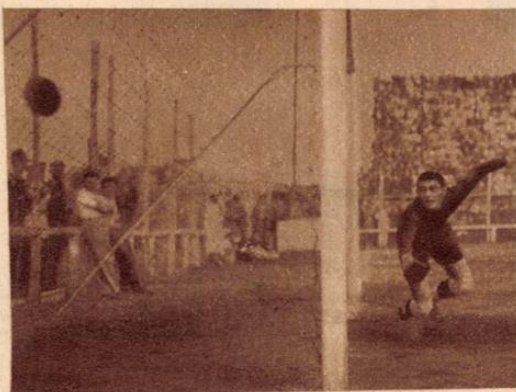
SĂPTĂMĂNA trecută — cuprinsă între două Duminici frecventate de două echipe austriace — a corespuns cu deschiderea neoficială a sezonului de football.

Sezon început mult prea curând, după o vacanță mult prea scurtă. Și consecințele s'au arătat. Într'adevăr, echipele noastre au plecat steagul în fața adversarilor mult mai jos decât eram îndreptățiți să sperăm. Negreșit, acești adversari erau de valoare. Și Admira și Austria sunt team-uri cu reputația binestabilită în Europa, formațiuni de valoare, adânc cunoscătoare ale jocului de football și ale modului în care se obține rezultat pe teren și efectul asupra spectatoilor. Dar, totuși, decepțiile au fost prea mari...

În fața Admirei, Juventus — cu o întreagă teorie de elemente noi, cu nume mari și palmares încărcat în matchuri, glorie și transferuri — a cedat concludent, cu 4—1. C. A. O. l-a urmat pe același alunecș, cu și mai mult succes. 6—2 e un scor care ne-a zdruncinat prea mult speranțele în echipa din Oradia. Aceasta, a fost Duminica trecută. Duminica aceasta, deziluzia a fost și mai crudă, ea venind și prin contrast.

Căci Sâmbătă, Austria — să specificăm, dela început, semifinalistă în cupa Europei Centrale — Austria făcuse o partidă de duzină, o partidă cum ne poate furniza orice echipă din divizia națională, o partidă în care până și faimosul Sindelar, steaua footballului Europei Centrale, își încurcase combinațiile, își pierduse shoturile și și împăienjenise clarviziunea jocului. Învinșese, e drept, pe Unirea Tricolor cu 2—1, dar cu prețul a câte eforturi și cu capitularea dela câte pretenții! Bucureștenii reușiseră o partidă excepțională, o partidă reconfortantă pentru moralul spectatoilor — spectatorii au, și ei, moralul lor, decepțiile, mândriile, necazurile și bucuriile lor — și plină de zămbet pentru sezonul care se anunță.

O partidă și un rezultat reconfortant pentru moralul spectatoilor, am spus. Moral care, din nefericire, a fost trimis, Duminică după amiază, în cele mai întunecoase adâncuri ale decepției. Venus — fosta campioană a României — pe care mulți o considerau favorită — în mod greșit — Venus, dela care așteptam o demonstrație caldă și evidentă a nedreptății care ni s'a făcut, când s'a respins cererea echipei noastre frunțate de a participa în competițiunea cupei Europei Centrale, Venus a capitulat în fața austriacilor cu un scor care nu-i prea „stă în obiceiuri” pentru a întrebuița un termen din vocabularul special al arenelor de sport. A capitulat cu 7—2.

Portarul Venusului primește un goal, iar portarul Austriei se pregătește să apere un balon în matchul cu Unirea-Tricolor.

Două faze din matchul Austria-Venus.

Explicația... o! explicații sunt întotdeauna. Dar explicațiile nu pot șterge o înfrângere, după cum un antidot nu poate distruge esența otrăvii, ci doar atenua sau înlătura efectele ei. 7—2 rămâne, oricât de documentate și de adevărate vor fi argumentele ce urmează. Rămâne pentru a marca o diferență de care trebuie să ne dăm seama și pe care să nu căutăm să ne-o ascundem și să căutăm a o face să dispară.

Și acum, o scurtă descriere a partidei și explicațiile ei. Prima ne va readuce la ce spunem, încă dela primele cuvinte. Anume, că vacanța a fost prea scurtă. Jucătorii Venusului n'au

făcut nici o clipă impresia c'ar fi niște atleți plini de vigoare, întorși dintr'o vilegiatură odihnitoare și înviorătoare, niște atleți abia așteptând clipa ciocnirii, ceasul întrecerii. Bucureștenii ne-au părut niște jucători în sfârșit de sezon, așteptând trecerea matchului pentru a-și dobândi o recreație bine meritată. Într'o asemenea condiție fizică departe de cea ideală, echipa Venus, care practică un joc specific, bazat pe viteză, și elen, adică tocmai pe resurse fizice, era greu să fie un adversar de temut pentru austriaci, și mai greu să părăsească învingătoare o arenă în care intraseră lipsiți de armele pe care știau să le

folosească mai bine.

Iată întrucât privește pe învinși. E prima explicație.

A doua se raportează la învingători. Duminică, deabia, Austria și-a dat întreaga măsură, și-a desfășurat toate posibilităților, a cântat pe toată gama cu note atât de multe și variate. Duminică, deabia spectatorii — au fost zece mii, ghemuiți în tribune, care jos, care în picioare, proaspăt întorși dela munte sau dela mare sau încă jinduitori după o plecare prea mult amânat putut admira o echipă mai plină acțiune. Duminică, deabia, Austria a verificat părerea noastră: este o echipă de clasă, de o clasă atât de ridicată,

încât forma și posibilitățile îi devin capricioase, nu se mai supun momentului și cerințelor.

Din cauza acestei capriciozități de clasă ridicată, jocul Austriei — care, încăodată, ieri a fost sub așteptări, azi excepțional iar mâine nimeni nu poate ști cum — este greu de caracterizat, de catalogat. Este incontestabil că toți jucătorii sunt tehnicieni desăvârșiți și că steaua echipei — când lipsește ca și când nu lipsește Sindelar — este fundașul Sesta, cel mai perfect ocupant al acestui post, din câți am văzut timp de 14 ani, cu excepția englezului Blekinshop, jocul lui atinge o perfecție care trebuie văzută pentru a fi crezută. Masiv, scurt, legat, dur, cu degajări puternice din orice poziție, o agilitate stupefiantă, un plasament extraordinar, cu un joc tehnic înflorit cu o întreagă gamă de acrobație, fundașul stâng al Austriei este un exemplar rar de jucător de football. Puțin cam nervos, negreșit. Prea nervos, va fi socotind d. Iliescu, arbitrul de ieri. Negreșit. Dar numai caii de saca au nervii extirpați.

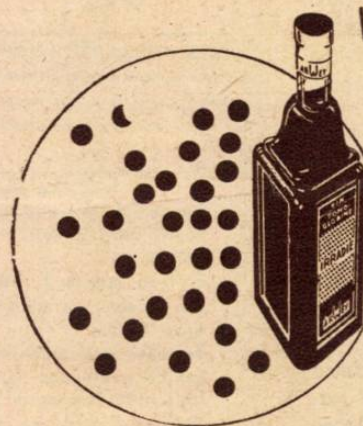
Dar nu numai la București austriacii au excelat. La Timișoara, Admira, jucând cu reprezen. a orașului — fără jucătorii Ripensiei — a învins cu scorul de... exact, de 7—2. O coincidență interesantă, deși tristă, căci nu credem să existe vreun acord între echipele austriace în ce privește dimensionarea victoriilor. S'a mai jucat, Duminică și în restul țării. Așa, la Tg.-Mureș C. A. O. a gustat din cupa învinșilor pe care i-a prezentat-o anonimul club a Cercului Sportiv Tg.-Mureș. Scor — 2. La Corbanta, România din Cluj a avut aceeași soartă, la un punct mai puțin: 3—2.

Tot cu 4—2 a învins echipa bulgară A. C. 23, la Brăila, pe Franco-Româna, iar Juventus, la Pitești, în fața C. F. R.-ului din localitate, a încheiat trilogia cabalistică a zilei, învingând cu... 7 la 2.

GH. ȚARI

Echipa vieneză Austria, care a produs o impresie atât de frumoasă în cele două matchuri jucate în Capitală.

Vorbește și vei putea

**ANEMICI
LIMFATICI
SURMENAȚI
CONVALESCENȚI
SUFERINZI DE INSOMNIE**

Ajunge să voii pentru ca suferințele voastre să ia sfârșit: o cură de

TONOGLOBINE
vin sau sirop, vă înmulțește globulele roșii din sânge, și vă redă în câteva săptămâni vigoarea fizică și intelectuală.

CALENDAR

323 înainte de Chr. † Alexandru cel Mare regele Macedoniei, în India.
1635 † dramaturgul spaniol Felix Lope de Vega Carpio, în Madrid (*1562) (alăturat chipul).
1723 † Dimitrie Cantemir în Rusia (*1673).
1785 † sculptorul francez Pigalle, în Paris (*1714).
1838 † poetul german Adalbert Chamisso în Berlin.

21

1805 † pictorul francez Fragonard (*1732) (alăturat chipul).
1850 † poetul german Nicolaus Lenau (Niemsch v. Strehlenau) în Oberdöbling (*1802).
1887 † cărturarul și filologul ardelean Timotei Cipariu (*1805).
1890 † marele poet moldovean Vasile Alecsandri la moșia sa din Mircești (*1821).
1929 † generalul de cavalerie și mareșal imperial turc Otto Liman v. Sanders în München (1845).

22

1572 (spre 24) Noaptea Sfântului Bartolomeu. Măcelărirea a 2000 Hugenoți la Paris, a circa 20.000 în toată Franța.
1769 * Naturalistul Georges Cuvier în Mompelgard (†1832) (alăturat chipul).
1917 † eroina Ecaterina Teodorescu, (fecioara dela Jiu) în bătălia dela Muncelu (*1898).
1922 † scriitorul român George Bengescu (*1848).

23

79 după Chr. (până la 26 August) orașele Pompei, Stabiae și Herculaneum sunt distruse de erupția vulcanului Vesuviu.
1535 Se publică „Instituția creștină” a lui Calvin, („Biblia Calvinismului”).
1820 † scriitorul Ion Budai Deleanu (*1762).
1828 * scriitorul și politicianul român Gheorghe Chițu (†1897) (alăturat chipul).
1865 * Regele Ferdinand I cel Loial (†1927).

24

1776 † filosoful englez David Hume în Edinburg (*1711).
1822 † Astronomul englez Friedrich Wilhelm Herschel în Slough (*1738).
1868 † scriitorul român Constantin Negruzzi (*1808).
1900 † filosoful german Friedrich Nietzsche în Weimar (*1844) (alăturat chipul).
1907 † filologul și istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu (*1836).

25

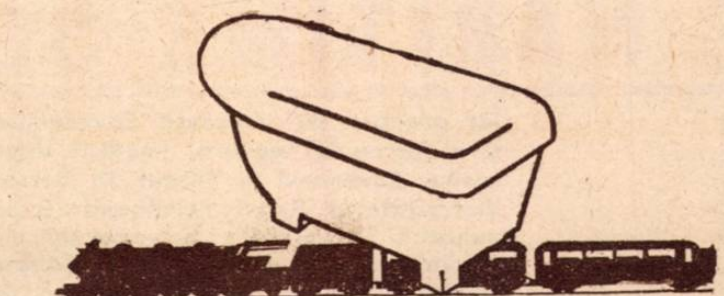
1666 † pictorul olandez Frans Hals în Harlem (*pela 1580).
1857 † domnitorul Moldovei Grigore Ghica la Mendon (Franța) (*1807).
1884 † generalul doctor Carol Davilla (*1830) (alăturat chipul).
1907 † scriitorul român în Transilvania Iosif Vulcan (*1841).

26

1576 † pictorul italian Tiziano Vecellio, în Veneția (*1477) (alăturat chipul).
1770 * filosoful german Georg Wilhelm Friedrich Hegel în Stuttgart (†1931).
1789 Revoluție în Franța: Declarația drepturilor omului.
1917 † scriitorul român Calistrat Hogaș (1847).

27

CURA DELA BĂI O PUTEȚI FACE ÎN CASA DE ACASĂ CU BĂI DE ACID CARBONIC

„RUPERTUS”

CARE AU EFICACITATEA
SURSELOR MINERALE.
INTREBAȚI MEDICUL DV.!

„SAPIC” S. A. PENTRU INDUSTRIA CHIMICĂ
București Str. Cazărmei No. 89

Creme cari înfrumusețează!

SCHERK

Creme cari nutresc epiderma, întăresc țesutul și dau tenului un aspect delicat și fină și uleiuri alese, regenerează pielea, fortificând-o. • Crema Trisena, de zi, uscată, acționează în mod uniform făcând tenul mat. Este totodată și cea mai bună bază pentru pudră. • Cremele Scherk se vând în borcane à Lei 93 și Lei 123 precum și în tuburi à Lei 47 și Lei 67. • Cereți mostră de Cold Cream contra Lei 12 mărci postale: „Parfex” Calea Moșilor 78, București I.

- SAREA VICHY-ETAT**
Sare naturală extrasă din ape pentru a face o apă alcalină
- PASTILE VICHY-ETAT**
2 sau 3 după masă ușurează digestia
- COMPRIMATE VICHY-ETAT**
Spre a prepara singur o apă digestivă gazoasă

A SE FERI DE CONTRAFACERI ȘI SUBSTITUȚIUNI

A APĂRUT ÎN EDITURA „ADEVĂRUL”:

CONST. GRAUR:

CU PRIVIRE LA FRANZ FERDINAND

UN VOLUM DE 576 PAGINI CU
NUMEROASE FOTOTIPII ȘI DESENURI

EXEMPLARUL LEI 100 — LA TOATE LIBRĂRIILE

LEI 3000 PENSUNE COMPLETĂ 25 ZILE
SERIA III PLECAȚI DIRECT LA

BĂILE LIPOVA

COPIII PÂNĂ LA 10 ANI NU PLATESC NIMIC
INFORMAȚIUNI LA REPREZENTANȚA GENERALĂ
BUCUREȘTI, TEL. 302-20

Un voiajor comercial imobilizat din cauza nevralgiei

După 37 de ani de „călătorii neîntrerupte”

Acum el recomandă Sels Kruschen

„Se părea că va trebui să pun capăt activității mele”, me scrie acest voiajor comercial. Dar lucrul s'a petrecut înainte de a fi încercat Sels Kruschen pentru nevralgiile acute de care suferea. Citiți ce ne scrie el acum: —

„Acum câteva săptămâni am avut un atac nevralgic la picioare atât de violent că abia puteam să merg. Durerile erau îngrozitoare. Sunt un voiajor comercial și se părea că va trebui să pun capăt activității mele. Atunci, un prieten al meu mă sfătuie să dau Sels Kruschen care î-a ajutat și lui foarte mult. Am luat zilnic o doză mai mare de Kruschen până acum o săptămână și sunt fericit de a putea spune că durerile au dispărut complet. De atunci continui să dau zilnic o doză mai mică în cafeaua de dimineață. Am povestit mai tuturor prietenilor mei de Sels Kruschen încât mulți din ei au început să creadă că vând acest preparat. Am voiajat timp de 37 de ani și am mulți prieteni în această țară”. W. A. D.

Durerile nevralgice și sciatică sunt niște simptome de natură mai serioasă. Ele sunt semnalul unor grave turburări în sistemul circulator, ele ne indică prezența în organismul nostru a unor materii toxice care au pătruns în sânge. Sels Kruschen stimulează activitatea organelor interne ajutând organismul să elimine toxinele acumulate.

Sels Kruschen se vând în mai mult de 120 țări și se pot obține acum și în România la toate farmaciile și drogheriile cu prețul de 95 lei flaconul.

DIGESTIE CATASTROFICĂ!

Asta nu înseamnă, neapărat, că stomacul e bolnav cronic și că nu funcționează rău decât cu intermitențe și după calitatea sau cantitatea alimentelor sau băuturilor luate. Dacă după masă aveți gaze, grețuri, aciditate, limba încărcată sau simțiți o somnolență ce vă cuprinde, o mică doză de **Magnesia Bisurata** în puțină apă vă va face să dispară toate aceste răuri. Și aceasta în trei cuvinte. Cu **Magnesia Bisurata** veți putea mânca toate mâncărurile dv. preferate, fără teamă de dureri digestive. De vânzare la toate farmaciile și drogheriile la prețul de lei 75 sau, în marele format economic, cu Lei 110.

DOAMNELORI!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și opulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

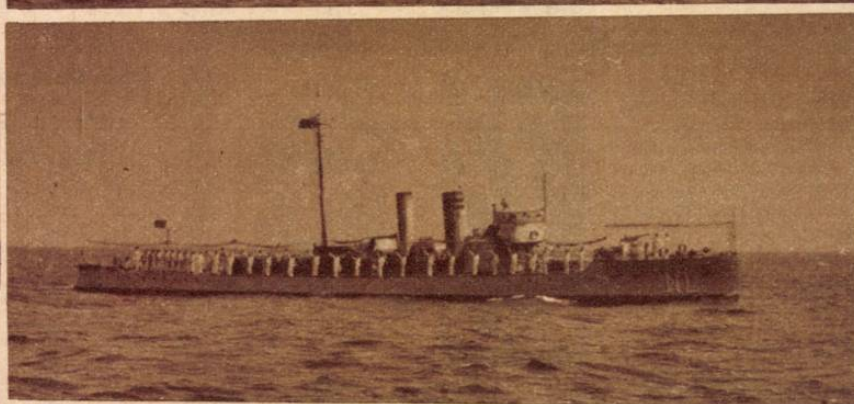
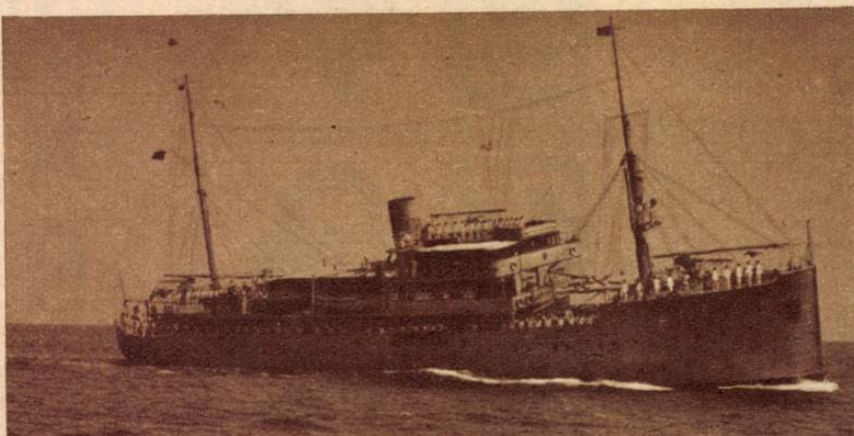

SERBĂRILE MARITIME DELA CONSTANȚA

De Sf. Maria s'au desfășurat și anul acesta mari festivități maritime la Constanța. În port a avut loc o pioasă solemnitate pentru comemorarea eroilor marinei noastre regale căzuți în războiul pentru întregirea neamului. Un număr imens de cetățeni a ținut să asiste la desfășurarea solemnității.

Ior onorate de prezența Suveranului și a întregului guvern. Imediat după sosire Suveranul a trecut la bordul distrugătorului „Regele Ferdinand”. După punerea în mișcare a vaporului s'a oficiat serviciul religios. Apoi s'a scufundat în apă o imensă coroană de flori în formă de ancoră, având pe

pe lângă următoarea inscripție „Marina Regală Română. Recunoștință eroilor marinari”. Cu prilejul aceleiași zile s'au inaugurat Casa Bărcilor, un minunat loc pentru sporturi nautice.

Fotografiile pe cari le publicăm în această pagină înfățișează: Slujba religioasă pe vasul „Regele Ferdinand”. Regele și membrii guvernului la inaugurarea Casei Bărcilor.

Defilarea vaporului „Nava Bază” prin fața regelui. Defilarea vasului „Regina Maria”.

Delegația „Ligii Navale Polone” oferind Suveranului o cupă cu apă din Marea Baltică. Defilarea „Ligii Navale Polone” prin fața Suveranului.

dacă nu o spălați în condițiuni bune!

Apa obișnuită, prin compoziția ei, lasă în cele mai multe cazuri mult de dorit, la spălat. De îndată ce i s'a adăugat însă „SODIL”, apa devine leșioasă ca apa de ploaie, mărind eficacitatea săpunului, spălând bine rufe, fără să le atace și făcându-le ușor de călcat.

„S O D I L”, garantat fără clor, nu trebuie să lipsească din nici-o gospodărie. Se întrebuițează ATÂT LA RUFEE ALBE CÂT ȘI COLORATE PRECUM ȘI PENTRU ȚESĂTURI DE LÂNĂ.

SODIL

garantat FĂRĂ clor!

Rasa neagră este la modă. Conflictul italo-abi-sinian a ridicat din nou problema luptei între albi și negri. Iată în fotografia noastră, o minunată negresă cu care se mândresc acei care nu sunt de aceeași culoare cu noi.

„Realitatea Ilustrată“ a lansat noi vedete în teatrul românesc

RĂSUNETUL pe care l-a avut în toate cercurile concursul artistic organizat de revista noastră, ne îndeamnă să revenim astăzi cu noi amănunte în legătură cu această probă care a obținut un atât de categoric succes.

Când ne-am înțeles cu d-nii Vlădoianu și Constantinescu, admirabili directori ai Alhambrei să pornim la organizarea acestui concurs, nu ne gândeam — o mărturisim sincer — că succesul va fi atât de franc și mai ales — nu ne gândeam — că se vor găsi elemente de valoare a celor nouă tineri cari au semnat angajamente cu Teatrul Alhambra.

Astăzi, când toată lumea a subliniat succesul concursului și al concurenților, putem spune că suntem mândri că revista noastră a reușit să scoată din necunoscut, elemente care vor constitui poate în curând, fala teatrului revuistic românesc.

Dealtminteri, dacă la noi aceste concursuri artistice — mult prea rar organizate — sunt primite de public cu un zâmbet de superioară și deloc justificată ironie pe buze, în străinătate ele sunt foarte des uzitate. Și motivul este foarte simplu. Pepiniera teatrelor trebuie vecinic îmborsită. Numai astfel un teatru va putea prezenta „noutatea“ după care publicul este atât de avid. Și dacă în străinătate, autorii și directorii au simțit această necesitate a îmborsării, apoi la noi ea trebuia să fie de patru ori mai sensibilă. Aceasta deoarece în străinătate teatrele — și mai ales teatrele de revistă — sunt susținute în mare parte de publicul flotant, pe când la noi acest public este cu totul redus, dacă nu chiar inexistent. Având așadar același contingent de spectatori pentru fiecare stagiune, trebuie să prezinți în fiecare an noutatea, care să facă publicul să mențină contactul cu teatrul tău.

Așa stând lucrurile, va înțelege oricine credem, rostul concursului organizat de revista noastră.

* * *

Revenind la concursul propriu zis, trebuie să afirmăm — fără a afișa o falsă modestie — că el a constituit un succes

D-nii N. Vlădoianu și N. Constantinescu, directorii teatrului Alhambra, fotografiați cu d-ra Margareta Marian și surorile Marga și Didona Rădulescu.

D-ra Margareta Marian, cea mai aplaudată dintre concurențe... și o. G. Poenaru cel mai aplaudat concurent.

care a întrecut cele mai optimiste așteptări. Numele sonore ale personalităților din juriu au infiltrat publicului acea doză de încredere care se dobândește astăzi atât de greu.

Rezultatul a fost că încă dela ora 4 — deși concursul fusese anunțat pentru ora 5^{1/2} — Calea Victoriei, în fața grădinii Arpa era o masă de capete. Cu toată bunăvoința noastră, ne-a fost imposibil să satisfacem dorința tuturor acelor care țineau să asiste la desfășurarea concursului. Așa încât, spre regretul nostru, multă lume a rămas afară așteptând cu nerăbdare rezultatul.

* * *

Concursul în sine, a constituit un spectacol foarte interesant. Să recunoaștem de la început că rolul concurenților și concurenților a fost ingrat. Au apărut pe scena unei grădini ziua, fără lumina rampei care conturează și îndreaptă toate defectele, fără căldura unei săli închise, în fața unui public care venise să se distreze...

Handicapul a fost suportat însă cu eroism de către concurenți și concurenți care au biruit toate piedicile și s-au prezentat în majoritate destul de bine, unii constituind chiar frumoase revelații.

Publicul a fost extrem de surprins. De unde se aștepta să asiste la exhibițiile unor caraghioși, a fost pus în fața unor apariții

care l-au entuziasmat atât de mult, încât a aplaudat cu frenzie.

Cel mai mult a muncit d. Nicușor Constantinescu. Excelentul animator artistic al Alhambrei, a luat loc lângă pian și căuta cu nesaț să găsească într-o mișcare, într'un gest, într'o privire, a concurenței sau concurenților, — sclipirea de talent care-ar putea făuri o viitoare vedetă.

* * *

Au fost într'adevăr, câteva neașteptate revelații.

Și în fruntea lor, trebuie să cităm pe adorabila d-ră **Margareta Marian**, a cărei apariție a făcut senzație. Nimeni nu s'ar fi putut aștepta, să găsească o concurență care să înfrunte cu atâta curaj publicul și scena ca d-ra Marian. A cântat și a dansat cu o dezinvoltură de consacrată stea și a făcut dovada unui temperament care-i va făuri multe succese în carieră. Același lucru îl putem spune despre dragălașele surori **Didona** și **Marga Rădulescu**.

D-ra **Rita Castor** a dovedit excelente calități vocale, iar d-ra **Adela Georgescu** are un fizic care niciodată nu va fi de prisos pe o scenă de revistă.

Dintre domni, marele succes l-a înregistrat d. **G. Poenaru**. Apoi d-nii **Liviu Șerban**, **Ionel Teodoru** și **V. Ivan**, trei elemente care-și vor găsi cu siguranță o fericită întrebuințare pe scena teatrului Alhambra.

R. x.

Publicul la concurs.

FEMEIA MASAI SE PREZINTA

Așa arată o coniță respectabilă a districtului Cajiada din Africa. Știindu-se fotografiată și-a pus cerceii iar în jurul gâtului și-a pus podobe de gală. Aceste ornamente constituie mândria femeii Masai.

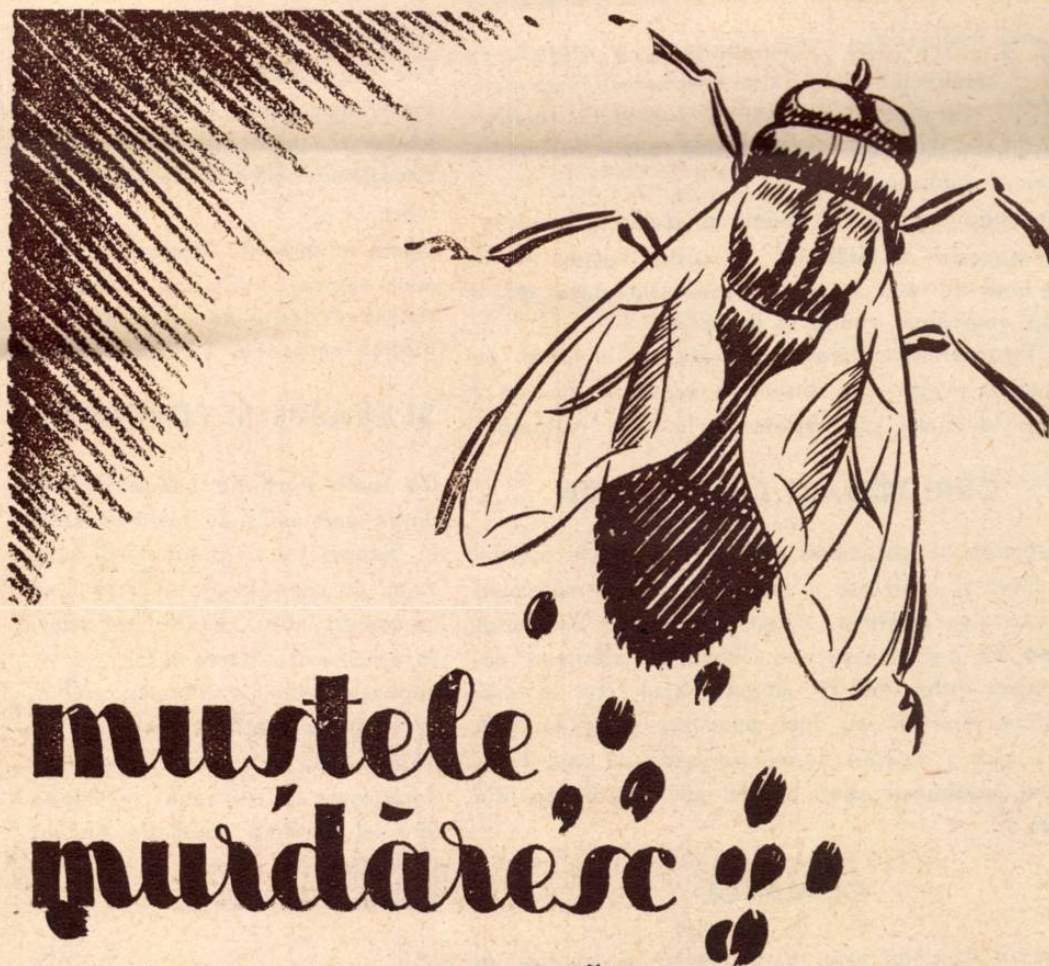

ORAȘUL SPARTA DISTRUS DE INCENDIU

În renumitul oraș antic Sparta a izbucnit recent un puternic incendiu care a distrus o bună parte din localitate. Fotografia alăturată înfățișează un aspect al ruinelor.

RĂMAS BUN

Garda irlandeză din Waterloo a plecat pentru a face o călătorie în Canada. Un micuț copil își ia rămas bun de la un mare gardian și reușește cu greu să-l privească în ochi.

muștele murdăresc

toate în casa Dvs.
Singurul remediu rapid și
sigur în contra lor e

FLY-TOX

O trupă de abisinieni a fost acum 40 de ani la București

O amintire din acele vremuri și curiozități din Abisinia

CONFLICTUL italo-abisinian, a stârnit în multe țări curiozitatea despre țara Negusului. Pretutindeni se publică informații relative la Abisinia de care se știe foarte puțin în marea masă a publicului.

Răscolindu-se și la noi amintirile, d-na dr. Kaminsky, ne-a povestit că tatăl său, a asistat, acum 40 și mai bine de ani, la o reprezentație dată de o trupă abisiniană, venită la București.

Din fotografiile alăturate, păstrate ca amintire de atunci, se vede că abisinienii erau însoțiți de 3 cămile, animalul de căpetenie în țara Negusului.

CURIOZITAȚI DIN ABISINIA

Reamintim că abisinienii sunt cei mai vechi creștini din lume și că trăesc și astăzi pe aceleași meleaguri pe cari s'au creștinat. Acest popor are un curios sistem de a-și număra anii. Primul an abisinian corespunde datei de 29 August, anul 284 al erei creștine. Anii lor au fost numărați până la 532, după care a început o altă perioadă cu anul 1. Astfel, abisinienii sunt azi în anul al 54-lea din ciclul 4.

CLIMATUL

Climatul Abisiniei este foarte variat și ciudat. În văi, căldura e insuportabilă pentru un european. Regiunea deluroasă e răcoroasă iar în munți e frig deabinelea.

Între Iunie și Septembrie aversele ecuatoriale, stânenesc orice muncă agricolă.

BOGĂȚIILE

În privința animalelor, Abisinia este o adevărată grădină zoologică. Acolo trăesc: lei, tigri, pantere, leoparzi, linxi, hiene, lupi, urși, zebre, crocodili, rinoceri, hipopotami, mistreți, cămile, girafe, bivoli, maimuțe, gazele, tot felul de reptile, etc.

Din subsol se scoate aur, argint, fier, sare, sulf, antimoniu și după toate calculele, Abisinia are și întinse zăcăminte de petrol. Bogăția agricolă e deasemeni foarte mare.

Clima a înrăurit, desigur, foarte mult asupra caracterului poporului făcându-l destul de refractar civilizației europene.

SLAVAJUL ȘI POPULAȚIA

Cu toate eforturile conducătorilor, dintre cari unii și-au făcut educația în Europa, nu s'a putut stârpi sclavajul, cu care în Abisinia se face un comerț întins. Exportul de sclavi se obicinuește foarte mult.

Poporul abisinian este foarte prolific. În 1870, populația Abisiniei era de 3 milioane de suflete. Azi ea depășește 12 milioane. În acelaș interval de timp populația Angliei și Franței s'a dublat pe când a Abisiniei s'a împătrit.

C. OR.

N ACEASTA PAGINA, SUS: Trupă de artiști abisinieni cari au vizitat Bucureștii în 1892.

MIJLOC: Abisinianul nu mănuește bine numai lanca ci și pușca modernă, după cum se vede în atitudinea pe care o are.

VICHY-ETAT

IZVOARELE STATULUI FRANCEZ

VICHY-CELESTINS

RINCHI-BASICA-GUTA-DIABET-ARTHRITISM

VICHY-GRANDE-GRILLE

BOLILE FICATULUI SI ALE APARATULUI BILIAR

VICHY-HOPITAL

AFECTIUNILE STOMACULUI SI ALE INTESTINULUI

VICHY

CÉLESTINS

Un chioșc cu băuturi gazoase, văzut de afară și dinăuntru. Vanzătoarele nu mai pridesc să mulțumească pe toți acei care vor să-și stingă setea.

Cei care au mai mult timp se așază la mese și-și beau în liniște paharul.

Un pluton de soldați, întorcându-se de la instrucție.

și cea mai puternică a partidului nostru", și dacă aceasta e părerea unui om ca Stalin, probabil că e adevărat. Credem însă că o armă tot atât de puternică e însăși armata roșie. E de-ajuns să privim această companie de soldați, care se înapoiază de la exerciții — bine hrăniți, cu pas voios, bine îmbrăcați, aproape cocheti cu cismele lor elegante și mantaua pe braț — ca să înțelegem că de aceeași părere e și Stalin, care întreține astfel forțele armate ale regimului. E un contrast izbitor, poate unul din contrastele cele mai izbitoare, cu vechea armată țaristă în care numai ofițerii erau bine îmbrăcați. Fundamentele sufletului rus nu s'au schimbat însă de la o zi la alta, dacă privim la cei doi preoți ortodoksi, cari trec nestingheriți pe una din străzile populate ale Moscovei. Propaganda antireligioasă n'a pătruns prea adânc. Singura schimbare reală s'a efectuat în costumele celui de-al doilea preot, care renunțând la tradiționala sutană, și-a pus o cămașă nu mai puțin tradițional rusească. Dar barba și tot aerul lui prea-cuvios și le-a păstrat!... Și astfel stau alături două epoci, două suflete: domni moderni, în pantaloni și pantofi albi, cu capul gol, preoți cu barbă și aer pravoslavnic...

Marile cotidiene din Moscova, au tiraje excepționale, care întrec cifra de 2 milioane exemplare. Cu toate acestea este foarte greu să-ți procuri un ziar. De acela, marile cotidiene sunt expuse în vitrine (luminate în timpul serii). În fața vitrinelor se adună o lume imensă care citește ziarele.

Un păr îngrijit atrage privirea

Cea mai frumoasă femeie te lasă rece, dacă nu e îngrijită. Femeile frumoase cunosc prea bine ce importantă e îngrijirea părului!

Îngrijindu-vă părul cu Shampoo ELIDA, veți avea un păr mătăsoș, parfumat și sclipitor. Coafura se aranjează ușor, ondulațiile vor ține mai mult.

KAMILLOFLOR

Shampoo special pentru păr blond, preparat prin utilizarea unui extract de flori de mușel de munte, concentrat de 70 de ori.

BRUNETAFLO

Shampoo special pentru păr închis, conține hequil pentru îngrijirea și înfrumusețarea părului închis.

SHAMPOO ELIDA

ABISINIANI In lumina științei

În principiu aprob dominația „albilor”. Fără engleji, indienii ar fi trăit mai prost și ar fi progresat mai puțin.

De cât, principiul trebuie să țină seamă de trei condițiuni: **cum, când și peste cine.**

Cum:

În general, albi s'au infiltrat încet, **dovedind** superioritatea lor prin fapte și sentimente; școli, spitale, lucrări publice, progrese economice...; spiritul de jertfă al medicilor, misionarilor și misionarelor, cari sfidau nepăsători orice primejdie — enorm de mulți au plătit cu viața curajul lor — puneau în uimire pe indigeni, după cum îi uimea și respectul pentru sufletul lor obidit și primitiv... Nici Anglia, nici Franța, nici alte națiuni, n'au dat navală cu ciomagul în mână strigând: păzește, vine rasa superioară!

Frații Tharaud povestesc în „Marocul”, că rătăcindu-se într'un loc singuratec, un francez a fost cu bucurie găzduit și ospătat de un păstor indigen. „De ce-mi arăți atâta prietenie, că doar nu mă cunoști?”, „Înainte de stăpânirea franceză, când porneam dimineața cu oile, nu eram sigur că mă voi întoarce seara cu ele, ba nici măcar de viața mea nu eram sigur”.

În tinerețea mea, misiunilor li se aducea învinuirea mereu de ipocrizie, pe motiv că ascund totdeauna scopuri politice. De fapt, misionarii au fost totdeauna sinceri; politică făceau statele care-i subvenționau indirect.

Când:

Dacă **altădată** „albi” au crezut de cuviință să recurgă la diplomații cruțătoare, **dar** astăzi, după ce poamele colorate au venit în atingere cu civilizația, după ce-au luptat vitejește în războiul mondial, după ce-au suferit influența mișcărilor naționaliste, socialiste, bolșeviste, după ce-au apărut atâtea noi mijloace de difuzarea culturii — ?!

Îmi aduc aminte cu ce ton hotărât îmi spunea, într-o franțuzească perfectă, un negru sadea: soldatul senegalez Tiam Bobo Madiagne:

— „Noi preferăm civilizația arabă; pe europeni i-am văzut acum în război câte parale fac”...

Peste cine:

Știți d-ștră cine sânt abisinienii ?!

Altă stofă de oameni decât kuli din China !...

Deja faptul că au devenit în vechime creștini, are semnificația lui, fiindcă nu la întâmplare îmbrățișează popoarele o credință ori alta.

Uitați-vă la ei cum arată la față (130 a și b, 133, 136, 140, 142, 144, 146, 147). Profilul e destul de nobil, (nas subțire, bărbie accentuată) iar expresia, de om care gândește și se simte. Ne isbește privirea lor, în același timp strălucitoare și visător-melancolică, cu desăvârșire străină rasei africane. Fața e ovală, părul buclat, iar statura, înaltă (până la 2 metri) și extraordinar de sveltă.

Despre sufletul lor ne spune savantul Reche (citât de Prof. Günther): „Se caracterizează prin spirit războinic, talent de stăpânire, deșteptăciune și dar de a organiza. E foarte probabil că rasa hamitică (etiopică) a fost, și în unele părți mai este încă, rasa întemeietoare de state a Africei. O adevărată rasă de stăpâni, care grație însușirilor ei sufletești, a devenit aristocrația multor neamuri predominant africane”. „Deja Klemm, în 1847 („Istoria culturii umane”, vol. 5 p. 255), a recunoscut însușirile de stăpânitori ale etiopienilor. De asemenea, Spannaus. Hamiții au avut un rol principal în organizarea vechiului Egipt. „Deșteptăciunea” de care vorbește Reche este o chibzuire, ascuțită și cumpănită, întovărită de un fin spirit de observație. Sunt foarte războinici, dar războinicia lor, deși pornită spre cruzime și spre impulsii bruște, e înfrânată mai adesea prin caracteristica liniște etiopiană și prin atenta păstrare a gesturilor alese. La vechii egipteni, ca și la abisinienii de azi, se observă un simț pentru purtarea măsurată și ordonată. Mândria lor se manifestă prin vorbă sgârbită și chibzuită, iar față de străini, prin nepăsare. În raporturile mai apropiate însă hamiții dovedesc fidelitate și cavalerism. În deosebi tinerii, dar și unii oameni mai în vârstă, se arată visători, melancolic-gânditori. Până la

Algerieni.

Caldei din Gesyra.

Țigani din Asia Mică.

vârsta adultă bărbații au în purtarea și în înfățișarea lor ceva blând, aproape feminin, care însă nu împiedică spiritul războinic și dominator.

„Impresia pe care i-au făcut-o predominant-hamiticii Wahima (Watussi) din Ost-Africa germană, Weiss ne-o descrie în felul următor: „la vederea lor te simți fără voe strămutat în Egipt, și încă înainte de a-i cunoaște mai de aproape, numai înfățișarea acestor oameni, înalți adesea până la doi metri, cu atitudinea mândră, distinsă, liniștită, conștientă de sine, cu firea deschisă și cu mișcările îndemânate, îți deșteaptă sentimentul că te afli în fața reprezentanților unui popor de domni și de stăpânitori”. (Prof. F. K. Günther, „Rassenkunde des jüdischen Volkes”).

În Abisinia, rasa hamită e puternic reprezentată, poate chiar ușor predominantă. (Prof. Günther).

Să prefaci în slugă pe un om cu fire de stăpânitor, nu-i lucru lesnicios !...

Dar de unde derivă această fire ?...

Știința actuală nu poate răspunde. Răspund în schimb rezultatele cercetărilor mele de decenii. (Vezi cartea mea, acum apărută „În slujba Satanei? !”).

Întreaga omenire, exceptând triburile sălbatice de „culegători” (care trăesc din ce oferă deagata omului, natura; ca spre pildă, australienii, ainoșii, piticii, tropicali, etc.) se coboară din ultimile trei rase care s'au născut una din alta în paleolitic și cari prezintă de fapt trei trepte ale evoluției umane, fiecare rasă fiind superioară celei precedente: **plugarul, crescătorul de vite și pescarul.** Primul fiind la origine tipul cel mai inferior și, afară de asta, pacinic prin natura ocupațiilor sale de erbivor, a fost subjugat de cele din urmă două tipuri, amândouă carnivore. Deja în neolitic îi găsim pe plugarii dolicoce-

fali așezați în câmpie, în locuri niciodată întărite, pe când pe brachicefali păstori îi aflăm pe înălțimi în așezări întărite, de unde rezultă limpede situația lor de stăpâni. Astăzi încă, ori unde brachicefali de munte se învecinează cu dolicocefali de cîmpie (întrucât aceștia din urmă nu sânt din rasa „pescarilor”), cei dintâi sânt superiori celor din urmă și le-au dat stăpânitori. Nu mai departe decât la noi în România, crescătorii de vite de la munte, din Ardeal, din Macedonia, ne-au dat negustorimea și boerimea; (pescarul înclină la comerț pe apă, iar păstorul, la comerț pe uscat) în majoritatea lor, răzeșii și moșnenii, păstori de locuri înalte trebuie să fi fost la origine. Libertatea și-au păstrat: 1) prin firea lor mândră, independentă, curagioasă, pricepuți fiind a se conduce singuri și în stare să-și riște viața pentru apărarea libertății; 2) prin poziția strategică naturală a așezărilor lor; 3) prin mobilitatea avereii, care constă în turme; 4) prin puțina atracție pe care locurile ocupate de ei o exercită față de năvălitori. — Înainte de a fi crescători de vite, au fost vânători, s'au luptat deci cu animalele sălbatice, fără a avea la îndemână arme mai perfecte de cât lănci cu vârf de piatră și altele analoage. De aici energia, istețimea și curajul lor. Într-o conferință la Radio, d. Simion Mehedinți a descris încrucișările cu adevărat aristocratice ale țăranilor din Vrancea, cari odinioară și-au avut republica lor. Subiectul ar merita o tratare mai amănunțită. Aviz d-lui prof. D. Gusti. Fiecare a auzit de curajul elvețienilor (Wilhelm Tell !), al Tirolezilor (Andreas Hofer!), a bavarezilor în războiul mondial, a arnăuților și macedonenilor, etc. Or deși hamiții nu sânt brachicefali (rămâne să se lămurească de ce), sânt însă crescători de vite — oameni de pădure, având toate însușirile bine cunoscute ale acestui tip antropologic. Ei s'au suprapus ca stăpâni negrilor agricultori, care practică și azi „Hackbau”, adică cultura cu târnăcopul, forma primordială a plugăriei. Savanții cred că hamiții (etiopienii) ar fi venit în Africa din țările vecine cu golful persic.

H. SANIELEVICI

O vorbă a lui Anatole France

Anatole France spunea odată că cea mai grozavă răclă care secătuește vloga omenirii este inerția. Vezi răul, îi constați progresele zi de zi, îi cunoști chiar remediul care l-ar putea stârpi din rădăcină, dar nu reacționezi, deși sforțarea ce ți s'ar cere ar fi minimă. Numai când o criză violentă și bruscă forțează să ne scuturăm, atunci cu forțele desnădejdei, ne agățăm de ceea ce, în graba de a ne mântui, ni se pare că e un remediu. Dar atunci, ori ne înșelăm, ori e prea târziu.

În observația lui, France se referea la anumite fenomene de ordin economic și social. Dar adevărul acesta rămâne valabil în toate domeniile și mai cu seamă, în acel al sănătății. Viața în birouri cu aer confinat, sunt cauze recunoscute ale anemiei, adică ale fenomenului de distrugere a globulelor roșii, elementul esențial al sângelui. Slăbiciunea, dureri de cap, depresie nervoasă, insomnie, palpităuni, dificultăți în respirație

(dispnee), atâtea și atâtea simptome ale aceluiași proces patologic care macină încetul cu încetul organismele tinere.

Și pentru că fenomenul, cu totul în natură, se produce progresiv, lent, o lume întreagă de suferinzi îl tratează cu nepăsare, sau, când devine supărător, cu paliative cum sunt toate prăfurile așa zise antinevralgice cari ușurează pentru câteva clipe, dar nu fac decât să amâne o grozavă scadență.

Este o inerție de neiertat, când se știe că remediul specific al anemiei și al tuturor consecințelor ei există. El se datorează științei americane care, printr-o sinteză de Extract de Ficat, Hemoglobină, Glicerofosfat de calciu, Mangan, Ergosterol etc., conținute în renumitul vin tonic TONOGLOBINE, a reușit să vindece radical toate stările anemice, astenice și anorexice care-și recunosc originea într-o distrugere de globule roșii.

Un om conștient, dacă suferă, nu trebuie să ezite. Vinul tonic TONOGLOBINE îl va vindeca.

Institut medical cosmetic

Str. Brezoiand 3, București III
Telefon 4.59-22. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctoressă din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate țările lumii cosmetice.
Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului, etc.

DOAMNELOR!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

SEZONUL VOIAJULUI

Plecând la băi sau în excursii nu uitați flaconul cu **Alcool de Menthe de Ricqlès**

Vă fereste de indigestii, crampe de stomac, greață, amețeli, răul de mare.

Alcool de Menthe

de Ricqlès să nu lipsească din trusa dv. de voiaj.

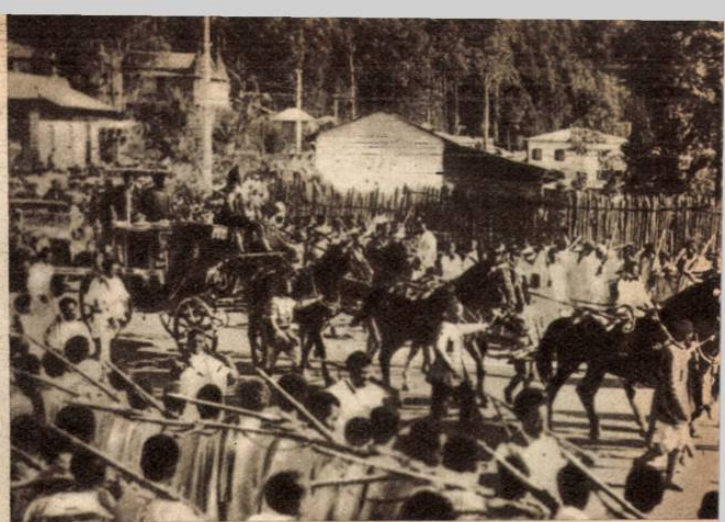
ABECEDAR ABISINIAN

Mic dicționar popular de dr. Pierre LASSARD

ETIOPIA. — „Nume pe care cei vechi îl dădeau acelei regiuni a Africii situată în sudul Egiptului, nume care se întrebuințează încă în mod obișnuit pentru a desemna toate ținuturile din susul Nilului, precum și regiunea muntoasă a Abisiniei. Etiopia formează astăzi un imperiu guvernat de Negus. Populație: 8 milioane de locuitori Capitala: Addis-Abeba”. (Petit Larousse Illustré).

S'ar putea adăuga la aceste noțiuni interesante, dar puțin cam seci, că Etiopia cuprinde trei regiuni, începând dela mare: regiunea deșertului, regiunea platourilor înalte și regiunea muntoasă, mergând până la trei mii de metri și chiar mai mult.

În partea mării, nici o ieșire, afară de cea pe care vecinii binevoiesc a o autoriza. Hotare îngrijorătoare căci Etiopia se mărginește la nord-est cu Erytreea italiană, la nord cu Sudanul anglo-egiptian, la sud cu Uganda și Kenya britanică, la sud-est cu Somalia italiană și înfășurată la est cu coasta franceză a Somaliei. De fapt se găsește blocată în mare parte de către Italia și Anglia, și într-o mai slabă măsură de Franța.

Strada Ras-Makonnen

ADDIS-ABEBA

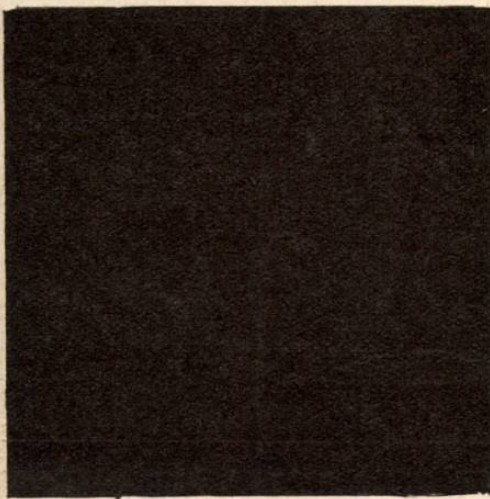
A Addis-Abeba, capitala Imperiului, a fost întemeiată pentru a îngădui lui Menelik și nevestelor sale să se poată îmbăia mai comod. Este orașul cu toate acoperișurile în zinc și cu eucalipti împrejurul caselor. Când plouă, ceea ce se întâmplă de patru ori pe an, orașul ia o înfățișare foarte veselă. Strada Makonnen, strada centrală construită după sistemul Mac-Adam, este împodobită cu două arcuri de triumf rudimentare, în tencuială de gips, amintire a încoronării.

Unui hoț s'a tăiat o mână

BARBARIE

B Pedepsele sunt simple și brutale. Iată un hoț căruia i s'a tăiat o mână și un picior. Condamnatul se simte fericit, că are în preajma lui câțiva membri din familie, care-i toarnă, spre a opri hemoragia, undele fierbinte, pe părțile amputate, salvându-l astfel dela o moarte sigură. Pedepsele cari se aplică actualmente sunt ceva mai discrete, dar tot atât de simpliste și au totdeauna la bază legea talionului.

Întrebări ce nu trebuiesc puse

CHESTIONAR

C De unde provin armele și munițiile, în cantitate atât de mare în Abisinia? Cum se explică politica capricioasă a Angliei? Pentru ce Franța a optat pentru Etiopia, în momentul admiterii acesteia din urmă în Societatea Națiunilor? Germania este ea oare atât de indiferentă, cum caută să pară?

„Debtera” preot bătrân, înțelept

DEBTERA

D Debtera, este un preot bătrân, înțelept, câteodată tăcut, puțin vrăjitor, însă totdeauna temut și respectat. El s'a format în deșert la luminile marilor maeștri ale căror nume îl venerază și ale căror învățăminte le propovăduiește. Cunoaște acum doctrina pe care o va populariza domol, cu luare aminte, celor câțiva aleși, pentru ca să poată muri liniștit, fără să se mai gândească la nimic.

Spitalul Mênelik II în Adis-Abêba

EDIFICII SOCIALE

E Addis Abeba posedă numeroase spitale și numeroși medici. Spitalul Menelik este un fel de sanatoriu unde lumea se'mbulzește. Este un spital modern, dar neutilizabil. Are diatermie, dar fără instalație de electricitate, o sală de operații, fără instrumente, pavilioane separate, dar lipsește sala de desinfecție. În această situație este imposibil să modifice ceva. O jucărie prea frumoasă pentru copii prea mici.

Pedeapsa cu gârbaciul

FLAGELAȚIE

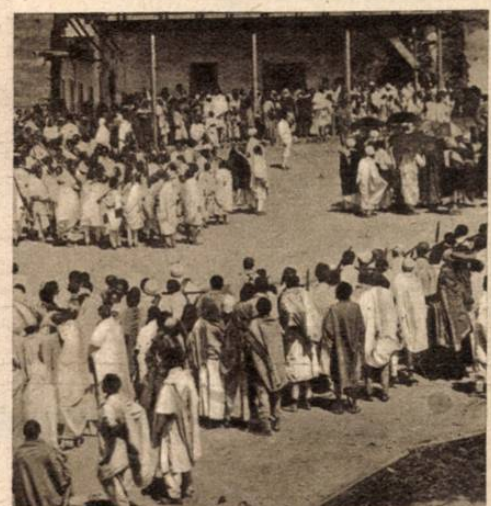
F Un supliciu bine studiat: inculpatul este legat cu sfori de mâini și de picioare și lungit cu fața la pământ. Ajutoarele călăului îi trag cele patru membre în patru direcții; apoi, la comanda judecătorului, biciușca intră în funcțiune, scoțând cu fiecare lovitură câte o fâșie de carne sângărândă. Un călău dibaci, va ști să dea cincizeci de lovituri de biciușcă, fără ca să-și omoare victima.

Fete tinere galla, ducând apă

GALLA

G Rasa abisiniană nu reprezintă în puritatea ei decât o infimă parte din populația Abisiniei. Nouăzeci la sută din locuitori sunt constituiți din triburi diferite, dintre cari cei mai numeroși sunt cei din Gallas. Asupriți, călcați în picioare de stăpânii lor, nici nu se gândesc măcar să se revolte. Veacurile i-au învățat să se supună.

Piața din Adis-Abêba

HALELE

H Halele sunt zilnice, dar Sâmbăta au o activitate specială. Nimic nu are mai mare asemănare cu un bălci decât această navală regulată, calmă și indiferentă a tuturor cailor, vânzare de obiecte din cele mai felurite, aceste nesfârșite tocmeli, pentru că niciunul nu vrea să se lase înșelat ușor. Valoare prezintă numai talerii Maria Teresa. Celelalte monezi de argint, cu efigia lui Menelik, sunt privite cu neîncredere.

Majestatea Sa Haile Selassie I-ul

IMPĂRATUL

I Este singurul Abisinian pe care Europa poate să-l admire aproape fără rezerve, oricare ar fi politica și intențiile sale. Un omuleț slab, bolnăvicios, trist, care trebuie să se ferească de străinătate, de interior de dușmani, de tot ce-l înconjoară, de familie și poate chiar de el însuși. Dar un omuleț care-a reușit să îngenunche pe toți marii vasali, și care s'a menținut în ciuda tuturor.

Judecata în aer liber.

JUDECĂȚI

J A pleda și a paria sunt cele două mari bucurii ale Abisinianului adult. Ambele se fac în public, în orice împrejurare și cu orice ocazie. Bineînțeles că există avocați, însă în general aceștia se prezintă mult mai prejos de clienții, cari își susțin cu foc orice opinie. Sfârșitul dorit constă în condamnarea unui prieten, cu totul nevinovat, prin argumente absolut false. Unul singur câștigă totdeauna: judecătorul, care primește bani din ambele părți și pentru amândouă cauzele, atât oficial cât și oficios.

2 rei dintre regii Abisiniei, după numire.

NUMIRI

N Orice numire trebuie sărbătorită, fie că e vorba de un ministru, fie de al douăzecișitreilea șef al bucătăriilor imperiale. Numai prin faptul, — în principiu cel puțin, — că binevoitorul ochi imperial s'a coborât pe acel individ, fie el chiar nedemn de această distincție, sărbătorirea trebuie să înceapă. Nu pentru fericitul ales, bineînțeles, ci în onoarea grațiosului suveran, care a fost atât de bine inspirat, alegând pe umilul lui servitor pentru un post atât de important.

Doam sclave; una are o legiune sifilitică la nas.

SIFILIS

S Șaptezecisicinci până la optzeci la sută din numărul locuitorilor abisinieni sunt sifilitici. Sifilisul se manifestă în cele mai multe cazuri sub formă externă. Flagelul ucide mai mult de jumătate din copii, încă în sânul mamelor, sau în primele zile după naștere.

Cele două femei din clișeu nostru au lanțuri la picioare, căci sunt sclave.

Târmul de la Kabanna la Addis-Abeba.

KABANNA

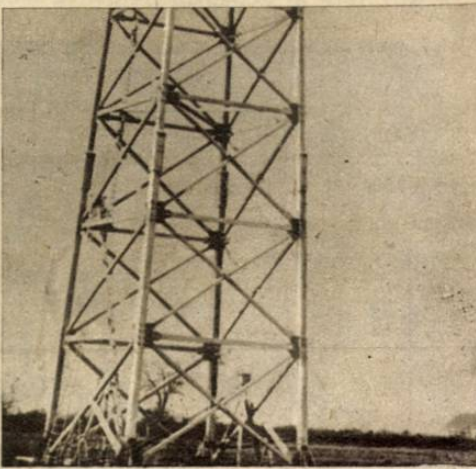
K Fluviile și râurile din Abisinia sunt aproape toate în transformare. Devin în mod alternativ, după anotimp sau chiar după ore, un torent, un râu, un pârâu, chiar lac. Acest din urmă fenomen are oarecare importanță, în cazul râului Kabanna, prin faptul că acest râu satisface necesitățile de apă ale spitalului Menelik. Dacă apele din Kabanna sunt scăzute și finanțele spitalului satisfacătoare, se cumpără apa, câte zece, douăzeci de litri deodată. Celelalte soluții propuse nu au avut cinstea să fie luate în considerație.

Un tip clasic de abisinian.

OURKOU LIDJ

O Este el simpatic? Nu se știe. El reprezintă într'adevăr pe Abisinianul mijlociu, îndeajuns de prefăcut, foarte desghetat, curagios la nevoie, interesându-se de afacerile sale și ale aproapelui, dacă întrevede un mic profit... pe scurt cineva destul de banal. Cu atât mai mediocru, vai! fiindcă se rușinează de datinile strămoșesti și... puțin chiar de el însuși. N.B. Ridicătura în formă de con, care se înalță înapoia umărului stâng e menită să poarte armele, de care nici un bun Abisinian nu se desparte niciodată.

Postul de radio-televiziune la Addis-Abeba.

T... F... F...

T Addis-Abeba are trei posturi de radio diferite: un post italian, care a costat foarte scump, dar decum a fost gata era demodat, nefiindu-i adaptată utilizarea undelor scurte; al doilea, un post de emisiune al Statului, care-a intrunit în fabricațiunea sa anglo-franceză, germană și suedeză, toată puterea de rezistență contra manipulațiilor indigene; al treilea, un post particular al legațiunei Franței, construit și funcționând grație inițiativei unui tânăr Francez.

Indigenii se odihnesc în pădure.

LIBERTATE

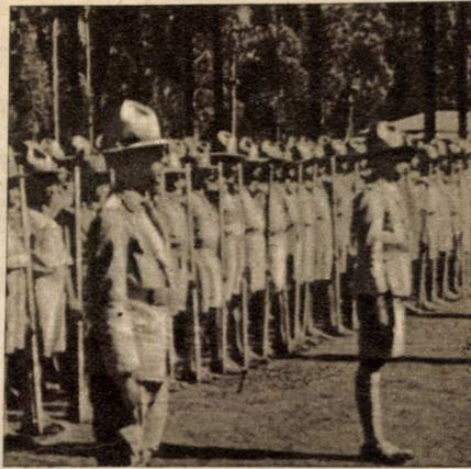
L Guraghiile formează mai bine zis o castă decât o rasă și nu au comun cu Abisinienii pur sânge decât dragostea lor comună pentru trândăvie. Considerați de către indigeni și europeni ca slugi, când e nevoie, ei se bagă la stăpân numai că să-și câștige cei câțiva gologani absolut trebuincioși traiului; cu puținul acesta ei se îmbracă, se hrănesc și au înfățișarea unor oameni cu totul fericiți. Înțelepciune: căci nici odată un guraghiu nu se va decide să muncească în timpul zilei, dacă are ce să mănânce în seara aceea.

Copacul spânzuraților la Addis-Abeba.

PEDEPSE

P Te-ai crede la teatru vizionând o piesă medievală. Copacul caznelor a slujit multor generații, pentru atârănarea cadavrelor. Civilizația a tăiat acel copac și l-a înlocuit cu o mândră statuie aurită a lui Menelik. Acum în locul spânzurațoarei condamnatul este împușcat; totuși guvernele, prevăzând cheltuiala unui singur glonte pentru execuția capitală, trebuie neapărat ca executorul, executatul și familia să se înțeleagă în prealabil,

Tineretul abisinian la instrucția pre-militară.

UNIFORMITATE

U Dacă plictiseala s'a născut într-o zi din uniformitate, Etiopienii trebuie să petreacă zile fericite. Putem admira frumoasa independență în ținută, în portul costumului, în mișcări. Pălăria tare, jiletca verde, cu galben, în felul unirmei valetilor, au o reală popularitate în Etiopia. Abisinienii, rasă aleasă, nu ar fi poate prea satisfăcuți, știind ce înseamnă în general, această dragoste pentru culorile vii,

Alteta Sa Principele Moștenitor al Sa-Ouessen.

MOȘTENITORUL TRONULUI

M Persoanele bine informate, chiar prea bine, și mai ales inutil informate, susțin că nașterea prințului moștenitor ar fi învăluită în mister. Puțin importă: el este un tânăr nefericit, pe care îl iubește nespuse de mult tatăl său, care caută să ascundă orice-or fi prilej de griji; un tânăr care-ar da oricât să poată petrece și el în felul indigenilor, sau europenilor, dar căruia ființe întunecate îi vorbesc de necazurile tronului.

Mausoleul lui Menelik la Addis-Abeba.

RELIGIA

R Etiopia are religia ei proprie. Fără îndoială că se înglobează în cadrul religiilor copte; păstrează însă urme de originalitate. De altfel, ea a fost lăsată, în mod special Abisiniei, prin legământ, de marele rege Solomon. Oricum religia aceasta, cu preoții ei, a făcut posibilă eșuarea complotului lui Lidj Yassou, candidat la tronul, actualului Împărat, iar prin intermediul Împărătesei, supraveghează și pe Negus.

Înzătoare în piața Abisiniei.

VANZĂTOARE

V Piața este deschisă de dimineață până seara; truda și munca acestor biete femei sunt mari. Câștigul foarte mic, fie că vând cereale sau grâne, săpun sau cești desperechiate. Au nevoie de foarte puțin pentru trai și ziua s'a scurs plăcut, în soare, aducând înspre seară cei câțiva lei trebuincioși întreținerii.

Printul moștenitor înconjurat de so-
mități.

Negustorul.

Lacul Zonai.

XENOFOTI

X Etiopia hrănește —de fapt, căci mai totdeauna sunt funcționari— două feluri de xenofobi. Xenofobii de spirit, pe cari destul de des Europa, în special Franța i-a întâmpinat cu dragă inimă. Ei ne-au văzut defectele, au pierdut din vedere calitățile noastre posibile, și n-au vrut nici măcar să ne priceapă spiritul. Cei cari ne poartă ura cea mai înverșunată, sunt cei tineri. Ceilalți, cei bătrâni, sunt foarte mirați. că nu primesc daruri în bani, sau recompense în decorații, ceea ce e destul spre a le alimenta ura contra străinătății.

YELEM

Y Limba etiopiană, excepțional de bogată. prezintă o îndoită particularitate; are un cuvânt foarte precis pentru a spune „nu”, aceasta este „Yelem”. Înșă pentru a spune „da”, se întrebuițuează două cuvinte, unul care nu înseamnă absolut nimic, care nu implică nici o aprobare, este „Echi”. Ar fi unul din primele cuvinte ce le învață un străin; în fine acceptarea sinceră se traduce prin „Ao”. Acest termen nu este aproape niciodată întrebuințat. Nu e curios să constăți, pe de altă parte, că nu exista traducere în limba abisiniană pentru cuvântul „recunoștință”?

ZOUAI

Z Țară calmă,.. Vechea și frumoasa Abisinie. O populație indiferentă. Vânătoare, izolare, reculegere, vederi admirabile... Și pentru toți uitarea a multor lucruri omenesti... până la sosirea unui funcționar, în căutare de bacșișuri, sau a unei expediții abisiniene. Totul este atunci distrus. adeseori chiar funcționarii sau expediția guvernului.

TOATĂ ELITA ȚĂRII
citește excelența publi-
cație lunară

„MAGAZINUL”

care publică cele mai sen-
zaționale reportagii și cele
mai frumoase ilustrațiuni

„MAGAZINUL”

publică în fiecare nu-
măr un roman și o piesă
de teatru

„MAGAZINUL”

apare în 150 de pagini
tipărite în culori la
heliogravură.

ROMÂNII DIN JUGOSLAVIA VIZITEAZĂ ȚARA

Un grup de 50 de țărani Ro-
mâni din Jugoslavia, fiind con-
duși de d-nii Ilie Selea, Silviu
Negruțiu și Valeriu Foleanu,
ne-au vizitat țara. Trecând prin
mai multe orașe, s'au oprit câ-
teva zile la București, plecând
apoi la Constanța.
La Eforie au fost primiți de M.
S. Regele. care s'a interesat
îndeaproape de situația lor.
Excursioniștii români din Jugo-
slavia au rămas adânc impresio-
nați de bogățiile și frumusețea
Țării Românești.
Lăudabila inițiativă a tinerilor
intelectuali bănățeni se cuvine
să fie salută de toți acei cari
își dau seama de importanța
acestor excursii.

DAI REȚETA PENTRU
DINȚII D-V TREBUE SĂFIE
NUMAI PASTA DE DINȚI
LEWE
SPUMOASĂ
ANTISEPTICĂ
ȘI DELICIOASĂ

LEWE
CREMĂ DENTARĂ

CAMARAZILOR
VA' SPUN
NOUL FLIT
IN PRAF
UCIDE ORICE
PURICE

CEL MAI BUN INSECTICID
DESCOPERIT PÂNĂ ACUM
95% de ingrediente active.
Ucide sigur toate insectele
târătoare sau agățătoare.
Inofensiv fără pericol pen-
tru om și animale mari sau
mici.
Ușor și curat de întrebuințat.
LA FARMACII ȘI DROGUERII

ADUNAREA CEFERISTĂ DE LA BRAȘOV

În sala teatrului Astra din Brașov a avut loc Duminică dimineața
adunarea extraordinară a asociațiilor ceferiste Stația, Nivel-Metru,
Tele-Bloc, Cerul Focurilor și Maestri de Atelier. Au participat
peste trei mii de ceferiști. Fotografia noastră înfățișează un grup
dintre participanți.

CITIȚI „MAGAZINUL”

revista publicului select, 150 pagini tipărite la
heliogravură în culori și diferite planșe. Lei 25

ASIA 1935^{*)}

NOPTILE DIN SHANGAI. — TRISTEȚA DANCING-URILOR. — PASIUNEA JOCULUI. — TALHĂRIA

Shanghai, Mai 1935.

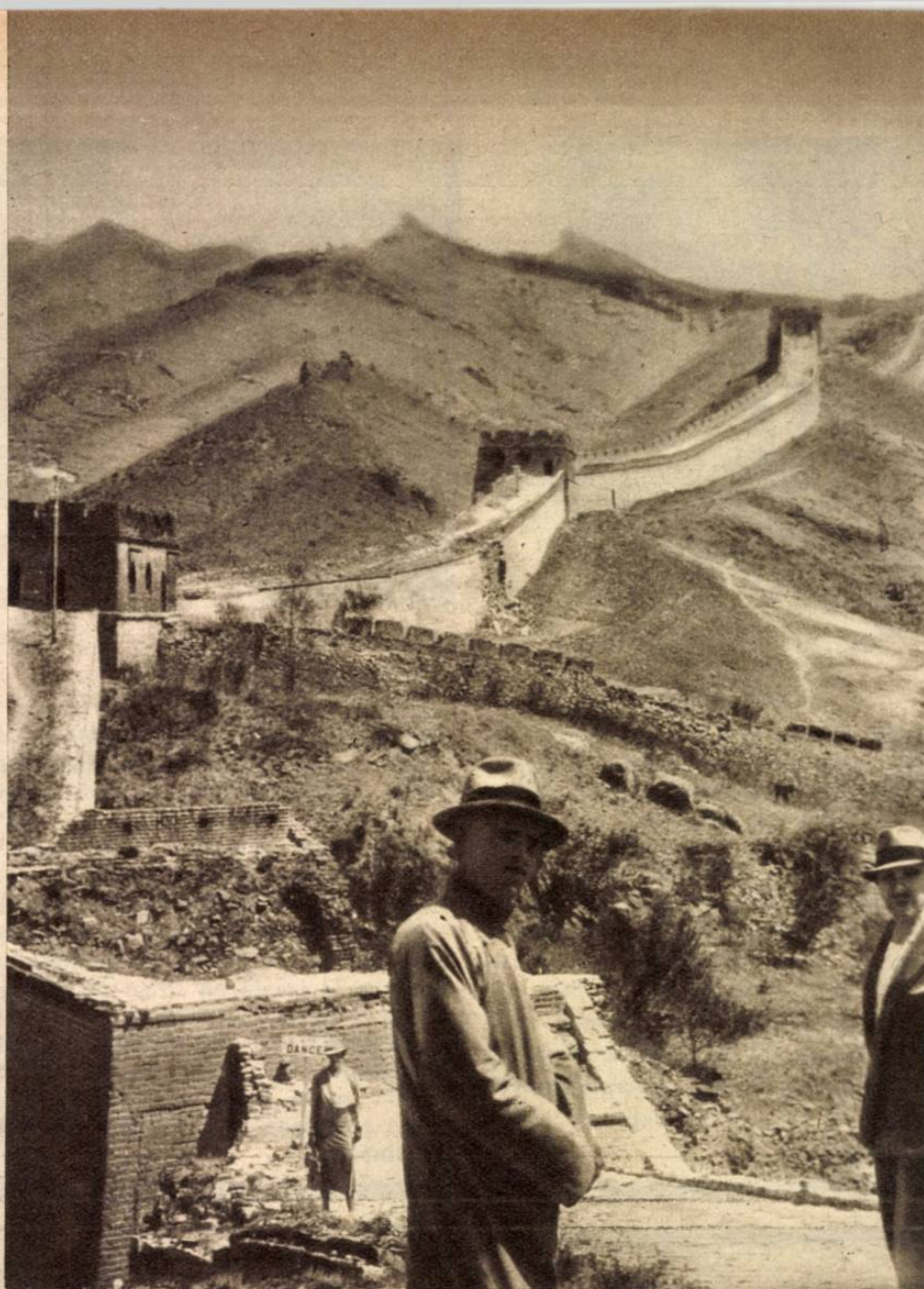
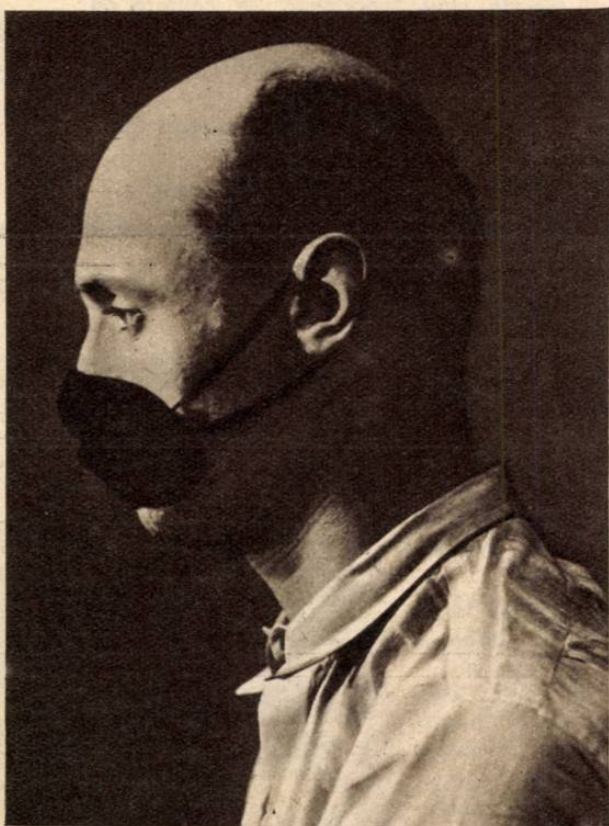
MĂ VEȚI erta că vă atrag atenția cu titluri evocatoare și promițătoare. În zadar am căutat în Shanghai, locurile încântătoare, pe cari mulți din confracții mei probabil că le-au văzut, din moment ce le-au și descris. Desigur că există, în acest port internațional, cu 3 1/2 milioane de locuitori, dancing-uri, cabarete, și nenumărate localuri de noapte. Trebuie să constatăm mai întâiu de data aceasta că Franța se prezintă bine, fiindcă locurile prost famate nu se mai găsesc în concesiunea ei, în cea internațională și în cartierul chinez. Nu voi vorbi despre „boite-le” rusești, cari sunt destul de numeroase, dar lipsite de interes, întrucât găsim la Paris, sau aiurea tot ceea ce Rușii sunt capabili să realizeze, în această ordine de idei.

Să vorbim mai bine despre localurile de plăcere chinezești. Poporul chinez, ca majoritatea popoarelor din Orient, se poartă cât se poate de demn, când petrece. Dancing-urile chinezești sunt imense, au orchestre bune, dar sunt atât de prost luminate, încât chiar de la intrare, ești cuprins de tristețea îmbietoare. Chineșilor le „plac să danseze în penumbră.

Dar să nu cumva să credeți c'ar avea motive echivoce. Imbrăcate până la gât, în lungi tunici mătăsoase, cari printr'o deschizătură a rochiei lasă să se întrevadă gamba, adesea bine făcută, chinezoaicele sunt ființe de rasă. Tinerele dansatoare chineze. (taxi-girls cum sunt numite) stau așezate cuminte, înșiruite împrejurul pistei, departe de mesele consumatorilor. Nici urmă de zâmbet, nici o privire provocatoare; ele așteaptă, ca fete

^{*)} Vezi Realitatea Ilustrată Nr. 448 și 449.

Țăranul japonez lucrează pe orice fel de vreme. Fotografia noastră înfățișează pe un țăran japonez în timpul muncii sale obositoare.

La picioarele „zidului mare”. (La dreapta, colaboratorul nostru, d. Emile Schreiber).

Japonezii poartă o mică mască prinsă de urechi, pentru a evita cantagiunea gripei.

Un tren expres în Japonia.

oneste (se pare c'ar fi într'adevăr câteodată) ca un consumator să le invite la dans. Chelnerul chinez le observă, notează un punct domnului, și la finele seara pretinde, în afara consumației, de atâtea ori câțva cenți, câte tururi de dans a făcut.

Atmosfera generală este foarte morală, dar atât de plicticoasă!

Am constatat că lipsind eleganța și mirosurile, în plus, pretutindeni se petrece astfel chiar în dancing-urile pentru marinari.

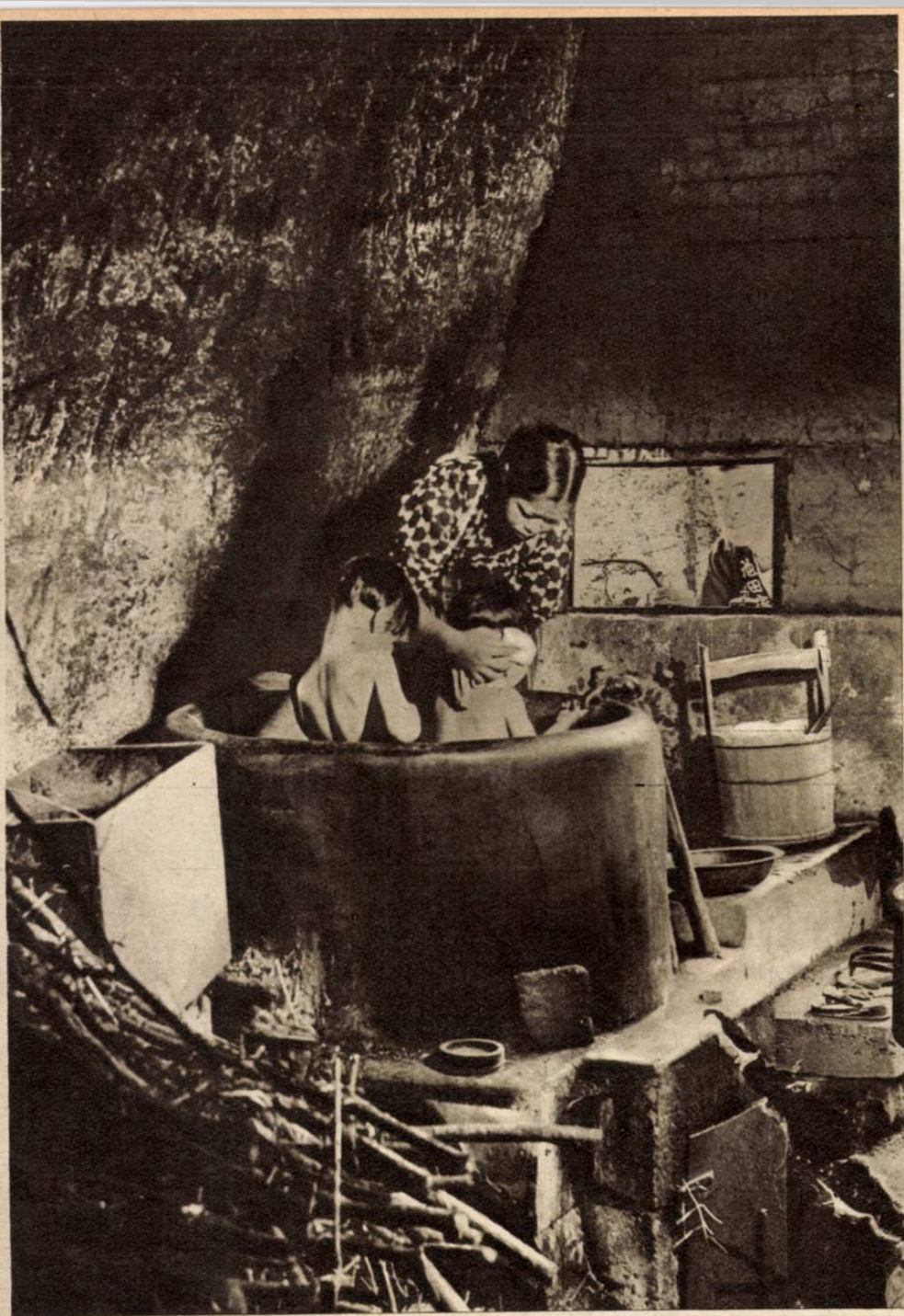
Nu fiindcă, vor să ascundă ceva, dar discreția este atât de mare încât observatorul cel mai atent nu remarcă nimic. Câteva din aceste taxi-girls sunt frumoase, dar toate, sau aproape sunt firave mărunte și chiar sfrijite. Aceste chipuri impasibile, cu privirea aspră, nu sunt de loc îmbietoare.

În afara dancing-urilor mai sunt și case, unde se face muzică (maisons de chant) Titlu cu atât mai atrăgător. Totul se petrece într'un decor chinez, la fel ca și în casele similare spaniole, frenezia în minus. Fiecare dansatoare, aproape nemișcată, cântă pe același ton nazal, o melodie acompaniată de-o slabă orchestră, prea orientală. Publicul soarbe serii întregi de cești de ceai, dar plictiseala te cuprinde și mai iute aci.

Mai mult vigaie, mult mai curioase sunt canidromurile unde au loc curse de ogari. Cu miile, chineji și chinezoaice, se duc seara, dela cel mai bogat negustor, până la cel mai umil coolie.

Întăi o încăpăre țărănească din Japonia, bătătoare la ochi prin sărăcia ei. Țăranul japonez, deși muncește din greu de dimineață până seara, este foarte sărac. Iată-o pe soția lui, spălându-și odraslele într-o bae improvizată.

Ghișeurile pariului mutual sunt luate cu asalt, nici un alt popor nu este mai pasionat jucător. Jucătorii de pelotă bască (joc național basc), au fost aduși din Spania cu mari sacrificii bănești și aleși printre cei mai renumiți, chinezii fiind cu totul inapți pentru acest sport foarte ciudat.

Se mai găsește, în Shanghai, un soi de Luna Park, unde în afară de un cinematograful mare central, mai sunt o duzină de mici teatre, cari prezintă drame, comedii și opere, funcționând deodată, publicul trece pentru același preț de la un spectacol la altul.

Dar cel mai curios spectacol din Shanghai trebuie să-l cauți aiurea. L-am găsit, vizitând poliția franceză. Acțiunea sa, limitată bine înțeles numai la concesiuni, constă în combaterea banditismului. Căci, în China toată lumea vorbește de tâlhari, cum se vorbește, sau mai curând, cum se vorbea de gangsteri, la Chicago.

În timpul scurtei noastre șederi, un englez, foarte cunoscut la Shanghai, a fost ucis în stradă, din întâmplare, în cursul unei încercări dintre bandiți și polițiști.

Dar ce înseamnă bandit? „Un tâlhar chinez, — îmi explică un polițist francez, șef de post, — este aproape în totdeauna un om cumsecade la nevoie. Dacă norocul îi surâde, dacă reușește dintr-o lovitură, sau dacă câștigă jocul, își va cumpăra un mic teren, pe care îl va cultiva, sau o mică negustorie pe care o va face prosperă și va redeveni un bun cetățean. Dar, în perioada precisă în care este bandit, când operează, devine foarte primejdios, înarmat până în dinți, căci își păzește pielea, nu se stabilește pentru un timp mai îndelungat nicăieri, și știe că-l nimerim la sigur, dacă tragem noi mai întâiu. În general se petrece procesul următor: un coolie în mizerie se înrolează ca soldat. El devine bandit, în uniformă sau nu, în solda vre-unui general chinez. Dintr'un motiv s'au altul, generalul care nu mai are nevoie de serviciile sale, îl concediază și astfel ex-soldatul, ne-mai având meserie, profită de ce-a învățat, pentru a opera pe cont propriu. Iată, — îmi spune polițistul, — ce înseamnă un bandit”.

Concesiunile fiind mai bine păzite, decât cartierul chinez, poate părea curios că tâlharii îl aleg de preferință ca teren de operații. Fiindcă magazinele și particularii sunt o pradă mult mai bogată. Nu trece o săptămână, în timpul căreia să nu se petreacă, în concesiunile franceze, una sau mai multe tentative de furt, atacuri sau răpiri. Dacă alarma se dă la timp, de trecători sau de vecini, posturile de poliție trimit imediat un auto-camion rapid, cu vre-o treizeci de oameni (ruși, tonkinezi, chinezi) bine înarmați și îmbrăcați cu cele mai moderne cuirase, cari îi feresc de gloanțe.

Alarma dându-se față de noi, în 20 secunde, rușii, tonkinezii și chinezii, în uniformă, descind la iuțea din căzările respective, și sar într'un automobil, gata de plecare. În fiecare an, mai mulți polițiști francezi, ruși sau asiatici sunt omorâți de bandiți. Bineînțeles există reciprocitate.

Vă veți întreba pentru ce francezii se lasă uciși în Shanghai? Ce interes are Franța să protejeze astfel un cartier chinezesc? Anglia nu a renunțat ea la drepturile ei

din Hankeou, în urma intervenției japoneze în Shanghai, în 1932? Pentru ce nu o imită Franța?

Mai întâiu, Anglia regretă, se pare, această capitulare cam prea rapid acordată, într'un moment de disperare a unuia dintre reprezentanții săi. Dar cheia problemei nu este aci, nici chiar la Shanghai. Este în Indochina.

Englezii posedă Singapore, poziție înaintată a Indiilor; dacă o pierd, Englezii nu mai au ce căuta în India.

Franța nu dispune de nici un post avansat, sau fortificat, pentru protecția Indochinei; dar se bucură, la Shanghai, de-o situație frunțasă, care nu ține de puterea cucerită, dar care totuși are aceeași origine. Atâta timp cât francezii sunt în Shanghai, Indochina nu are să se teamă de nimic. Dacă vreți, Shanghai este un fel de martor numai. Cum nu costă nimic păstrarea lui; este de două ori mai prețios pentru Franța.

INTRODUCERE ÎN AMBIANȚA JAPONIEI

ERI dimineață, ne găsim pe cheul din Shanghai. Depe puntea vaporului nostru, privim, de sus, hamalii chinezi, săraci, în zdrențe, desculți, încovoiați sub povara enormilor saci de orez, pe cari îi descărcă; totuși, ei cântă și petrec între ei, ca niște copii, îndată ce au o clipă liberă. Astăzi, sosind la Kobe, după ce străbătusem, în timpul nopții, toată marea interioară,

O tânără și fermecătoare japoneză.

admirând scânteerea publicității luminoase, pe măsură ce treceam prin fața orașelor, nu regăsim nici urma de mizerie, dar nici de veselie.

Înșuruiți pe chei, hamalii japonezi, cu șepci roșii, uniformă albastră, gambele bine strânse, în moletiere, împodobiți cu numărul de aramă, aliniați militărește, amințesc pe portarii elvețieni, la sosirea autocarelor, în satele de munte.

Facem coadă, ca în orice țară bine organizată, pentru a trece prin fața ofițerilor de poliție niponi, cari ne cercetează pașapoartele.

Unul din tovarășii noștri de călătorie, care termină această formalitate înaintea noastră, ne spune, cu un ton ironic: „Să vă considerați fericiți, dacă vă alegeți numai cu șase luni de închisoare!”

Primul contact cu burocrăția japoneză. O vom regăsi destul de des. Vama, dimpotrivă, este mai largă în vederi. Nici nu avem nevoie să mai deschidem bagajele. Și dealtfel, ce s'ar putea aduce în Japonia, care să fie mai eficient decât aci?

Un șofer de taxi, care vorbește engleza, ne conduce sus în oraș, la un francez, care locuiește în Kobe de mai mulți ani.

Interlocutorul nostru ne înștiințează că pleacă chiar în seara aceasta spre Tokio, dându-ne întâlnire la gară, pentru a face drumul împreună.

Cutrerând bulevardele din Kobe, privim curioși populația. Majoritatea femeilor și fetelor tinere poartă tradiționalul kimono, în culorile cele mai variate.

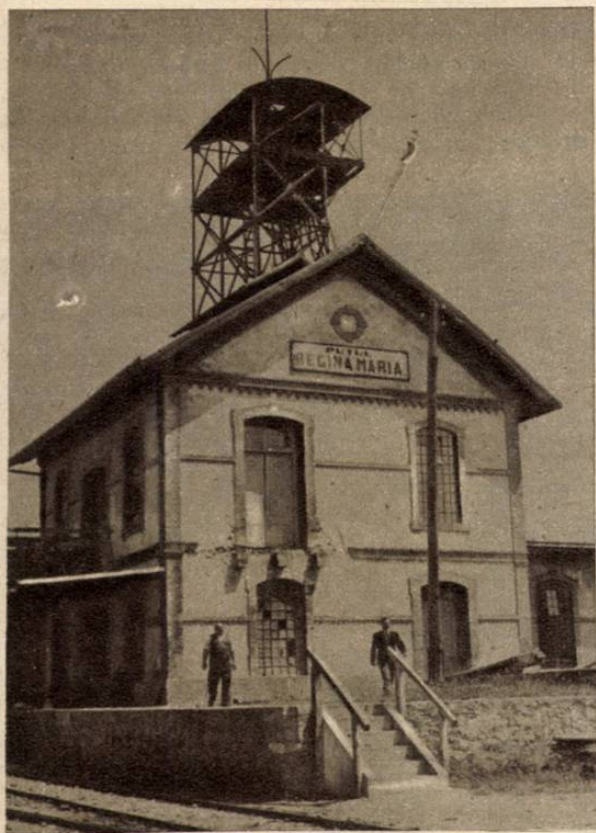
Fără pălărie, încălțate cu faimoasele „geta”. Aceste scândurele de lemn rotunjit, ținute printr-o simplă curelușă, înlocuiesc încălțăminte, și contribuie, împreună cu alte lucruri, la reducerea cheltuielilor de îmbrăcăminte ale japonezilor.

Cea mai mare parte dintre bărbați sunt îmbrăcați europenește, dar mulți mai poartă încă kimonoul întunecat, cu mâneci largi, care se potrivește atât de prost cu pălăria tare, europeană!

(Continuarea în numărul viitor)

IN SALINELE Uioara

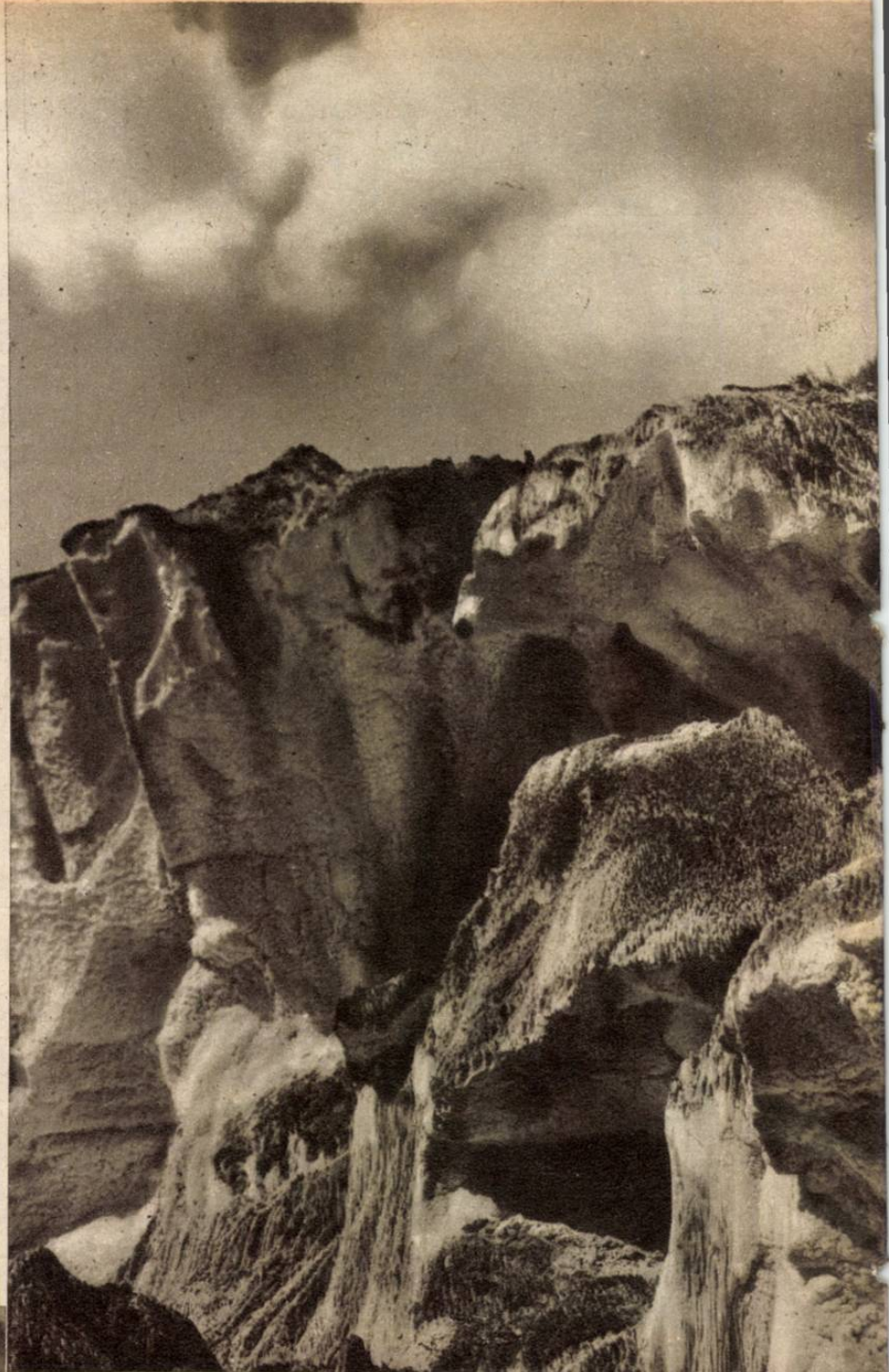

CUNOAȘTEȚI ARDEALUL?

Spre a face cunoscute locurile și oamenii din Ardeal, revista noastră a trimis pe fotografii ei și un reporter, cari să cerceteze, pe rând, câteva din mulțimea de instituții și așezări omenești, atât de interesante din ținutul de peste munți.

În cele opt sau zece articole pe care le vom publica ca rezultat al acestei cercetări, cititorii pe de o parte vor afla de cât de mari bogății dispune țara noastră, pe de alta, vor face cunoștință cu câteva locuri minunate, ca frumusețe.

INSOȚIȚI de domnul Iuliu Ilieș, conductor tehnic, pus nouă la dispoziție de sârguitorul director al salinelor Uioara, domnul inginer Ormoș Petre, care apreciază eforturile făcute de breslașii condeiului, într-o informare cât mai documentată a publicului, poposim o clipă în biroul puțului „Regina Maria”, spre a ne echipa cu mantaua și gluga menite să ne cruțe hainele de atingeri ce le-ar macula. Cu prilejul acesta, citim inscripția de comemorare a primului puț săpat în anul 1792, pe vremea domniei lui Iosif II, împăratul Austro-Ungariei:

În această pagină vedem:
Puțul Regina Maria.

FUNDATA ANNO 1
DIRIGENTE GEOMETRA M

UN ȘIR INTERMINABIL DE SC

O vedere exterioară asupra salinelor.
Un grup de spărgători de sare.

Nu e prea departe intrarea în mină și, de întâmpină un uruit sinistru, cu care trebuie ne obișnuim. Îi înțelegem însă în curând e al ascensorului, care sosește. Intrăm în e cufunda în inima minei. Ni se atrage, cle să nu ne sprijinim de niciuna din laturi, țin cu mâna, de-o bară de sus, și, după o tr tată cu sfîntenie, d. Ilieș rostește pios, cu ajutorului ceresc:

— Nôroc!

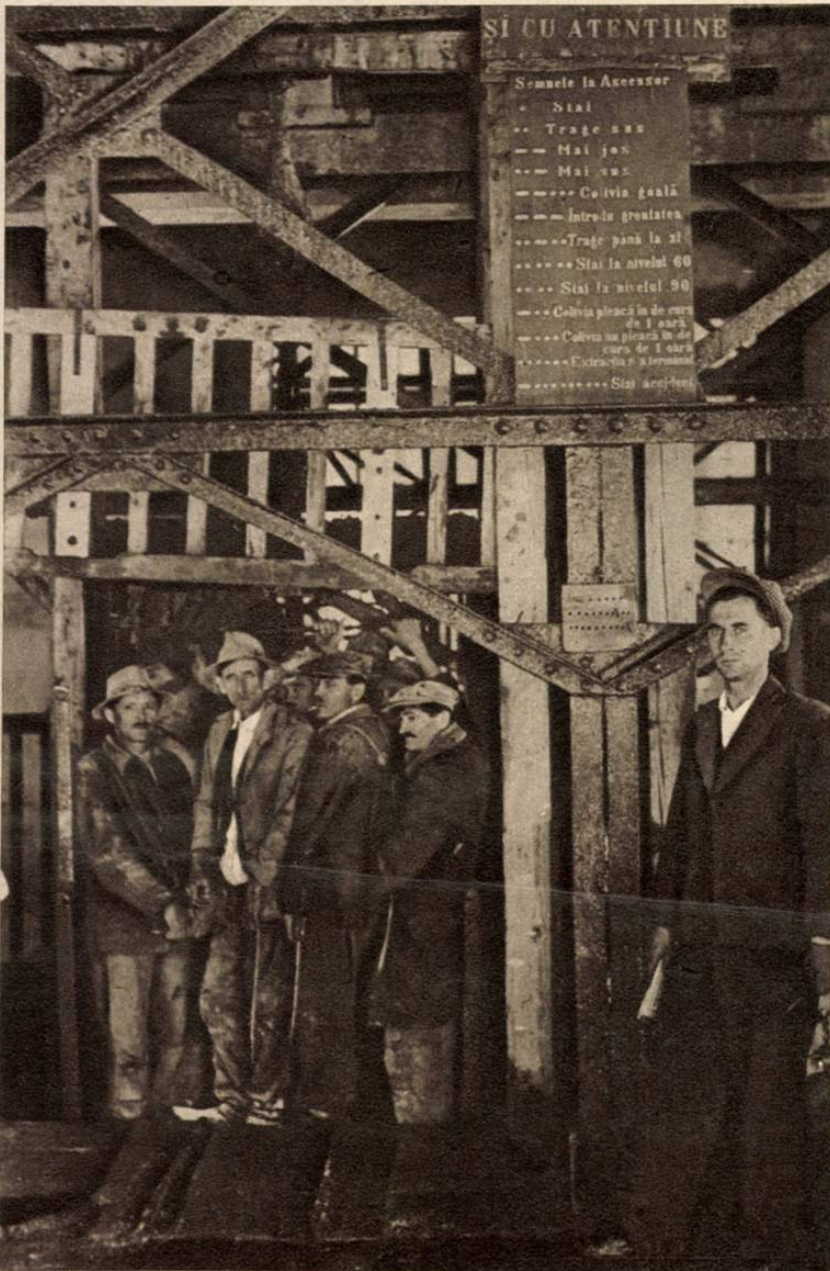
Se dă semnalul de coborîre și ascensorul

Mai jos, alt grup de mineri, în salină.

sufflare de gheață ne biciuiește obraji și-mi strâng, instinctiv, mantaua la gât. Călătoria aceasta în gol e însă scurtă, căci intenția conducătorului e să ne ducă pe alte drumuri, spre a ne da seamă, prin intuiția piciorului, de lucrarea de sobol ce s'a executat, în decursul vremurilor. Ne-am oprit la o galerie superioară și, de aci, suntem îndemnați să pășim pe niște trepte de lemn. O scară s'a terminat și cotim pe o a doua... o a treia... o a patra, într'o înălțuire ce nu se mai termină, prin acel labirint de tunele... a opta... a noua... În starea de nesiguranță și în izolarea în care suntem, imaginația-mi înfierbântată e străfulgerată de o îndoială năstrușnică: „**Ne-a pus gând rău omul acesta?**” Și-l privesc cum înalță senin, ca într'o fortăreață cu ale cărei ascunzișuri e perfect familiarizat. După a unsprezecea scară, constatăm că e cu neputință o înaintare, căci lipsesc cele următoare, tocmai făcându-se oarecari reparații în partea aceasta. Privim în jos ca pe marginea unei prăpastii. Cere-rile, adresate oamenilor pe cari îi vedem ca printr'o sită, de-a ne aduce o scară se lovesc de dificultăți și... suntem siliți s'o luăm înapoi, de astădată în urcuș, cu pieptul gâfâind de oboseală și sudoarea brobonându-ne fruntea.

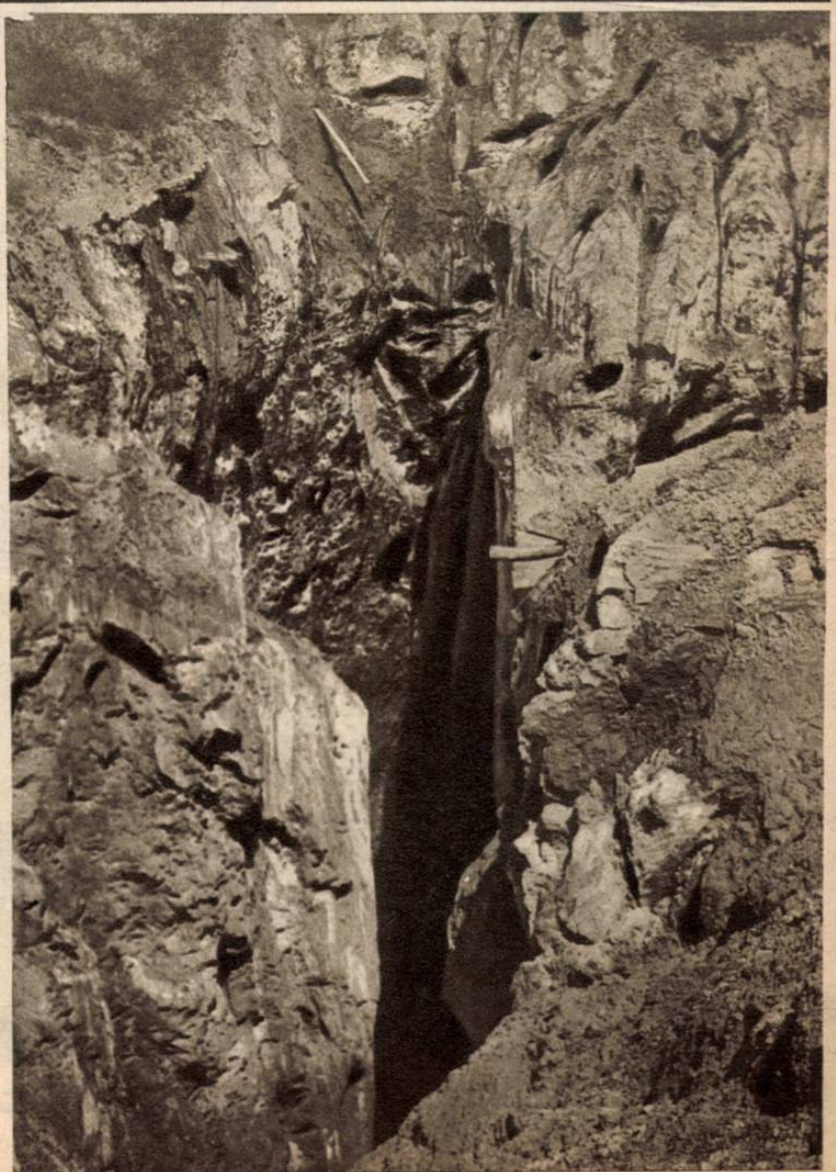
In această pagină:
Ascensorul care aduce
pe muncitori din mină

SUS: Intrarea în salină.

SUP PĂMÂNT

Ascensorul reintră în funcțiune și, în mai puțin de trei clipe, călcăm pe solul salinei, la o adâncime de o sută douăzeci de metri. Străbatem nenumărate galerii, toate clădite numai în sare, formând pe pereții din dreapta și din stânga, precum și în tavan, arabescuri minunate, închipuind scoarțe și flori fantastice, parcă pictate de o mână omenească. Pe jos straturi albe ca zăpada și între sârmele electrice, cu becuri ce împrăștie o lumină difuză, ștearsă, ca de opaiț, s'au depus cocoloși de sare, ce-ți dau desăvârșita icoană a iernii. Încă un mic ocol și pătrundem în vasta subterană, la care s'a ajuns cu exploatarea. Aci un Tablou apocaliptic: o sută șazeci de muncitori, toți oameni liberi (la Uioara nu s'a lucrat niciodată cu ocnași), răspân-diți pe tot terenul șanțurilor ce se sapă, lovesc ritmic cu ciocanele, în penele de fier, bătute sub câte-un bloc, care urmează a fi desprins. Cu trupul gol până la brâu, într'o semi întunecime de tranșee, abia risipită de irizările becurilor electrice, gloata aceea de muncitori te transportă cu mintea în epoca zisă a cavernelor. Unelte se mișcă în ritm egal, stârnind rezonanțe cu ecou de tunet, și penele se înfig tot mai mult sub blocurile ce înfățișare de divane, peste cari s'ar fi așternut cuverturi îndantelate. Haine, șepci, pălării sunt trântite peste prundișul de sare, căci lucrătorii aceștia nu se sinchiseseră de cuier și nici peria nu le este un articol indispensabil. Blocurile dislocate se rostogolesc spre linia vagonetelor, cari circulă prin

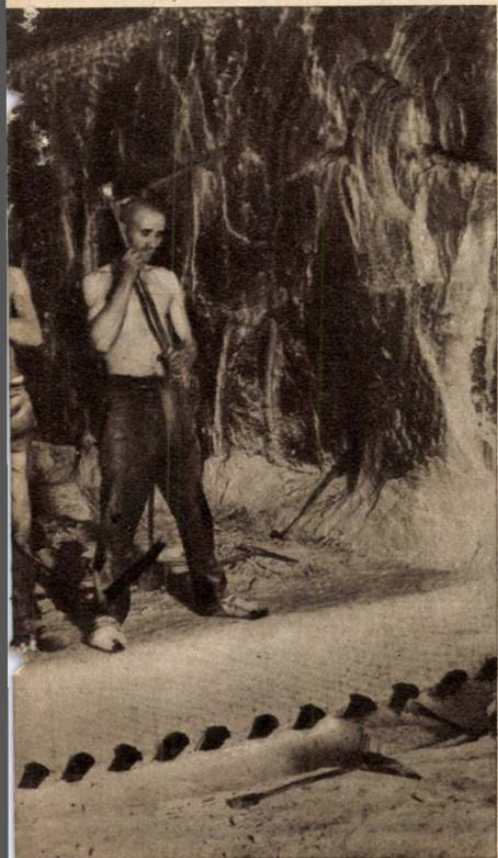
Mici vagonete care circulă
prin mină.
O vedere de sus a salinelor.

792
ESZÁROS

ARI
a început, ne
mai întâi să
proveniența:
l spre a ne
ment, atenția
ându-ne doar
adiție respec-
o invocare a

pornește. O

În anul 1928, s'a inițiat săparea unui puț nou, numit puțul „Voevodul Mihai”. Lucrările de pătrundere sunt în curs.

Mai este în funcțiune și puțul „Principele Nicolae”, pentru prepararea saramurei ce se debitează uzinelor Solvay, cărora le servește pentru fabricarea diferitelor categorii de sodă: bicarbonat de sodiu, sodă caustică, etc.

AMINTIREA UNEI NOPTI DE GROAZĂ

Locuitorii din Uioara își amintesc încă și acum de acea noapte din Iulie 1913, când Mureșul a năvălit în oraș, prăvălindu-se impetuos în albia sa veche, rupând digul de apărare. Surpând apoi puțul losit, a intrat în mina „Regele Ferdinand”, inundând-o complet. Puhoiul de ape, distrugând totul în calea sa, tavanul din galerie a treia s'a prăbușit.

În dezastrul produs, care era să nimicească întreaga comună, norocul a fost că el s'a întâmplat noaptea, astfel că nu s'a înregistrat nicio victimă omenească.

Deși pereții formați din prăbușire s'au întărit cu cu beton armat, ei nu rezistă, din cauza infiltrațiilor de apă, surpându-se o parte și din argila ce intră în compoziția masivului.

Există urme de întăriri cu beton din 1865. Totuși, surpăturile continuă.

Deaceia de curând s'au întocmit niște igheaburi, pe cari se scurge varul neîntrebuințat dela uzinele Solvay, astfel cu încetul se umple groapa veche, ca să se înlăture primejdia vreunei surpări noi. Spre a preveni noi revărsări ale Mureșului, direcția salinelor a construit un dig, de aproximativ șase sute metri lungime, sub castelul contelui Teleky, închizând albia veche, iar în salină toate apele din infiltrațiuni se concentrează în puțul

de extracție, de unde se pompează la suprafață, cu ajutorul unei pompe speciale.

Cantitatea de sare ce se extrage din salinele noastre din întreaga țară se ridică la cifra de 280.000 — 300.000 tone anual și, din ea, nu rămâne în depozit — cel puțin până astăzi — nimic. Toată intră în comerț, indiferent de sorturile ei. De export, se bucură, din Muntenia, numai cea din Slănic-Prahova, care expediază în Bulgaria și Jugoslavia aproape 50 — 60.000 tone pe an. iar din Ardeal numai cea din Ocna-Dejului și salinele din Maramureș (Ocna-Șugatag și stabilimentul Cămară-Sighet). Ca amănunt lămuritor, adaogăm că din cea dintâi se scoate, iar la cel de al doilea se macină. De aci se exportă în Ungaria până la 10.000 tone pe an.

Din Uioara, se extrag, în medie, 30.000 tone anual sare solidă (bolovani, sare măcinată, sare de lux), precum și 35 — 40.000 tone sare în soluție (saramură), toate destinate uzinelor Solvay. Dacă abordăm chestiunea vreunei superiorități de sare, forurile competente susțin punctul de vedere că toate sunt egal de bune, mai ales în comparație cu produsele altor țări din Europa: Germania și Polonia. Pare-se însă că ar înclina să dea preferință celei din Slănic-Prahova care conține peste 99 la sută clorură de sodiu, restul fiind săruri de magneziu și săruri de calciu, cu urme de iod. Menționăm că pentru organiamul omenesc sarea impură, care conține magneziu e cea mai bună...

Suma globală ce se încasează din vânzarea sării, din întreaga țară, se urcă la 5 — 600 de milioane lei anual, din cari 90 de milioane produc numai salinele din Uioara, cari desfac anul, pe prețul tarifar de 2.500 lei tona, 30.000 de tone.

A. NORA

CONCURS PENTRU ALEGEREA A 34 TINERI BURSIERI, PE TIMP DE TREI ANI, LA ȘCOALA „BATA” DIN ZLIN.

La începutul vacanței, „Realitatea Ilustrată” pe baza unui mandat al școalei fabricilor „Bata” din Cehoslovacia, a instituit un concurs și a ales 20 de tineri bursieri, cari-au plecat la învățătură la Zlin.

Cititorii noștri cari-au aflat despre importanța și seriozitatea întreprinderilor „Bata”, vor aprecia desigur însemnătatea pe care o are această Operă socială, în vremurile de azi, când nu-și pot face loc în viață decât oamenii bine pregătiți și când e din ce în ce mai greu pentru individ să-și pună în valoare aptitudinile.

Revista noastră a dat posibilitatea la 20 de tineri — acei cari-au fost aleși și cari-au plecat la școală — să-și aleagă o meserie, o profesiune, în care vor fi — dacă vor avea răvna necesară — perfect pregătiți, în timp de trei ani.

Toată întreținerea, în timpul celor trei ani de învățătură și de educație — căci la școala din Zlin se formează și caracterul tinerilor — este în sarcina întreprinderilor Bata.

După trei ani, tânărul părăsind școala, e un om format, care are un capital de cunoștințe serioase și căruia nu-i va fi teamă de șomaj: destoinicia lui e garantată prin certificatul obținut și astfel e sigur că va găsi ocupație sau slujbă, fie chiar în întreprinderile Bata, fie în alte întreprinderi industriale sau comerciale.

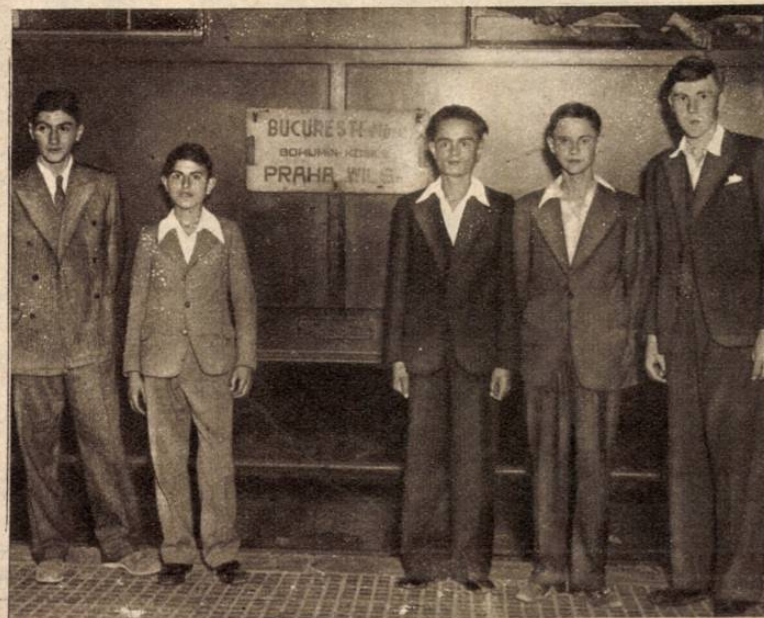
Menționăm că mulți oameni de seamă chiar miniștrii cehoslovaci, au urmat școala Bata.

* * *

Concursul din 23 Iunie a fost atât de serios organizat de revista noastră, încât — în urma raportului făcut de delegatul cehoslovac d. prof. Risavy — școala Bata a hotărât să sporească numărul bursierilor români, și ne-a autorizat să instituim, în luna Septembrie, un nou concurs, pentru alegerea unui nou grup de 34 tineri. Înscrierile pentru acest concurs încep imediat. Condițiunile pe cari tinerii trebuie să le îndeplinească sunt următoarele:

- 1) Să fie cetățeni români
  - 2) să fie născuți în anul 1910 sau 1921
  - 3) să aibe certificat de absolvire a cursului primar.
- Cei cari îndeplinesc aceste condițiuni și vor să se înscrie vor completa bonul care se găsește în această pagină și ni-l vor trimite la redacție, str. C. Mille 7 București I, însoțit de mărci în valoare de zece lei.
- Ei vor primi în schimb un buletin de înscriere, împreună cu o dare de seamă amănunțită asupra școalei Bata din Zlin. Înscrierile se pot face până la data de 25 Septembrie cor., iar concursul se va ținea la începutul lunii Octombrie.

Un grup de cinci bursieri, aleși de „Realitatea Ilustrată”, a plecat din București Joi 22 August orele 23, la Zlin, la școala „Bata”. Ultimul grup din prima serie va pleca Joi 29 August. În felul acesta se va completa numărul celor aleși la primul concurs.

Pentru Dvoastră!

Stimată Doamnă!

Un ten frumos și fraged
— și o piele rezistentă
veți avea întrebunțând
regulat

CREMA-NIVEA

Tuburi Lei 30 — și 45 —
Cutii Lei 16 — 72 —

BON

Subsemnatul .....

din comuna ..... județul .....

Str. ....

Vă rog binevoiiți a-mi trimite un prospect și un buletin de înscriere, la școala Bata din Zlin. Anexez pentru aceasta mărci în valoare de zece lei.

Cu stimă .....

Rugăm scriți cât se poate de citeț numele și adresa dv.

Acest bon se trimite pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată” Str. C. Mille 7 București I

REALITATEA SPORTIVĂ

Reprezentanții națiunilor străine în „Turul omâniei” depun coroane de flori pe mormântul Eroului Necunoscut-

SĂPTĂMÂNĂ care a trecut, atenția iubitorilor de sport din țara noastră, a fugit de pe arenele naționale, pentru a hoinări peste granițe... Către depărtata Germanie unde, la Erfurt — echipa națională a României, Duminică, a întâlnit echipa de football a Germaniei. Cu toată înfrângerea—4—2— echipa României nu numai că a jucat bine, dar a fost și dintre cele mai bine alcătuite în ultimii ani.

A jucat bine. 4 — 2 cu echipa — chiar dacă nu cea mai bună — a Germaniei, e un scor onorabil, un scor în tot cazul mai puțin rușinos decât 0—4 cu Bulgaria. Obținut pe un teren străin, după un drum obositor, în fața unui adversar al cărui fel de joc era tot atât de complet necunoscut jucătorilor noștri, cum le era conducătorilor limba țării în care pleaseră.

Și a fost dintre cele mai bine alcătuite în ultimii ani. Într'adevăr, din cauza imposibilității de a le obține concedii dela autoritățile militare, formația națională a fost scutită de rable

pensionare — Ciolac, Covaci et co. — de iresponsabili și nedisciplinați, de o întreagă serie de înrădăcinați în mentalitatea îngustă a celor cu grija echipei. Au plecat Szilard—jucător plin de vigoare și care știe ce înseamnă a centra și a trage la poartă—în locul simpaticul dar istericului Bindea, a fost centru înaintaș Baratky — un jucător care știe ce înseamnă a trage la poartă, a da o mingie, a lovi cu capul, a se demarca, care știe să joace football, într'un cuvânt—a plecat Petea Vălcov, jucător care trage la poartă, în locul „formidabilului” Bodola care, de vreo patru ani, tot amenință să tragă, ș. a. m. d.

Ceeace a făcut ca echipa noastră să aibă o linie de înaintare care să merite acest nume. Numai cu aceasta dacă ne-am fi ales și încă călătoria de plăcere prin Germania și fiordurile suedeze a unor oficiali năpăstuiți până în prezent, s'ar justifica...

Intre hotare, mai precis în Capitală ni s'a oferit „regalul” vizitei echipei turce Galata Se-

rai, care după ce și-a făcut o brumă de prestigiu pe spînarea unui Juventus, învățat — chiar cu vedete — să înghită orice, a cedat Duminică Unirei Tricolor, primind trei puncte splendide, toate de la Sonny Niculescu. Ceeace înseamnă că pentru a avea lampa lui Aladin, cetățenia și religia musulmană nu sunt condițiuni indispensabile!

Intre aceste două matchuri — disputate Sâmbătă și Duminică după amiază — Venus a primit, în nocturnă, vizita Universității din Cluj, cu care avea o veche răfuială de socotit. Oaspeți și gazde au fost la fel de politicoși. Niciunul n'a vrut să ia avantajul. Și partida s'a terminat, târziu și pe răcoare cu 1—1.

Alt eveniment al zilelor trecute: plecarea și începutul desfășurării turului ciclist al României. Incepută într'o atmosferă de mare entuziasm — aș spune de apoteoză—proba care întrunea 7 națiuni și 98 de concurenți s'a transformat într'o... probă a lui Babel, până la sfârșitul primei etape nimeni nemi înțelegându-se cu celălalt.

Vă închipuiți că impresia la sosire nu a fost dintre cele mai bune! Din fericire, să nu uităm că e deabia al II-lea tur ciclist al României.

Au fost numai vorbe. Fapte, dela al III-lea în sus!

Celelalte sporturi au activat mai toate, sau se pregătesc să activeze.

Au fost campionate naționale de natație la Eforie — fără nimic senzațional — football-ul și rugby-ul deabia așteaptă deschiderea sezonului oficial, va fi parcă

Concurenții în parcurs.

Concurenții în „Turul României” fotografiați la start.

Și o săptămână automobilistică la Sinaia, pentru a nu mai spune nimic de apropiatele campionate naționale de tennis. Câte spectacole în perspectivă! Câte speranțe!

Și câte deziluzii mai așteaptă pe bietul spectator, iremediabil idealist!...

GH. ȚARI

Înmormântarea victimelor nenorocirii de la Brașov

Înmormântarea victimelor nenorocirii de la Brașov, s'a făcut Duminică după amiază, dând loc la două impunătoare solemnități. Prima a avut loc la ora 3 în cartierul Scheiu, de unde a fost ridicat cadavru muncitorului Malai Nicolae și transportat la cimitirul bisericii Sfânta Treime. La ora 4 după amiază, după ce această solemnitate a luat sfârșit, delegații muncitorilor au plecat la morga spitalului „Gh. Mărzescu” unde se adunaseră peste 5000 de oameni și de unde trebuiau să fie pornite spre cimitirul dela Spreng cadavrele celorlalți patru muncitori, anume: Bentzia Andrei, greco-catolic, Szarkoezo Ludovic, Gherghely Laios și Naghy Carol, reformați.

CONCURSUL HIPIC DELA BRAȘOV.

Duminică a avut loc la Brașov un mare concurs hipic la care a asistat și Regina Maria.

În fotografiile noastre vedem pe Regina Maria sosind la locul concursului și un concurent sărind un obstacol.

